

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SAYI 45
KASIM 2016
FİYATI 7 TL
KKTC FİYATI 7.75TL

LOOT

HERKES, BERABERİNDE TAŞIDIĞI BİR PARMAKLIĞIN ARDINDA YAŞIYOR.

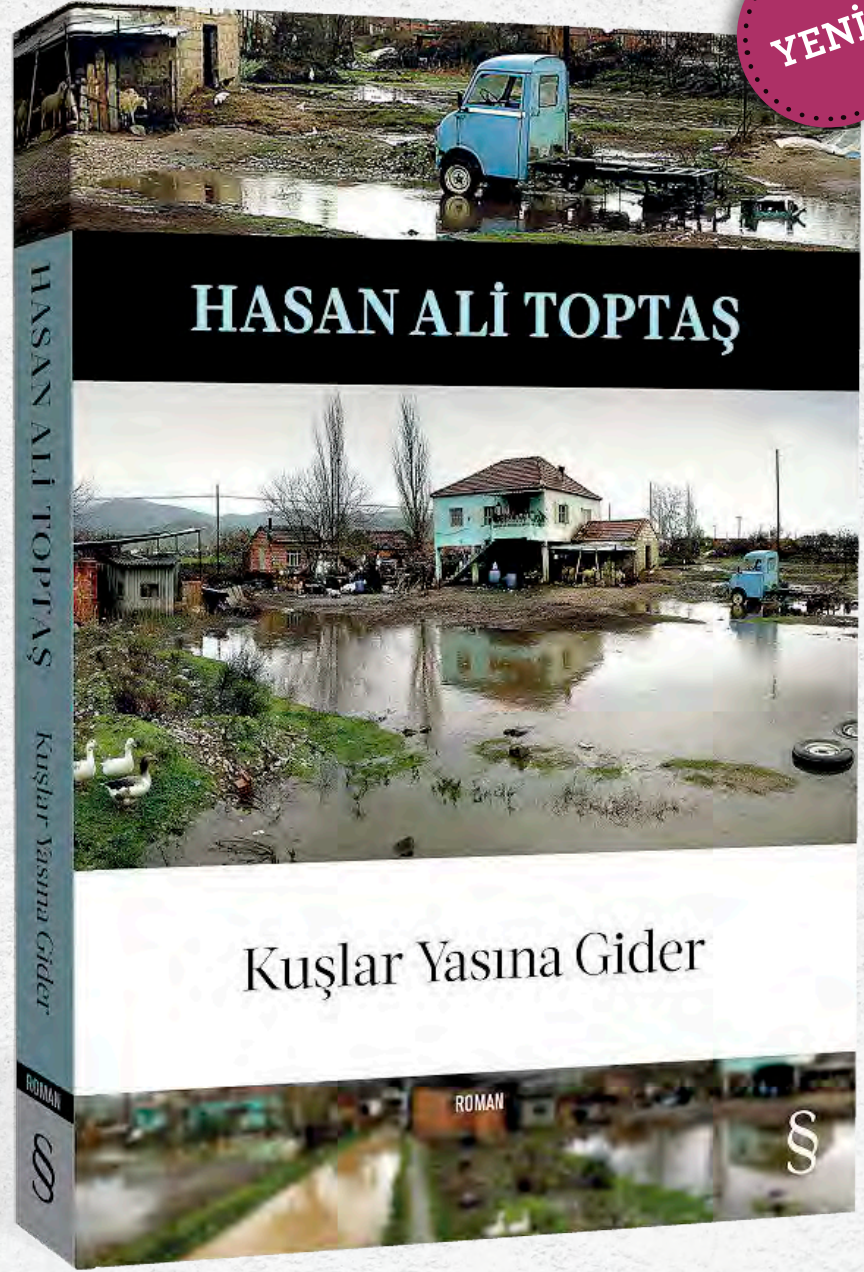
Franz Kafka

Etgar Keret | Düccane Cündioğlu | İsmail Saymaz | Zülfi Livaneli | Ahmet Mümtaz Taylan | Hakan Günday | Selçuk Aydemir | Tarık Tufan | Burak Aksak | Şirin Payzın | Tanıl Bora | Pınar Öğünç | Tayfun Pirselimioğlu
Gündüz Vassaf | Barış Pirhasan | Ertuğrul Mavioglu | Seray Şahiner | Fatih Özgüven | Yekta Kopan | Ali Lider | Hakan Bıçakcı | İbrahim Altınay | Kemal Varol | Nermin Yıldırım | Mahir Ünsal Eriş | Jehan Barbar
Başak Buğday | Mehmet Turgut | Onur Gökşen | Birol Tezcan | Sinan Sülün | Ömer Erdem | Ayça Örer | Turgut Yüksel | Işıl Cinmen | Sıddık Akbayır | Rewhat | Nurhak Kaya

ŞİMDİ TÜRKÇE DAHA DA GÜZEL!

Hasan Ali Toptaş'tan inci gibi bir
Türkçeye, Türkçeye yeni bir güzellik...
Yıllardır beklenen yeni roman şimdi
#kitapsatılanheryerde

Kuşlar Yasına Gider, atların koşması kadar doğal,
kaleme iç çektirecek kadar merhametli bir roman...
Hasan Ali Toptaş yeni romanında
anlatmıyor, söylemiyor; nefeslendiriyor.

İmza Günü:

35. TÜYAP İSTANBUL KİTAP FUARI
19.11.2016 (Cumartesi)
Saat: 14.00 - 15.00
3. SALON
STAND NO: 508

Ölüm, çoğunluk nazarında, sanki kendisinden kaçıldıkça içine düşülen bir gayya kuyusu. Kendisinden kaçılabilir sanılan; geciktirilebileceği, ertelenebileceği düşünülen ve üstelik kaçtıkça daha da yaklaşılan; kendisinden kaçma süresinin kendisine yaklaşma süresini hızlandırdığını kaçkınlarının asla farkedemedikleri tek tuzak.

KAFKA’NIN “ÖLÜM”Ü

— Ah, dedi fare, dünya her geçen gün daha da daralıyor; önceleri o kadar genişti ki bu beni korkuturdu, yürümeye devam ettim, mutluydum, nihayet uzaklarda sağlam soltu duvarlar gördüm, fakat bu uzun duvarlar birbiri ardısıra o denli hızla üstüme geliyorlar ki ben şimdiden son odadayım, ve orada, köşede kendisine doğru yürümekte olduğum bir kapan duruyor.”

— “Sadece yönünü değiştirmelisin” dedi kedi ve onu yedi. (*Beschreibung eines Kampfes*)

Kısa öykülerinin ana-fikrinin çokluk ölüm olduğu hatırlanırsa belki Kafka’nın bu öyküsünde söylenmek isteneni, hiç değilse bir yönüyle, anlayıp yorumlamak için kendimizi hazır hissedebiliriz.

Ölüm.

Ölmedikçe onu bize kim tanımlayabilir ki?

Ölüm, çoğunluk nazarında, sanki kendisinden kaçıldıkça içine düşülen bir gayya kuyusu. Kendisinden kaçılabilir sanılan; geciktirilebileceği, ertelenebileceği düşünülen ve üstelik kaçtıkça daha da yaklaşılan; kendisinden kaçma süresinin kendisine yaklaşma süresini hızlandırdığını kaçkınlarının asla farkedemedikleri tek tuzak.

Hızlı yaşanan bir yaşamın, ancak sonuna yaklaştıkça amacını anlayanların, kendilerini yaşamı daha da ciddiye alır bir halde bulmalarında şaşılacak ne var?

Ölüme razı olmak, becerilebilirse kaçmamak, kaçılabilirliği vehmine kapılmamak, aksine bile isteye ölüme koşmak, ölümü arzulamak.

Ölümü bir *vuslat ânı* olarak kutsayan, onu bir *düğün gecesi* şenliğiyle anan bir coğrafyanın, ölümü, en nihayet “hakkında konuşulamaz” hale getirmesi ne acı!

Ölümü artık bir heyula, bir çukur, bir karabasan gibi algılayanların, “ölmeden önce ölmeyi” amaç haline getirmiş bir geleneğin ardılları olmaları düşünülemeyeceğine göre, yaşamak için yaşayanların bundan böyle kendilerine gerekçe bulmak istemeyecekleri çok doğal.

Yaşamın biyolojik bir sürece indirgenmesi, yaşamının yaşamak için

olmasından, yani başka bir gerekçeye ihtiyaç olmaksızın yaşamının kendisinin hem amaç hem neden olarak tanımlanmasından kaynaklanmakta, böylelikle ölüm sadece nedeni değil, sonucu da (nasıl adlandırılırsa adlandırılırsın: ‘yaşamı’) ortadan kaldıran tehlikeli bir düşmana dönüşmektedir: karşı konulması gereken, kendisiyle mücadele edilmesi lazım gelen tehlikeli bir düşmana.

Kafka bir defasında da şöyle der:

Bir tuzağın içine bile isteye atlanılırsa tuzaklar tehlikeli olmaktan çıkarlar.

(G. Janouch, *Gespräche mit Kafka*)

Korkunun ecele faydası yoksa da ecelin kesin gerçekliğine dair bilginin bu kesinliği kavrayıp onu bir hoşgeldin’le karşılayanları büyük bir sükunete erdireceği muhakkak.

O halde, ölmeden önce ölenler nezdinde ölüm niçin kendisinden korkulan bir heyula olsun ki?

Kafka’nın ünlü yorumcularından Eschweiler, yukarıdaki öyküyü açıklamak sadedinde şöyle der:

Ancak ölümünün üstesinden gelmeyen üstesinden gelir ölüm.

Kendisi için hazırlanan kapana atlamaya hazır olmadığı, ve dahi, ölüm korkusu nedeniyle ondan ürktüğü içindir ki fare kendi yaşamının amacını gerçekleştirmemiş olur. (Christian Eschweiler, *Kafkas Erzählungen und ihr verborgener Hintergrund*, Bonn 1991, s. 47)

Kısaca Mantık eğitimi, kişiye ölümün ne idüğünü kavramak için gerekli değildir; çünkü her şeyden önce yaşama arzusu bizzat insan aklının denetleyebileceği ruhsal hallerin dışında kalır. İşte bu nedenle varolmak kaygısının nasıl olup da birdenbire yaşam arzusuna dönüştüğünü anlamak ve bir an önce bu arzudan kurtulmak için “aklın ötesinde kalan köyü” ziyaret etmelidir.

Mantık eğitimi olsa olsa bize o sınıra kadar eşlik edebilir, tıpkı Kafka’nın dediği gibi:

Mantık esasen sarsılmazdır, ancak yaşamayı isteyen bir adama karşı direnemez.

(Kafka, *Der Prozess*)

Mantık ölüm karşısında savunmasızdır. 🐭

**Ölüm.
Ölmedikçe
onu bize
kim
tanımlayabilir ki?**

Dur ve Düşün!

DÖNÜŞÜM

Dücan Cündioğlu

Devinim (κίνησις), biz modernlere nedense hep yaşamın özümüş gibi görünür; doğrudur da, çünkü bilimsel “doğa kavrayışımız” böyle buyurur. Oysa yüzyıllarca tam aksini düşündü insanlık. Özelliği devinimde değil durağanlıkta buldu: dinginlikte. Devinim, dolayısıyla değişim (μεταβολή) bir arazdı, tamatamına huzursuzluğun bir alameti. Sonul amaçsa dinginlikti: yetkinlik. Tanrı gibi yetkin olmak, dingin olmak mı istiyorsun, o zaman devinimden azade olup durmayı bilmelisin, denirdi. Yetkin olmayanlar devinirdi çünkü, değiştirdi, geliştirdi, ama daima bir amaca doğru, sükunete. Amacına ulaştığındaysa her şey dururdu. Peki ya dönüşüm?

Türler-arası geçiş olmadığı için dönüşüm bir bozulmaydı, bir çürüme, bir yıkım, bir kopuştu, yeni başlangıçların öncesi daima gerçek bir sondu. Dönüşümün ortaçağlardaki karşılığı *fesaddır* (داسف), bir tür inhıraf. Değişim dönüşüm veya başkalaşım halini almakla nesne fesada uğramış sayılırdı; çünkü maddesi değil, sureti değişmiş olurdu: ilinekleri değil, doğrudan tözü. Şimdiyse durmak ve yavaşlamak fesada uğramanın alameti: devinmemek, değişmemek.

Yerinde mi sayıyorsun, huzur ve sükun içinde misin, o halde çürüyorsun demektir ey talib!

Böcekleşmek artık senin yazgın. 🐛

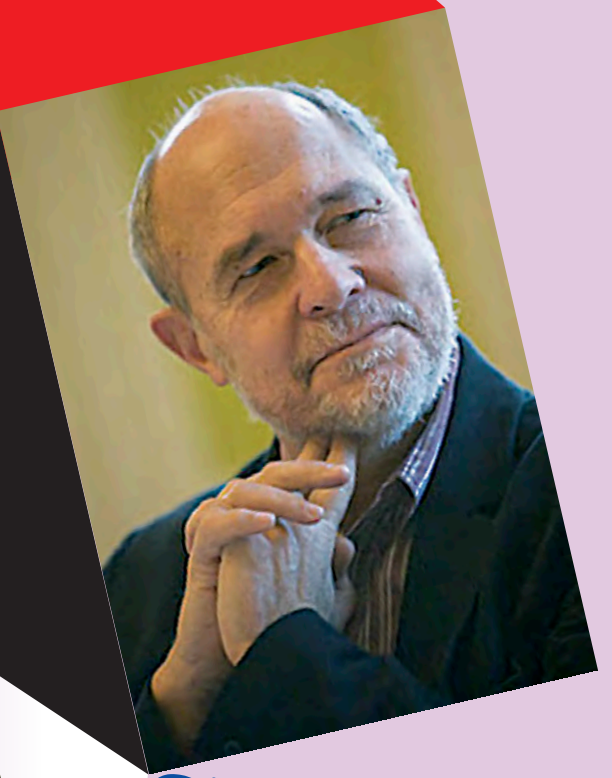
Tanıl Bora

Dönüşümün, Kafka’nın ünlü uzun hikâyesine de adını veren *Almancası: Verwandlung*. Almancada “ver” ön ekinin, önüne geldiği etkinlikle ilgili bir bozulmayı veya tükenmeyi/harcanmayı ifade eden bir kullanımı da vardır. Dönüşümün, bozucu-tüketici bir değişim olduğunu da çağrıştırabilir yani kelimenin yapısı. Kafka’nın kahramanının hikâyesi de öyledir zaten.

Osmanlıcada dönüşümün karşılığı: *inkılâp*. Alt üst olma, demek. Fakat fiilî kullanımında, ihtilâlin alternatifi olarak anlamlandırıldığını hatırlarsak, mutedil, ihtiyatlı, önlemleri bir değişimi anlatır. İnkılâbın etimolojik kökeni “kalb”e uzanıyor; “yürek” anlamının yanısıra dönme, dönüşme, döndürme, evirme anlamına gelir. “Kalb para” (sahte para) deyiminden biliriz. Demek, Osmanlıcası da nahoş imalar barındırıyor dönüşümün. Modern-Türkçe dönüşüm kelimesinin kendisinin de dönmekle, hele dönemlikle akrabalığını hiç hatırlatmayayım.

İngilizcede ve Latin dillerinde, dönüşümün karşılığı *metamorfoz*’dur. Kafka’nın kitabının bu dillerdeki adı da öyle zaten. *Metamorfoz*’un Latince ve Yunanca kökündeki anlam: Yeniden biçimlenme, biçim değişimi. *Meta* ön eki, “arasında, beraber” anlamları yanında “bir şeye doğru”yu, “öte”yi işaretler. *Metafizik* kavramını düşünün; fizikî olanın arkasındakine, fizik-ötesine dairdir bu kavram. Bakın, buradan daha olumlu bir imâ çıkıyor.

Bu etimolojik gezinti, modernliğin ve aydınlanmanın çıktığı diyarların dilinde dönüşümün daha iyimser, olumlu bir imâ taşıdığını; modernleşmeye görece geciken Almancada ve iyice geciken bizim buralarda ise alttan alta daha tekinsiz imâlar içerdiklerini gösteriyor olabilir mi acaba? Abartmayalım, fazla anlamlar çıkarmayalım tabii, bir düşünelim sadece... 🐛

Gündüz Vassaf

Yaralayan, darbe vuran kitap okumalıyız. Okuduğun kitap yumruk gibi inmiyorsa kafana, neden okuyorsun ki? Felaketler gibi, canınızdan çok sevdiğinizin ölümü, sevdiklerinizden koparılmamanın sürgünü gibi olmalı kitap... Kitap içimizdeki buzulları parçalayacak balta olmalı.

Franz Kafka

Aman dikkat!
Sert sözler
Baltaya sap olmasın.
İnsan sevgisinde
İnsana öfkemizde
Kelebek ömründe kelimeler

Kafka
Masal gibi okunuyor,
Yumruk gibi iniyor.
Böcek olunca Gregor Samsa
Beni sarsarak güldürüyor.
Suçu bildirilmeden
Yargılanırken K.,
Van Gogh tablosunda
Schubert çalıyor.

Kafka
Zulme tuttuğu aynasında,
Düzeni sorgulayıp,
Ruhların katlini
Güldürerek sergiliyor.
(Kendisi de gülermiş yazdıklarına.)

Annem anlatmıştı,
Güneş ve rüzgar iddiaya tutuşmuş
Adamın paltosunu kimin çıkartacağına.
Rüzgar esmiş sarılmış
Güneş çıkmış soyunmuş

Kafka
Rüzgar gibi eserken
Güneş gibi ısıtmakta. 🐛

Ekim Ayı Kitaplarımız Raflardaki Yerini Aldı

Efendi ile Uşağı
L.N. Tolstoy
çev. Ayşe Hacıhasanoğlu
114 s, k. kapak 12 TL,
ciltli 27 TL

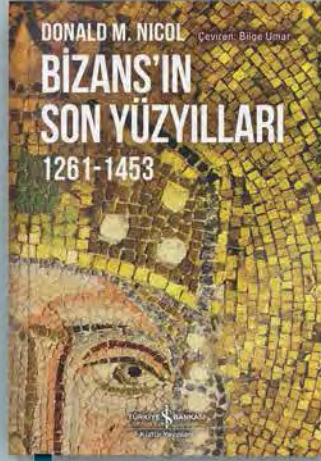
Veba Yılı Günlüğü
Daniel Defoe
çev. İris Kantemir
264 s, k. kapak 18 TL,
ciltli 33 TL

Poetika
Aristoteles
çev. Arı Çokona, Ömer Aygün
132 s, k. kapak 10 TL, ciltli 25 TL

Arayışlar
Lou Andreas-Salomé
çev. İknur İgan
80 s, 8 TL

Bizans'ın Son Yüzyılları
1261-1453
Donald M. Nicol
çev. Bilge Umar
596 s, 34 TL

İmparatorlukların Çöküşü
Michael A. Reynolds
çev. Yücel Aşkoğlu
396 s, 28 TL

Türkiye Sözlü Basın Tarihi Cilt III
Suat Gezgin, Veli Polat,
H. Esra Arcan
808 s, 30 TL

İstanbul'un Sessiz Kitabeleri
Rükü Özkök
256 s, 34 TL

Şeytan'la Konuşmalar
Hilmi Ziya Ülken
216 s, 18 TL

Matematik Sembollerinin Kısa Tarihi
Joseph Mazur
çev. Banş Gönülşen
376 s, 24 TL

Zürafa Boynun Neden Uzun?
Léo Grasset
çev. Yonca Aşçı Dalar
136 s, 14 TL

Dijital Pazarlama
Damian Ryan
çev. Mehmet Murat Kemaloğlu
568 s, 38 TL

f /Iskultur t /Iskultur Iskultur.com.tr

Taksim kitabevimiz açıldı.
Lamartin Caddesi No: 5/1
Taksim - İstanbul
Tel: (0212) 238 08 37

Kitabevlerimiz: İstanbul - Kadıköy, Tel: (0216) 348 97 84 Bminönü - Müze, Tel: (0212) 511 13 37
Caddebaşı, Tel: (0216) 386 65 62 Beşiktaş, Tel: (0212) 258 77 43 Bakırköy, Tel: (0212) 571 20 32
Nişantaşı, Tel: (0212) 234 80 71 • Ankara - Yenışehir, Tel: (0312) 430 33 66 Tunalı Hilmi, Tel: (0312) 324 10 73
İzmir - Karşıyaka, Tel: (0232) 364 71 42 • Diyarbakır - Ofis, Tel: (0412) 228 42 16 • Eskişehir - Tepebaşı,
Tel: (0222) 220 49 13 • Konya - Selçuklu, Tel: (0332) 351 16 07 • Manisa, Tel: (0236) 231 69 24
Mersin, Tel: (0324) 238 18 14 • Samsun - Çiftlik, Tel: (0362) 233 38 30 • Trabzon Merkez, Tel: (0462) 326 98 39

TÜRKİYE BANKASI
Kültür Yayınları

SÂDİK HİDÂYET'İN KAFKA'SI

Çizim: Gökçe Erverdi

KAFKA'NIN KENDİ ÇİZGİLERİYLE KİTAPLARINDAN CÜMLELER

Benim yalnızlığım
insanlarla dolu.

Dayanılmayacak gibi olan
yaşam değilmiş meğer
insanlarımı.

Eğer okuduğumuz bir kitap
bizi kafamıza vurulan
bir darbe gibi sarsmıyorsa,
niye okumaya zahmet edelim ki?

Olmamasına razıyım.
Oluyormuş gibi olmasın yeter...

Bastığın yerin iki ayağının
kapladığından daha büyük
olamayacağını anlamaktır
mutluluk.

Belirli bir noktadan sonra
artık geriye dönüş yoktur.
İşte varılması gereken yer
o noktadır.

Uyuyamamak demek,
soru sormak demek, zaten
cevabı bulsa insan, uyuyabilecek...

Bir an gelir,
hiçbir şey gizlenemez!

Benim için dünya binlerce
"belki" ile dolu...

Kabul edilebilir olandan değil,
doğru olandan başlayınız.

Kafesin biri,
bir kuş aramaya çıktı.

KAFKA'ESK NEDİR?

Kafka'ya özgü olarak türetilen,
tehdit edici ya da korkutucu
anlamlarına gelen bir sıfattır.

DOĞUM

3 Temmuz 1883
Prag, Çek Cumhuriyeti

ÖLÜM

3 Haziran 1924
Viyana, Avusturya

Ölümünden önce
yayınlanan çalışmaları

Ölümünden sonra
yayınlanan çalışmaları

Kafka, en yakın arkadaşı
MAX BROD'a
eserlerini kendisi öldükten
sonra yakmasını vasiyet
etse de Brod, çalışmalarını
onun rızası dışında yayınladı.

Bir sigorta şirketinde
çalışan ve aynı zamanda
ailesi ile birlikte yaşayan
Kafka **31 yaşında** ailesinin
yanından taşınmıştır.

Orta sınıf bir Yahudi
aileye mensup olan
Kafka, yazdığı hikaye-
yeller ve işlediği
temalarla modern
edebiyatın öncü
isimlerinden biri
olmuştur.

Çek Cumhuriyeti'nde
doğmuş olmasına
rağmen tüm eserle-
rini Almanca yazan
Kafka, kalp yetmez-
liği ve kansere yenik
düşerek 1924'te Viya-
na'da öldü.

YAPITLARI

DAVA

(Der Prozeß)
1925

Ana karakter
JOSEF K.

DÖNÜŞÜM

(Die Verwandlung)
1915

Ana karakter
GREGOR SAMSA

ŞATO

(Das Schloss)
1926

Ana karakter
K.

ETKİLENDİKLERİ

Friedrich Nietzsche

Alman filolog,
filozof, kültür
eleştirmeni, şair
ve besteci

Gustave Flaubert

Fransız romancı,
Modern edebiyatın
kurucusu

Søren Kierkegaard

Danimarkalı
filozof ve teolog.
Varoluşçuluğun
öncülerinden

Eserlerinde yoğunluklu olarak işlediği temalar

ÖZGÜRLÜK

SUÇ

YABANCILAŞMA

ANTI-OTORİTE

Ben alışkanlıkları ekseninde yaşayan biri olmadığım için Lev ile yaptığımız o sabah yürüyüşleri hayatımdaki tek ritüeldi neredeyse; benimle aynı ölçüde uykulu bir evrende keyifli bir uyanış...

SABAH YÜRÜYÜŞLERİ

Oğlumuz Lev, okul değiştirip değiştirmeme konusunda kararsız kalınca artılar ve eksilerden oluşan bir liste yaptık. Artıların sütunu Lev'in tatlı ve okunaksız el yazısıyla yazılmış kargacık burgacık cümlelerle dolarken eksilerin sütununda kocaman harflerle yazılmış tek bir sözcük vardı: UZAK!

Mesafe, okul seçerken kesinlikle önemli bir etken, özellikle ebeveynin arabası yoksa. Fakat sağ sütundaki kargacık burgacık cümleler daha ağır bastı ve Lev yeni okula yazıldı. Oraya varmanın üç yolu vardı: taksiye binmek, bisikletle gitmek ya da yürümek. Taksi ya da bisikletle gitmek onu okula daha çabuk ulaştırırdı, fakat ben, sabahları dengeyi yürüme lehine çevirmek için elimden geleni yaptım. Tel Aviv'in büyüleyici bir hali var sabahın yedisinde. Mahmur sokaklar gayretkeş kuşlarla, uyuşuk kedilerle dolu, neredeyse hiç insan yok.

Okula giderken önceleri "Herkes Nerede" adını verdiğimiz bir oyun oynuyorduk. Sırayla, daha sonra sokakları dolduracak insanların nerede olduklarına dair açıklamalar buluyorduk: Uzaylılar tarafından kaçırılmışlar; büyülu bir ülkeye taşınmışlar; Afrika savanasında İbranice konuşulan yeni bir ülke kuruyorlar. Her nerede olurlarsa olsunlar, yoklukları bize kentin işlek saatlerinde fark edemeyeceğimiz ses ve ayrıntıları fark etme, günün başka saatlerinde her nedense konuşmaya zaman bulamadığımız şeyleri konuşma olanağı tanıyordu. Şunlar gibi:

Hangi süper kahraman daha gelişmiş bir mizah anlayışına sahiptir, Örümcek Adam mı yoksa Şahingöz mü? (Örümcek Adam, açık arayla.)

Hangi süper güce sahip olmak isterdin? (Lev manyetik alanları kontrol etmeyi seçerken ben "sihirli kaka" gücünü seçtim, sahip olanların kışlarını silmek zorunda bile kalmayacakları kadar kuru kaka yapabildiği bir süper güç.)

Başbakan bize kabinede bir görev verecek olsa hangi bakanlığı seçeceğimizi bile konuşurduk. (Ben eğitim bakanı olmak istiyordum, Lev ise tatlılardan sorumlu bakan gibi çok spesifik bir bakanlık seçiyordu kendine.)

Okula yaptığımız uzun yürüyüşlerde belli yerlerde mola veriyorduk; gevrek kraker satın alıp spora dair sohbet ettiğimiz kel bakkalda; muzlu frapé içtiğimiz ve gözlerinden uyku akan büfecinin bize geceleri uyumadığını söylediği, yeni doğmuş kızının son marifetlerini anlattığı doğal meyve suyu büfesinde ve küstah güvercinlerin bütün bankları işgal etmekte ısrar ettiği ve yanlarına oturacak olan kuğurarak yakındıkları meydanda.

Ben alışkanlıkları ekseninde yaşayan biri olmadığım için Lev ile yaptığımız o sabah

yürüyüşleri hayatımdaki tek ritüeldi neredeyse; benimle aynı ölçüde uykulu bir evrende keyifli bir uyanış, ta ki Lev, Shira ile benim biraz keyfimizi kaçıran bir konuşma yapınca, sınıfındaki bütün çocukların okula tek başlarına yürüyecek kadar büyük olduklarını ve kendisinin de onlarla aynı yaşta olduğunu söyleyinceye dek. Diğer çocuklardan çok daha uzakta oturduğumuza dair bir şeyler geveledim, fakat Shira uzun bir yürüyüş olmasına rağmen o saatte neredeyse hiç trafik olmadığına dikkat çekerek bana ihanet edince, kalbim biraz kırılma da, Lev'in ertesi sabah okula tek başına yürüyebileceğini kabul etmek zorunda kaldım.

1 Temmuz sabahı, dinmek nedir bilmeyen kuş cıvıltılarının arasında, yaz tatilinin ilk gününe uyandık.

Veda zor oldu. Her zamankinden daha heyecanlı ve kararlı görünen Lev'e değil, paylaştığımız ve çok alıştığım yürüyüşlerimize... O akşam Lev bize hızlı yürüdüğünü ve okula her zamankinden on dakika önce vardığını söyledi.

Ertesi gün rekorunu iki dakika geliştirdi. Sonraki sabah elimde çöp torbası ve yalın ayak onunla birlikte basamakları inerken ona okula tek başına yürüme sorumluluğunu aldığı için onunla gurur duyduğumu fakat bir yol arkadaşına ihtiyaç duyacak olursa seve seve onunla yürüyeceğimi söyledim. Denetlemek için değil, diye vurguladım, sabah yürüyüşünü paylaşmak için sadece. Cevap vermedi, başını sallamakla yetindi ve çöpü bidona attıktan sonra eve girmek üzere döndüğümde arkamdan, "Geliyor musun?" diye seslendi.

Bu konuşma altı ay önceydi; o günden beri her sabah okula birlikte yürüyoruz. İsrail sporunun, bakkalımıza kalırsa gelişmeye ihtiyacı var; meydandaki küstah güvercinler her gün biraz daha semiriyor sanki ve meyve suyu büfesinin sahibinin kızı artık geceleri uyuyabiliyor, hatta 'Anne' demeye başlamış.

1 Temmuz sabahı, dinmek nedir bilmeyen kuş cıvıltılarının arasında, yaz tatilinin ilk gününe uyandık. Dişlerimizi fırçalayıp giyindikten sonra Lev kapıyı açtı ve bana başıyla gelmemi işaret etti. Aşağı indik ve sessizce okula yürümeye başladık.

"Yaz tatilinin başlamış olması çok güzel, değil mi?" dedim, yeni koşulların farkında olduğundan emin olmak için.

"Kesinlikle," dedi, başını sallayıp bir kediye okşamak için eğilerek. "Okul çantamı taşımak zorunda değilim artık."

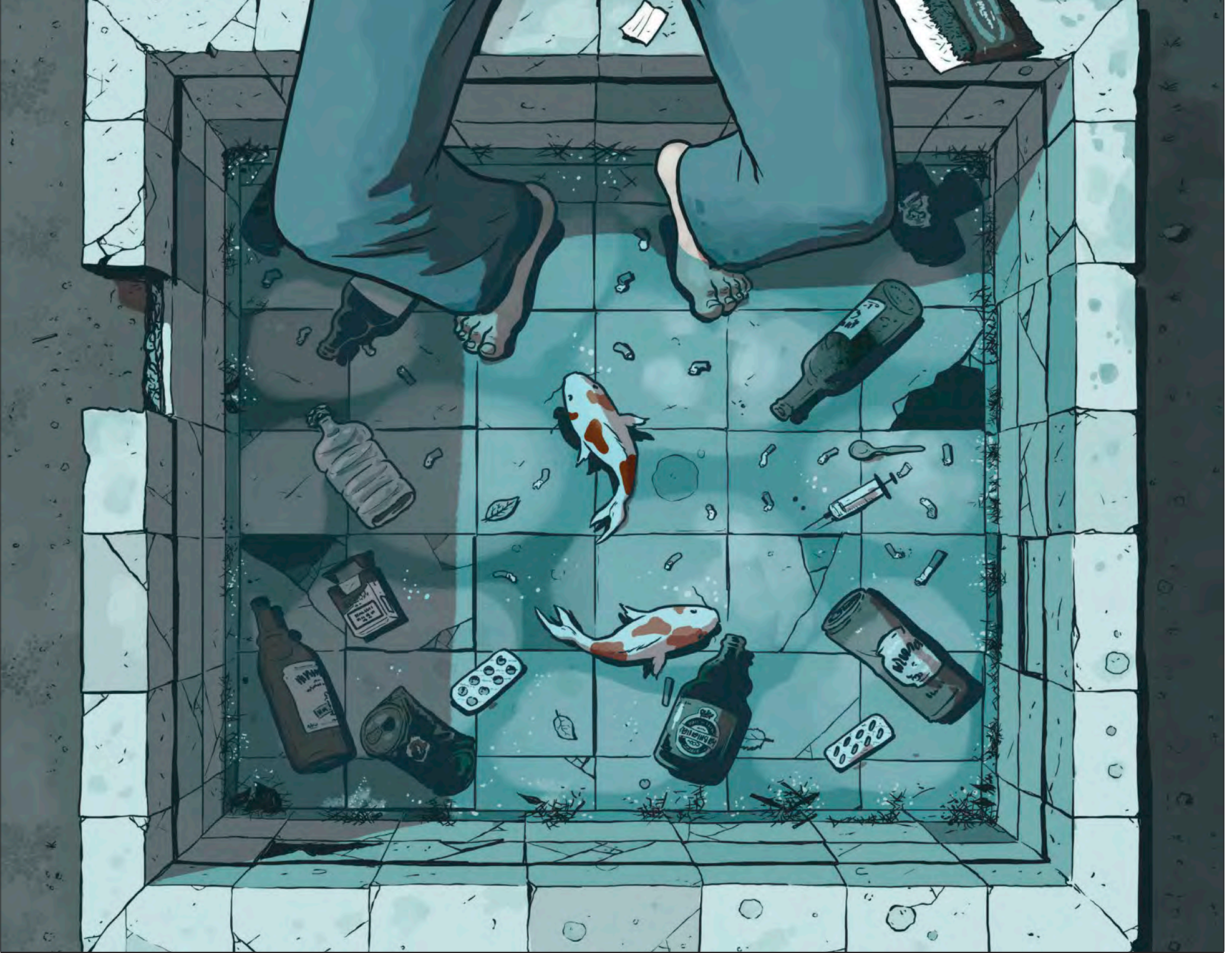
Çeviri: Avi Pardo

KİTAPÇILARDA...

EMRAH SERBES

müptezeller

O ne kadar da boş bir hayat yaşadığını, gençliğinin en güzel günlerini nasıl da ziyan ettiğini düşünürken serpiştiren yağmur yerini sağanağa bırakmıştı.

YAŞLI ADAM VE DENİZ

Yağmur serpiştirmeye başladı. Galata Köprüsü üzerinde balık tutanlar tedarikliydi. Kapüşonlarını geçirdiler kafalarına. Seyyar satıcılar ellerindeki şemsiyelerle hemen bitiverdi köprüde. Yaşlı adam kafasını kaldırdı, göğe baktı. Egzoz dumanlarına karışmış yağmur kokusunu çekti içine ve mırıldandı; "Ahmak ıslatan yağıyor."

Haberlerde yağmurlu bir gün olacağını söylemişlerdi oysa. "Hay Allah" dedi, "evden çıkmadan televizyonu kapatmış mıydım acaba?" Şemsiyesiz çıktığı yetmiyormuş gibi bir de bunu dert edindi kendine. Söylene söylene yürüdü. Islanması tamamen onun hatasıydı. Yağmuru sevmeydi. Yağmur altında el ele yürüyen çiftlere hiç anlam veremezdi. Romantizmin değil, romatizmanın ağır bastığı bir yaşta olduğundan değildi bu anlam verememe hali. Gençliğinde de böyleydi. Bir kızın elinden tutup da şöyle sahil boyunca yürümüşlüğü yoktu. Sevdığı kızın ellerini avuçlarının içine alarak ısıtmaya çalışmamıştı hiç. Tüm gençliği yolda gördüğü kızların yanında nasıl görüneceğini düşünmekle geçmişti. Kısa boylu, kara kuru, çelimsiz bir adam olmasına rağmen, uzun boylu esmer kızları daha bir yakıştırdı yanına. Her biriyle ayrı yürür, ellerini tutar, evinin olduğu sokağa girdikleri zaman selam verirdi konu komşuya. "Acaba çok mu kısa kalırım yanında?" diye aklından geçirir de "yahu hayal bu, sahiden elinden tutup da yanında yürüyecek değilim ya" diyerek kendini rahatlatır, kızın hayaliyle beraber dönerdi evine. Birlikte yemek yer, televizyona bakar, gece oldu mu da sarılır uyurlardı. Sabah uyanınca kızın yüzü bulanıklaşmaya başlar, o uzun saçları tel tel dökülür ve sonunda kızın sureti tamamen kaybolur giderdi hafızasından. O vakit tekrar sokağa çıkar ve başka başka kızları yanında düşler, en beğendiği kızın suretini hafızasına kazıyarak eve dönerdi.

"Amca! Şemsiye?"

Galata Köprüsü üzerinden denize baktı yaşlı adam. Sigarası olsa bir de sigara yakardı.

Karşısında dikilen gençten bir oğlanın bu sözleri dalıp gittiği yerden çıkardı yaşlı adamı. Yeni Camii önündeki banklardan birine oturup maziye dalmıştı yaşlı adam. O ne kadar da boş bir hayat yaşadığını, gençliğinin en güzel günlerini nasıl da ziyan ettiğini düşünürken serpiştiren yağmur yerini sağanağa bırakmıştı. Kendisine şemsiye uzatan gence hiçbir şey demeden kalkıp Mısır Çarşısı'na doğru koşturdu. Saçaklara sığınan güvercinler gibi sığındı asırlık çarşıya. Tüm dükkânları gezdi, tek tük alışverişe gelmiş turistleri inceledi. Esnafla dertleşmeye niyetlendi ama hemen bu fikrinden vazgeçti. "İlla ki bir şeyler satmaya çalışır bunlar bana" diye geçirdi içinden. Uzun boylu, saçları beline kadar inen, esmer güzeli bir kız gördü. Bakakaldı kıza. Kız, yaşlı adama gülümseyip geçti yanından. Kızın suretini kazıdı hafızasına. Eve koşturmak istedi kızın yüzünü unutmadan. Ama sonra "bizden geçti artık" diyerek devam etti yoluna yaşlı Kazanova. Çarşının, Çiçek Pazarı kapısına geldiğinde yağmurun dindiğini gördü. Kendini sokağın kalabalığına bıraktı yağmur sevmeyen yaşlı adam. Sokağı saran kahve kokusunu içine çekti. Yüz gram kuru kahve alıp eve dönmek istese de "beraber içecek biri olmadıktan sonra..." dedi dertlendi, yoluna devam etti.

Galata Köprüsü üzerinden denize baktı yaşlı adam. Sigarası olsa bir de sigara yakardı. Böyle kapalı havalar tehlikelidir. Bulutlar sadece yağmur değil, geçmişini de getirip serer insanın önüne. Yaşlı adam yine maziye daldı. Oysa sadece denize bakacaktı. Pişmanlıklarını düşündü. Hatalarını, mutlu günlerini, hayallerini, memleketi, az önce gördüğü saçları belinde esmer güzelini. Çıkmadan televizyonu kapatmış mıydı? Denizi düşündü yaşlı adam. Derinlere daldı. Yaşlı adamın cesedinin çıkarılma görüntüleri vardı akşam haberlerinde. Oysa sadece denize bakacaktı. Balık adamların cesedini çıkaracaklarını hiç düşünmemişti dalıp gittiği maziden.

Hayat

Hayat seni öyle bir noktaya getirir ki kendini sevdiklerinle savaşıırken ve nefret ettiklerinle sevişirken bulursun. Üzülürsün, pişman olursun. Sonra biraz zaman geçer ve tersinin bu dünyada işlemediğini anlarsın.

Hakan Günday

Ayrılık

Meğer her ayrılık, sevdiğin bir şairin intiharı gibiymiş.

Yekta Kopan

Talih

Teybinde Şiki Şiki Baba çalan sıkış-tepiş minibüste, işkembe mumbar kokusu soluyarak giderken şansı yakalayacağına inanan Kemal Sunal gibiyiz.

Seray Şahiner

Kader

Bazen düşünüyorum da hayatım boyunca söylemeyip de vazgeçtiğim şeyleri söyleseydim ne değişirdi acaba? Hayatın akışında ne kadar farklılıkla karşılaştım? Yoksa kader dediğimiz şey o anda yaptığımız anlık, küçük tercih midir?

Tarık Tufan

Dünyanın Sonu

Anlaşılmadığını düşünüyorsan, üslubunu değiştirerek anlatmayı dene. Anlaşılmamak değil; anlatmaktan vazgeçmek dünyanın sonu...

Ahmet Mümtaz Taylan

Kazanmak

Her zaman kötüler kazanır, çünkü iyilerin kazanmakla işi yoktur. İyi insan olabilmek için kazanma hırsını hayattan çıkarmak gerekir.

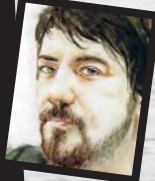
Mahir Ünsal Eriş

Düşünmemek

Aslında tek çözüm hiçbir şey düşünmemektir. Bir şey düşünmezsem, ortada okunacak düşünce de kalmazdı. Tek çözüm buydu. Ancak bu kolay değildi. Düşünmemeyi düşünmek de bir düşünceydi çünkü.

Hakan Bıçakcı

OT SÖZ LÜK

İrmağı Geçerken

İrmağı geçerken bile at değiştirebilmeliyiz; düzen böyle yapılmaz diyor diye bundan çekinmemeliyiz. Daima bu olasılığa açık tutmalıyız kendimizi, bu olasılığın var olduğunu unutmamalıyız.

Gündüz Vassaf

Acı

acı geçiyor
acı geçiyor
acı elbette geçiyor
acı çekmiş olmak geçmiyor.

Kemal Varol

Büyük Yazarlar Ve Büyük Şairler

Gerçekten "büyük" olan yazarların ve şairlerin sırrı, tumturaklı cümlelerde değil, gündelik dildeki kelimelere yükledikleri yeni ve şaşırtıcı anlamlarda gizlidir. Her gün, gelişigüzel, hiç dikkat etmeden kullandığımız kelimeleri, cümleleri, kavramları, aklımıza hiç gelmeyen bir biçimde kullanarak, sıradan, vasat dünyanın ötesine geçerler.

Zülfü Livaneli

Toplum

Toplum tek tek bireylerden değil, bireylerin bir arada kalabilmek uğruna öldürdükleri heveslerin hayaletlerinden oluşur.

Ali Lida

Aşk

Kazanmayı planladığınız değil, kaybetmeyi göze aldığınız şeylerin toplamıdır.

Nermin Yıldırım

Yürümek

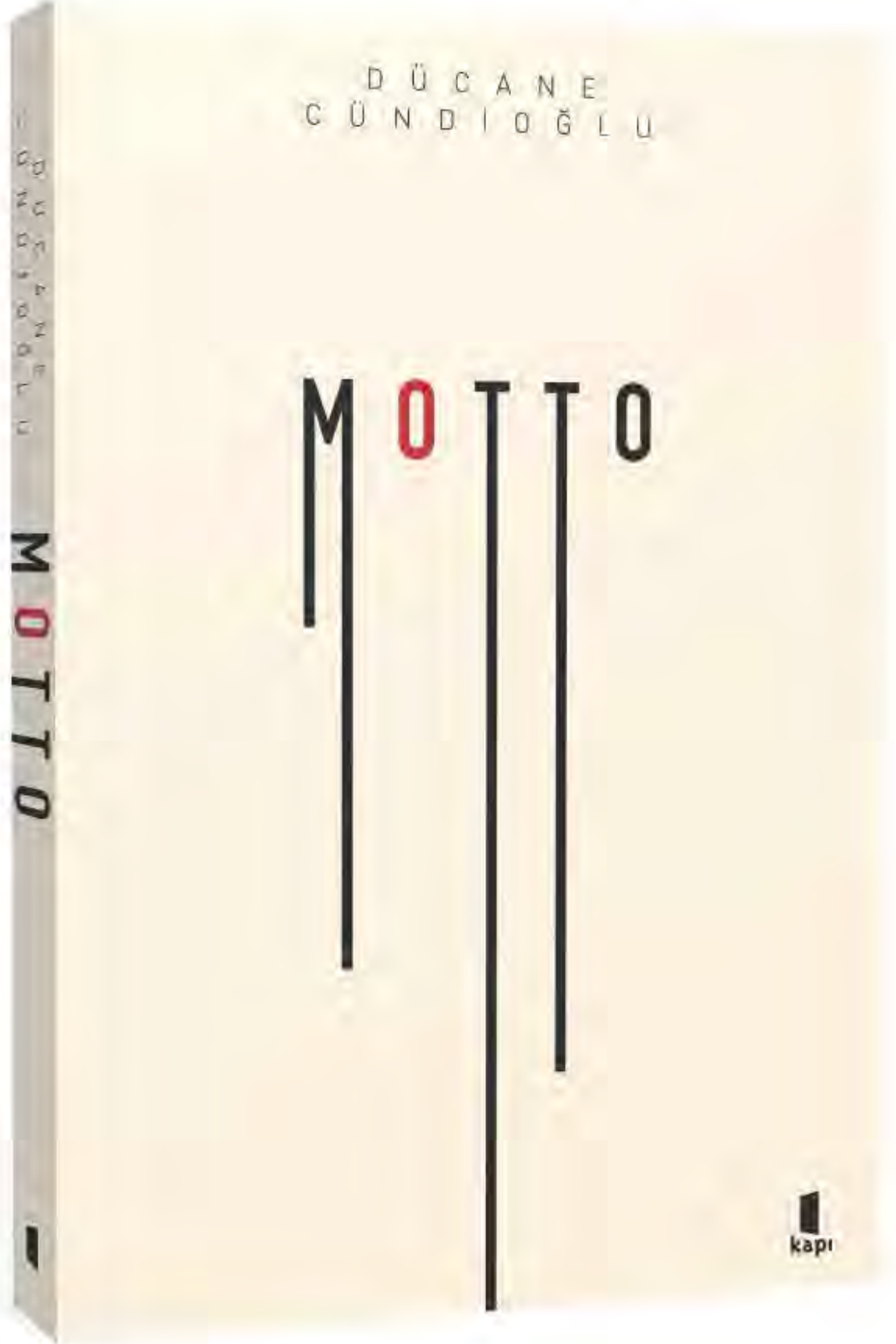
İnsan tüm ömrü boyunca düz bir çizgi üzerinde yürüyemez. Bazen dışına taşımak ve hatta yürürken tökezlemek de gerekir. Alt tarafı hayat işte...

Burak Aksak

NE MUTLU İNSANIM DİYENE!

Dücan Cündioğlu'nun
yeni kitabı *Motto* çok yakında
tüm kitapçılarda...

**35. TÜYAP İSTANBUL
KİTAP FUARI**

SÖYLEŞİ

"İnsanca Şeyler Felsefesi"
13 KASIM 2016 - PAZAR
İTEREXPO SALONU
Saat: 12.00 - 13.00

İMZA

13 KASIM 2016 - PAZAR
KAPI YAYINLARI STANDI
3. SALON NO: 313
Saat: 13.00 - 14.00
15.00 - 16.00

Meğer bunlar bana jenerikten sonraya konan sahne gözüyle bakıyorlarmış, haberim yokmuş. Baya baya mahallenin delisi muamelesi yapıyorlarmış, yazı gönderince üzülmesin diye yayımlayıp göndermeyince ses etmiyorlarmış. Eğliyorlarmış bunlar beni.

MADDEM ÖYLE DEĞERİMİ BİLEN BİR YERDE YAZARIM!

Kimseden hiçbir beklentin olmayacak arkadaşım. Tek başına çıktın yola. Kimseyle de kıyaslama kendini. Kimsenin hayatı seninkinden daha güzel gelmesin sana. Başkalarının sahip olduklarına sahip olduğunda, sendeki seni kaybetmek var masada.

Aynı oyunu oynuyoruz sonuçta.

Kimimiz 'kolay' modda; her şeyi bol, ne kadar vursalar da enerjisi gitmiyor elemanın. Kimimiz ise 'zor' modda; elde avuçta ne varsa sayılı, dokunsalar yere serilecek, kırmızı perfect başlamış oyuna, adam kendini verip grafiklerin güzelliklerine bile bakamıyor, canının derdinde...

Böyle başlayıp tam da Ot ve "İsmi Ot Olmayan", kapak tasarımları birbirine çok benzer dergilerde görmeye aşına olduğunuz bir yazıyla "ulan sen de mi be ciğersiz" dedirtecektim ki kendime sonra dedim lan dur sen yapma! Millet yapar ses etmezler, seni yatırır keserler. "Oooo genç arkadaş aforizma kasmış, platonik aşka tutulmuş barajlarda biriken enerjiyi buraya akıtıyor, yakında profil fotoğrafını somurtan düşünceli bilge adam fotoğrafı yapar bu," derler. Millete mesai çıkartma dedim, vazgeçtim.

Çalgı Çengi İkimiz'in çekimleri ve kurgusu ile cebelleştığım sürede yazamadım. Kimse de "Ya Selçuk niye yazmıyorsun?" diye sormadı. Sırf sorsunlar diye eş dost ortamında konuyu gündeme getirdim, çok yoğunum yazamadım dedim,

Burak'tan numaranı alıp seni aradım. Sen de sanki bizden telefon bekliyormuşsun gibi hemen yazıyı o akşam gönderdin. Dedik güzel adammış.

"Hayırdır abi yeni dizi mi var?" diye sordular. Yakın çevremde okuyanın pek yokmuş ama asıl koyan dergiden kimsenin duruma aymaması oldu. Dergi derken okuyucuyu kastetmiyorum, o kadar büyük beklentiler içinde değilim. Bari dergi çalışanlarından biri arayıp, "Bu ay yazıyı göndermeyi unuttun. Nerede yazı?" diye soraydı, iyiydi. Genel Yayın Yönetmeni Nurhak'ı arayıp, "Bir süredir yazamadım, kusura bakma," dedim. "Boş ver ya dert ettiğin şeye bak. Sen onu bunu bırak da keyfin nasıl?" dedi herif. "Onu bunu bırak" der mi derginin yazı işlerinden sorumlu adam? O an jeton düştü bende. Meğer bunlar bana jenerikten sonraya konan sahne gözüyle bakıyorlarmış, haberim yokmuş. Baya baya mahallenin delisi muamelesi yapıyorlarmış, yazı gönderince üzülmesin diye yayımlayıp göndermeyince ses etmiyorlarmış. Eğliyorlarmış bunlar beni. Muhasebeyi arayıp kendimi hatırlattım, "Bu ay yazamadım, not düşün, ödeme yapmayın," dedim. Zaten bana ödeme yapılmıyormuş, öğrenmiş bulundum. Gençlere destek kategorisindeymişim ben. Nefsin körlensin diye yazıyorsun dedi muhasebe.

Ben de artık bu fazla oldu siz beni kaybettiniz dedim. Madem öyle, değerimi bilen bir yerde yazarım diyerek kapağı bizim dergiye benzeyen kaç dergi varsa mail attım, dergilerinde yazmak istediğimi söyledim. İçlerinden biri yirmi günün ardından geri döndü. Kendimi tanıtan bir CV ve referanslarımı istedi benden.

Olsa vermem mi?

Benim arkadaşlarım akli başında insanlar.

Bana niye referans olsunlar?

Birkaç gün sonra Nurhak aradı. Anladılar tabii yaptıkları hatayı, kesin başka dergiye CV gönderdiğimi duyup tutuştular deyip anın keyfini çıkartmak için hemen açmadım. İki defa uzun uzun çaldı. Ardından sarıldım telefona hemen ne olur ne olmaz diye, üç kere çaldırıp kapatır falan...

- Selçuk selam.

- Buyrun? Kiminle görüşüyorum?

- Nurhak ben dergiden.

- Hangi dergiden? Ha şey ya tamam tamam, bak iyi denk geldi ne dicem koç! Ben de başka bir dergiye başvurduğum, CV istediler gönderdim de referans lazım. Referansım olur musun?

- Dert ettiğin şeye bak. Sen onu bunu bırak da keyfin nasıl?

- Kardeş sen beni mi deniyorsun? Sit-com karakteri misin oğlum sen? Niye catch phrase'in var?

- İki dakika beni dinlersen izah edeyim. Bundan iki sene önce Burak dergiye yazı yetiştiremedi, biz de birini öner bari sayfa boş kalmasın dedik, seni önerdi. Burak'tan numaranı alıp seni aradım. Sen de sanki bizden telefon bekliyormuşsun gibi hemen yazıyı o akşam gönderdin. Dedik güzel adammış. Sonra bir baktık öbür ay bir daha yazı gönderdin. Burak'ı arayıp sordum. O da, ben de sana bir seferlik yazı istediğimizi söylemeyi unutmuşuz. Ben Burak'a, "Sen söyle senin kuzenin, benim için elin adamı sonuçta. Ters konuşur küfür ederim," dedim. O da, "Senin dergin, senin kararın. Sen konuş," dedi. Uzatmayacağım, ikimiz de senle konuşmadık ayıp olur diye. O ayki yazıyı da yayımladık. Nasıl olsa bir sonraki ay şartları konuşmak için arar o zaman şartlarda anlaşamayız olur biter diye plan kurduk. Sonra sen her ay başı dergiye yazıyı ilk gönderen adam oldun çıktın. Memur gibi ayın ilk günü sabah sekizde senden mail almaya başladım. Dedik çaresi yok, biz bu arkadaşın yazısını gönderdikçe yayımlayacağız. Sonra bir baktık ki ayın birinde sen yazı göndermemişsin dergiye. Bizde tatlı bir rahatlama... Sonrasını biliyorsun zaten.

-

- Alo?

- Hattayım hattayım, devam et.

- Bu kadar abi. Durum bu. Ha dersin ki yaşanan yaşandı biz yolumuza bakalım, sana kapımız her zaman açık.

- Ben biraz referans bakınayım, o zamana kadar müsait olursam gönderirim ayıpsın, kaç yıllık hukukumuz var. Sen onu bunu bırak da keyfin nasıl?

NOT: İşbu yazı yavuz hırsız ev sahibini bastırır hükmündedir. Yazmadığım ve film sürecinde yazamayacağım sayılar için değişik bir özür dileme şekli. Filmin postunu ve Liseden Arkadaşlar'ı bitirir bitirmez görüşmek üzere. 🌟

SELÇUK AYDEMİR

Bu toz zerresinden de küçük yuvarlakta yaşayan minik yaratıklar nasıl da birbirini yiyor...

MINİK BİR DÜNYA

Uzayda buluşan kozmonotlar, o uçsuz bucaksız karanlıkta yüzer gibi dolaşıyorlar. Yerçekiminden kurtulmuş hareketleri salıntılı, ağır ve nazenin.

Çok uzakta mavi bir portakala benzeyen küre kendi başına dönüp duruyor. Milyonlarca gök cisminin biri...Adına Dünya diyorlar.

Uzayda sıcaklık eksi 92 derece. İyi hazırlanmış kozmonot giysileri bile bu korkunç soğuktan koruyamıyor onları.

Dünyanın içinde bulunduğu sistem, galaksilerden ancak bir tanesi ve Dünya bu galaksi içinde bile minicik.

Bizim "koskoca dünya" dediğimiz şey, evrende bir toz zerresi bile değil. Bu toz zerresi üzerindeki canlı yaratıkların ise evrende herhangi bir büyüklük oluşturdıkları kuşku. Evren karşısındaki insan dünyadaki karınca kadar bile olamıyor.

İşte Stephen Hawking bunları düşünüp düşünüp, "Allah var mı?" diye soranlara cevap veriyor: "Evrenin, bizim gibi yok sayılabilecek kadar küçük yaratıkların tasavvuruna göre var olduğuna inanmak mümkün değil."

Hawking'e göre o çok güvendiğimiz mantığımız ve bilimimiz, evreni tasavvur etmemize yetmiyor.

Einstein de görelilik teorisini açıklarken öyle söylememiş miydi?

Bizim evreni tahayyül etmemiz, Haymana yakınlarındaki bir tek karıncanın Samanyolu'nu kavraması gibi bir şey. Belki de daha zor bir iş!

Evreni bir bütün olarak gören tasavvuf ise bu meseleyi yüzyıllar önce çözmüş. Her insan zerresinin Tanrı'nın yansıması ve parçası olduğuna inanıyor.

Uzayda eksi 92 derecede dünyaya bakan kozmonotlar Hallac-ı Mansur'u ve onu ölüme götüren "Enel Hak" sözünü duymamışlardır bile.

Bu toz zerresinden de küçük yuvarlakta yaşayan minik yaratıklar nasıl da birbirini yiyor:

Savaşlar, cinayetler, işkenceler, kıskançlıklar, dedikodular, para kazanma hırsları hepsini gırtlak gırtlığa getirmiş. Her biri kendini evrenin merkezi ve yaşama süresini sınırsız sanıyor.

Dünyanın her köşesinden kavgalar, gürültüler yükselmekte.

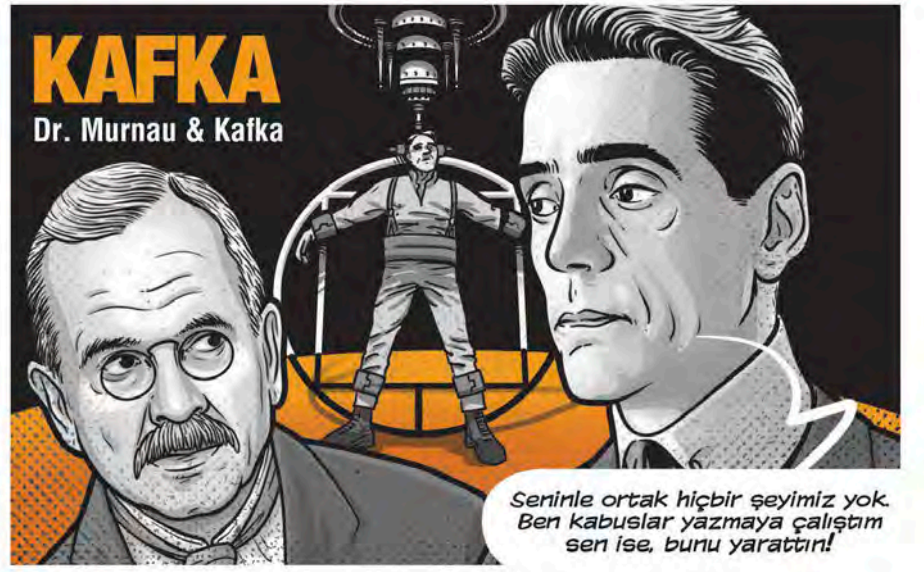
Oysa uzayın eksi 92 derecesinden bakan kozmonotlar o muazzam sessizlikte dönüp duran ıssız bir mavi portakal görüyorlar.

Kozmonotların Nâzım'ı bilmelerini isterdim.

O zaman belki de dudaklarından onun dizeleri dökülecek ve insan zihninin kavrayamadığı evrene bakarak, "Merhaba Kainat!" diye mırıldanacaklardı, "Merhaba Kainat!"

Çünkü bilimin sustuğu noktada şiir başlar ve evrenin gizli kapıları şiirle açılır. ✨

Çünkü bilimin sustuğu noktada şiir başlar ve evrenin gizli kapıları şiirle açılır.

CLOUD ATLAS

Sonmi-451

Hayatlarımız sadece bizim değildir. Ana rahminden mezara başkalarına bağlıyız. Geçmişte ve şimdi! Ve her bir suçla ve yaptığımız her iyilikle geleceğimizi doğuruyoruz!

“Her şeyin sonu bir yangınla gelecek...”

Charles Dickens’in romanı *Küçük Dorrit*’in filmini çekmek isteyen Spenser Spender modern Londra’nın hapishanelerinden birinde kuracağı setle Dickens’in dünyasını canlandırmayı amaçlar. Spenser’in harekete geçirdiği olaylar zinciri, birbirinden tuhaf karakterlerin yolunun kesişmesine neden olurken, bütün şehri esir alan korkunç bir yangını körükler.

Peter Ackroyd’un ilk romanı *Londra Yanıyor*’un arka planında yazarın her kitabında olduğu gibi, geçmişin kendini sürekli hissettirdiği tekinsiz Londra sokakları var.

Londra Yanıyor
Peter Ackroyd
Çeviren: Aslı Çingil
Roman, 176 s.

YAZARIN YKY’DEKİ KİTAPLARI

Cinayet Sanatı
Peter Ackroyd
Çeviren: Burçin Karamercan
Polisiye/Gerilim, 240 s.

Hawksmoor
Peter Ackroyd
Çevirenler: Candan Baysan / Gül
Tekay Baysan
Polisiye/Gerilim, 267 s.

Kanalların kapatılmasını protesto için Galatasaray Meydanı'nda gerçekleşen eylemin haberini yapmaya televizyon kamerası gelmemişti. Çünkü eylem haberlerini yapanlar, hâlihazırda eylemde ve haber konusu idi.

5N 1K 1Mühür

Tek kanallı, o kanalın da İstiklal Marşı'yla açılıp kapandığı yıllar, 80'lerin sonu, 5-6 yaşındayım. Önden tek dişim sallanmaya başlamış. Henüz özel televizyonlarda yayınlanacak reklamlardan hijyen kelimesini öğrenmediğimizden, annem sallanan dişimi dantel ipine dolayarak çekip çatıya attı. Diş perisi dişimi ordan alıp bana yeni diş getirecekti. O günden sonra çatıda iki kişi var benim için: diş perisi ve dedem. Dedemcağız her akşam çatıda, anteni ayarlıyor. Biz torun torba televizyon karşısında, çekiyor çekmiyor diye bağırıyoruz. O yıllarda televizyonla ilgili seçebileceğimiz tek şey, çatıdaki antenin yönü.

Anneannem pencereden çatıya sesleniyor:

- Az daha çevir, karıncalı.
- Dedem anteni çeviriyor:
- Oldu mu?
- Yok, hepten gitti.
- Şimdi?
- Tamam, oldu.

Dedem elini antenden çektiği an görüntü bozuluyor.

Anneannem: "Anteni bırakma, görüntü gidiyor."

Dedem: "Ne yapayım, İstiklal Marşı'na kadar damda hazır ol mu bekleyeyim?"

Elektrikler kesilip televizyon etkisiz hale gelince dedem bayram ediyor. E televizyonun eve gelmesiyle, adamın sırf pabucu değil, kendisi de külliye dama atılmış: "Eskiden ne güzel anlatıp konuşurduk. Bu televizyon çıkalı herkes ağzını açmış ona bakıyor," diyor. Bizi oyalamak için masal anlatmaya başlıyor. Biz önden tek dişi gidik ağızlarımızı açıp evde çeken tek kanal olan dedemin, anlattığı masalları dinliyoruz.

Sonra özel televizyonlar açıldı. Televizyon tamircileri bir evden diğerine mekik dokuyup televizyonları çok kanallı sisteme göre ayarlıyor. Uzaktan kumandamız bile var artık! Kanallar çoğalmış, ne seyredebileceğimizi seçebiliyoruz ya, aman bizde bir telaş, bir itina... Sanırsınız festival programına film seçiyoruz.

Her gün gazetenin televizyon sayfasından akşam ne izleyeceğimize bakıyoruz. Hafta sonu gazetelerinin verdiği televizyon eklerini satır satır okuyup o hafta seyredeceğimiz filmleri seçiyoruz. Babam bir gün diyor ki: "Cine 5 diye bir kanal açılmış, onu izleyelim." Gel gör ki bizim televizyonda Cine 5 çekmiyor. Günlerce anteni bir o yana bir bu yana büküyoruz. Yok! Öğreniyoruz ki Cine 5 şifreliymiş. Parasıyla yani...

Sonra Cine 5 maç yayınladığında ekrandaki parazitli görüntülere gözlerini kısıp bakınca içinde seçilen karartıları, radyonun maç yayınıyla birlikte izleyerek karşılaşmaları takip eden bir futbol seyircisi oluştu.

Bizim köyden, gençliğinde çalışmak için İstanbul'a göç etmiş hemen herkesle birlikte, dedemler de emekli olduktan sonra köye geri döndü. Yazları, torun torba yanlarına gitmeye başladık. 90'ların ortaları, köydeki çoğu evde televizyon yok. Gazete

gelmiyor. Dünyadan bihaberiz. Bu tepemizden uçan helikopterler acep nereye gidiyor?

Köydeki tek iletişim organı, caminin hoparlörü.

Köyün imamı, karısının bir gün kendisine kızıp minareye çıkarak ezan okumasından sonra köyü terk etmiş.

Caminin anahtarı Rıza Amca'da. Rıza Amca, caminin hoparlörüne bağladığı teybe, cuma günleri ezan; perşembeleri semah, deyiş kasedi takıyor. Hasat zamanı, mikrofonla icarların hangi harmanda dağıtılacağını bildiriyor; bir düğün olduğu zaman, yine camiden duyurarak köyün sosyal yaşamının nabzını tutuyor; köye bakkal niyetine erzak satan kamyon geldiğinde reklam geçiyor; bahçe sulama sırasında bir değişiklik varsa ajans geçerek camiye bir nevi radyo istasyonu olarak kullanıyordu. Rıza Amca, her kesimden dinleyiciye hitap

Özgeçmişlerimizde yer alan basın kuruluşlarının çoğu kapandı. Evimize dönme hakkımızın kapısına mühür vuruldu.

etmek için elinden geleni ardına koymadıysa da köylü tek kanallı yayından sıkılınca, televizyonlar ve çatılardaki çanak antenler çoğaldı.

Köyün üstünden geçen helikopterler televizyondaydı. Tansu Çiller, üstünde askeri kıyafet, elinde megafonla boy gösteriyordu.

Aynı çanak antenlerin, o helikopterlerin gittiği köylerdeki çocuklar için anadil demek olduğunu sonradan öğrendik.

Yıllar sonra, aidiyet bağı televizyon vesilesiyle sürdürmeyi bir kez daha anladım; Alevi kültürünü odağa alan televizyon kanalları açılınca... Köye bir gittik, perşembe akşamları sokakta bir tek insan yok. Neden dersenez, o akşam televizyonda cem yayını var. Toplumsal baskı sebebiyle, İstanbul'da geçirdikleri kırkar yıl boyunca Alevi olduklarını saklama zorunluluğu duymuş insanlar için televizyonda cem yayınlanmasının anlamı büyük.

Geçtiğimiz ay, OHAL kapsamında, Azadi TV, Denge TV, Jıyan TV, Özgür Gün TV, TV 10, Van TV, Van Genç TV, Birlik Medya TV, Mezopotamya TV, Hayatın Sesi TV, İMC TV ve çocuk kanalı olan Zarok TV ile on bir radyo kanalı kapatıldı, ekipmanlarına el konup kapılarına mühür vuruldu.

Bugün bu yayın kuruluşlarının kapatılması, zamanında Ape Musa'ya "Kürtçe ısıklık çalmak yasak" diyen zihniyetin devamıdır.

Kapatılan kanalların çoğu Kürtçe yayın yapıyor, pek çok insanın anadilinde yayına ulaşmasına olanak sağlıyordu. TV 10, Alevi kültürünü odağa alan yayıncılık yapıyordu. Kapatılan haber kanalları, işçi eylemlerinde, mahkemelerde, Gezi'de, protestolarda yayın yapan nadir yayın organlarındandı. Pek çok eylemde, basın açıklaması tüm basın kuruluşlarına gönderilir ama eylemi organize edenler, çekime sadece bu (kapatılan) televizyon kanallarının geleceğini bilir. Misal, Her Yaşama Bir Oda kampanyasının basın toplantısında, trafığa takılıp geç kalan İMC kameramanı için basın bildirisi tekrar okunmuştu. İMC'de çalıştığım dönemde yaptığımız 1 Mayıs yayınında, canlı yayın aracının arkasında kanal muhabirlerinden oluşan bir halay ekibi vardı. Röportajı biten gelip halaya ekleniyor... Bu kanalların çalışanları, yanında oldukları insanların karşısına bir tek şartla geçer; kamerayı kurup, mikrofonu tutup onların sesini duyurmak için. Bunun sonucudur ki Hayatın Sesi TV kapatıldığında eşyalara el koymaya gelenler, memleketin dört bir yanındaki işçilerin el birliğiyle alıp hediye ettiği çekim ekipmanıyla karşılaştı.

Kanalların kapatılmasını protesto için Galatasaray Meydanı'nda gerçekleşen eylemin haberini yapmaya televizyon kamerası gelmemişti. Çünkü eylem haberlerini yapanlar, hâlihazırda eylemde ve haber konusu idi.

Bu kanallar olmazsa Cumartesi Anneleri'yle ilgili haberleri hangi televizyondan izleyeceğiz? İşçi direnişlerini, iş cinayetleriyle ilgili haberleri, özgürlük nöbetlerindeki açıklamaları?

Televizyon ve radyo kanallarını kapatarak sadece seyircinin, dinleyicinin seçme ve haber alma hakkını ortadan kaldırmadılar. Gazetecinin, habercinin de çalışacağı kuruluşu seçme hakkını gasp ettiler. Zaten ana akım dışında kalmayı seçmiş yahut hayattaki diğer seçimlerinden dolayı ana akımda çalışmak istese dahi iş bulamayacak insanların iş başvurusu yapacağı mecraların kapısına mühür vuruldu.

Özgeçmişlerimizde yer alan basın kuruluşlarının çoğu kapandı. Evimize dönme hakkımızın kapısına mühür vuruldu. Hayat TV'de ve daha ofisine elektrik kablosu döşenmeden önce başlayarak İMC'de çalıştım. Bugün bir TV kanalına başvuru yapsam, onlar da benden referans istese verebileceğim televizyon telefonu yok. Zira özgeçmişimin yarısı kapatıldı.

Haber alabilmemizin, haber yapıp yayabilmemizin haber değeri gitgide artıyor.

Haber öğelerinden 5 N 1 K'yı 1 M ile etkisizleştirmek istiyorlar: Mühür.

İstedikimiz televizyon kanalını izleyemediğimizde, bize istedikleri masalı, mavalı anlatabilmek için... Bu mavallara karnı tok bir nesil yetişiyor. Biz televizyon görüntüsü gidince çatıya sesleniyorduk. Şimdi, yine önden tek dişi gitmiş 5-6 yaşında çocuklar, kararmış bir ekranın karşısında; Zarok TV'ye dokunma diye dünyaya ses veriyor internetten.

Kapatılan yayın kuruluşlarının şimdiye kadar yanında durup haberlerini yaptıkları işçiler, aktivistler bu kez; bu kanalların, işinden olan çalışanlarının yanına giderek ses verdi. İnternette videolarını yayınlayarak haber yaptı.

Hayatın Sesi TV kapatıldığında, kapısında açıklama yapan gazetecilerin kelamıyla biz de bir virgül koyalım: "Bugün bir virgül koyuyoruz, yine geleceğiz." 🌱

İZMİR'DE YAŞAMAK

İzmir'de yaşamak;

35 Altinyol'dan her geçişte, "Acaba körfez yeniden kokmaya başladı mı?" düşüncesiyle paranoyakça havayı koklamaktır.

35 Simit'e 'gevrek', ay çekirdeğine 'çiğdem' demekle gurur duymaktır.

35 Ülkenin kurtarıldığı rakı masalarında İzmir için özerklik istemektir.

35 Denize batan güneşi izlerken düşüncelere dalabilmektir.

35 Adını verdiği sokaktaki Asansör'den deniz manzarasını izlerken, "Her akşam votka, rakı ve şarap," diye mırıldanarak Dario Moreno'yı anmaktır.

35 Kumru, boyoz ve söğüş yemekler.

35 Ahmet Piriştina'yı özlemektir.

35 "Geliyon gidiyon ama hiçbi şey yapmıyon" gibi bir takım "-yom"lu "-yon"lu cümleler kurmaktır.

35 Sinirlendiğinde asfalyaları atmaktır.

35 İstanbullular sanki başka bir canlı türüymüş gibi, "İstanbullular Alaçatı'yı mahvettiler!" diye hayıflanmaktır.

35 "Alaçatı eskiden köydü," diyerek etrafa nostaljik bakışlar atmaktır.

35 Ota 'OT' dememek, çeşit çeşit otun adını, şeklini şemailini bilmektir.

35 İzmirli olmayan biriyle tanışıldığında, "İzmir'in kızına ve havasına güven olmaz," geyiğine maruz kalmaktır.

35 Kar görünce çıldırmaktır!

35 Kemeraltı'nda yavaş yavaş yürüyüp sağa sola bakmaktır.

35 Sevinç Pastanesi'nde buluşmaktır.

35 Rahat rahat, geniş geniş yaşamak; hiçbir yere yetişme çabasında olmamaktır.

35 Sol şeritten yavaş yavaş gitmektir.

35 Doğuştan CHP'li olduğuna dair bir önyargıya maruz kalmaktır.

35 En az bir kez Göztepe-Karşıyaka gerginliğini hissetmiş olmaktır.

35 Bisiklete binmektir.

35 Bisikletin yoksa Bisim sırası beklemektir.

35 Şehrin neresinde olunursa olunsun, en geç 30 dakika içinde deniz kenarında olabilmektir.

35 Zeytinyağı, üzüm ve incir demektir.

35 Kordon'da çimlere uzanıp özgürce bira içebilmektir.

35 Atkı-eldiven-bere üçlüsünü aynı anda kullanma ihtiyacı duymamaktır.

35 İzmirli olup İzmir dışında yaşarken, "Bir gün İzmir'e döneceğim," diyenlere, "Bir daha dönmeyeceğini biliyorsun değil mi?" diyerek sinir etmektir.

35 Balıkçı barınaklarının çevresinde karnını doyurmaya çalışan insan dostu, adeta gülümseyen pelikanları her gördüğünde ilk kez görüyormuşçasına heyecanlanmaktır.

35 Balkon ve bahçe yarışmasını kazanan apartmanların önünden geçerken hayran kalıp, "evime yeni bir sardunya almalıyım" kararı vermektir.

35 Arnavut kaldırımlarına rağmen yoldan yürüyen güzel kadınların sokağı cınlatan topuk sesleri eşliğinde vapura koşmaktır.

35 Kızlarağası Hanı'nda dibek kahvesi yudumlayarak derin sohbetler etmektir.

35 Rakı-balık yapmak için bahane aramaktır.

35 Rakı-balık yapmak için bahaneye gerek duymamaktır.

35 Bardacık ve araka mevsimini kollamaktır. 🍷

MİMARLIĞI BİR DE EDEBİYATIN İLHAM VEREN SATIRLARINDAN OKUYALIM.

Homeros'tan Evliya Çelebi'ye, Umberto Eco'dan Orhan Pamuk'a, George Orwell'dan Ahmet Haşim'e, Yaşar Kemal'den Dostoyevski'ye, Ahmet Hamdi Tanpınar'dan Victor Hugo'ya, yaklaşık 100 ünlü yazarın mimarlığa vurgu yapan 102 büyük eseri, siz tasarımcıların imge-düş dünyalarını zenginleştirmek, yepyeni algı kapıları açmak için mimar, sanatçı, felsefeci ve akademisyenlerden oluşan 55 isim tarafından irdelendi...

HİKMET TEMEL AKARSU - PROF.DR. NEVNİHAL ERDOĞAN

ÇİZİMLER: TÜRKİZ ÖZBURSALI, EDITÖR: BAHAR DEMİRHAN, GRAFİK TASARIM: YEŞİM DEMİR, DEMİR TASARIM, 16X23 CM, 600 SAYFA, KULAKLI KARTON KAPAK

YEM YAYIN ÖZEL SATIŞ NOKTALARI: Eylül Sanat Kitabevi - İzmir, Ezgi Kitabevi - Bursa, Gergedan Kitabevi - Erenköy, İmge Kitabevi - Kadıköy, Mimarlık Vakfı Kitabevi - Karaköy, Nail Kitabevi - Kuzguncuk, Pan Kitabevi - İzmir, Pandora Kitabevi - Beyoğlu/Nişantaşı VE TÜM SEÇKİN KİTAP SATIŞ NOKTALARINDA...

YEM Yayın

www.yemyayin.com

f /YEM Yayın

Dağıtım: YEM Kitabevi

Online sipariş: www.yemkitabevi.com

t /YEMYayın

Hâlâ bu şehrin kuytularında -ki, aşağı yukarı yedi yıl oluyor, gizleniyorum ve yaşadıklarımı olanca teferruatıyla sürekli yazıyorum. Böylece aklıma mukayyet olabileceğim fikrine nereden kapıldım bilemiyorum.

DEFTER

Her şey böyle başladığına göre giriş de böyle olmalı: Onunla ilk ve son defa havanın buz kestiği bir Pazar gecesi geç saatte bir otobüste karşılaştım. İşten dönüyordum. (Nerede çalıştığımı söylemem doğru olmaz.) Son seferini yapan yarı karanlık otobüsün içerisinde yorgun şoförden başka bir tek ben vardım. Önden dördüncü sırada, pencerenin yanında oturuyordum. Sonra, şimdi hatırlayamadığım -hatırlasam da burada söylemem doğru olmaz- bir duraktan o bindi. Aslında, arkama düşen kapıyı kullandığı için önce sadece ayak seslerini işittim. Geldi ve sanki sarsak gövdeli o koca otobüste başka bir yer yokmuş gibi yanıma oturdu. Tabii ki, huylandım bundan; nedir ki, tabiatım gereği sesimi çıkartmadım. (Bunu aynen polise de söyledim.) Göz ucu ile görebildiğim kadarıyla orta yaşlarda biriydi. Pejmürde kılıklı, birkaç haftalık kadar uzamış şekilde sakallıydı; başında eskiden babamın giydiği cinsten bir fotr şapka vardı. (Babam ölünceye kadar ona da babasından yadigâr hep aynı şapkayı kullandı.) Benim hemen yanındaki varlığımdan haberdar değilmiş havasında, gözlerini otobüsün farlarının zifiri karanlığın içerisinde güçlkle aydınlatmış kayıp giden yola dikmiş öylece bakıyordu. Elinde bir defter tuttuğunu neden sonra, otobüs bir durağa yaklaşırken aniden ayağa kalktığına fark edebildim. Defter, o aceleyle cebine sokmaya çalışırken koltuğa düştü. Ben arkasından ikaz etmek üzere hareketlendiğimde adam çoktan otobüsten atlayıp karanlıklar içerisinde kaybolmuştu bile.

Saldığı tekinsizliği hissetmişim gibi o deftere epeyce bir zaman dokunmadım; sanki o adam hâlâ orada oturmaya devam ediyormuş gibi kaçamak nazarlarla bakmakla yetindim. (Siyah kapaklı eski, ufak sayılabilecek bir boyutta ama kalınca bir defterdi; cildi dağılmak üzereydi.) Lakin, bir süre sonra karşı koyamadığım merakımdan -bunun tabiatımın can sıkıcı bir başka özelliği olduğunu polise de anlattım- alıp sayfalarını şöyle bir karıştırdım. Görebildiğim kadarıyla yapraklar farklı farklı kalemle, aynı kötü el yazısıyla doldurulmuştu. Ama tek bir satırını bile okumadım; sadece sayfaları hızlıca çevirdim. Otobüsün içerisi o kadar karanlıktı ki, okumak istesem de bunu beceremezdim. Zaten son durağa gelmiştik. Defteri orada bırakıp aceleyle ön kapıdan indim. (Şoför ben inerken sanki yorgunluk ve bıkkınlıktan son nefesini vermiş gibi başını direksiyona yaslamış, öylece kalmıştı.)

Biri sivil, diğeri resmi iki polis üç gün sonra iş yerime geldiklerinde ben mesaiye yeni başlamıştım. (O zamanlar gece vardiyasında çalışıyordum.) Vardiya şefimin yanında bana kendileriyle karakola kadar gelmem gerektiğini söylediler. Aşıkâr şekilde telaşa kapıldım ve bunu ne kadar saklamaya çalışırsam çalışayım belli de ettim galiba. Sivil olanı bunu anlamış gibi gayet kibar bir şekilde önemli bir mesele olmadığını, sadece bir prosedür -o, prösödür dedi- gereği kendilerine eşlik etmemi istediklerini söyledi.

O malum defterle ikinci kere beni götürdükleri karakolda karşılaştım. Bu sefer naylon bir torbanın içerisinde, dudaklarında külü uzamış bir sigara olan ve 'Amir' diye hitap edilen şişman adamın elindeydi. Adam, gıcırtilar çıkartan koltuğunda ileri geri hafifçe sallanırken onunla ilgili bir şey söylemedi; sadece torbayı sanki radyasyon saçan ve böyle tutarsa tehlikesinden korunmuş edasıyla iki parmağı ile bir ucundan tutup kaldırdı ve bana gösterdi. Sonra, o küçük odanın en kıymetli nesnesiymiş gibi dikkatlice çekmecesine yerleştirdi. Ardından bana o malum geceyle, benimle ve -onun ifadesiyle- maişet işleriyle ilgili aralarındaki alakayı asla kestiremediğim sorular sordu; otobüse nerede bindim, nerede indim, saat kaçtı, neden bir başıma şehrin en ücra noktasında bir yerdeki apartmanın kapıcı dairesinden bozma bir mekânda yaşıyordum, neden hiç evlenmemiştim, memlekette babamdan kalan küçük arsayı neden elimden çıkartmayı düşünmüyordum, alıp başını giden et fiyatları hakkında fikrim neydi... (Benimle ilgili ayrıntılara nasıl vakıf olmuştu, bunu asla bilemedim.) İfademi daktilo yazmayı yeni öğrendiği besbelli gençten bir polis aldı. Daha doğrusu o soru sormadı, sadece anlatmamı istedi. Ben de neyi, neden söylediğimi tam bilmeden, anladığım kadarıyla esas peşinde oldukları o gece, defter ve adamla ilgili olan biteni anlattım. 'Olan, biten' o denli azdı ve o kadar az şey biliyordum ki, elimden geldiğince ayrıntısını verme çabama karşılık imzaladığım sayfanın ancak yarısı dolabilmişti. İmza atarken genç polis tedirginliğe kapılmamı gerektirecek bir konu olmadığını, beni rutin bir işten ibaret bir soruşturmanın parçası olarak çağırdıklarını anlattı. Bu, bir ölçüde içimi ferahlatmaya yetmişti. Nedir ki, karakoldan çıkarken girişteki bankta oturmuş bekleyen o geceki bıkkın otobüs şoförüyle karşılaşınca beni 'almaya gelen' polisleri gördüğümde dizlerime saldıran o titreme geri döndü. (Adamın kafası tıpkı onu en son gördüğüm biçimde uyuklar gibi öne düşmüştü.)

Ertesi gün nedeni hakkında bir açıklama yapılmadan işten çıkartıldım. Mesaiye başlayacağım sırada vardiya şefi beni yanına çağırdı ve garip haberi verdi. Muhasebedeki işlemler için ertesi gün gelmemi söyleyerek -üç, beş kuruş bir alacağım vardı- sanki yalnız bıraksa bir maraza çıkacakmış gibi bir adım arkamda beni kapıya kadar geçirdi. Canım son kertede sıkkin bir halde eve döndüğümde o güne ait sürprizlerinin hâlâ bitmemiş olduğunu acı içerisinde idrak ettim. Kapımın önünde, bana gelen mahkeme celbini vermek üzere merak içerisinde bekleyen muhtarla karşılaştım. Uzunca bir yazıydı; anlaşılabilir hukuki terimlerle bezeli ifadesinden çok karışmış kafamdan ötürü okuduklarımdan hemen hiçbir şey anlamadım. Telaş içerisinde,

Davanın gizli görüldüğünü ve konunun hassasiyeti dolayısıyla avukata bile neyle suçlandığıma dair bir bilgi verilmemiş olduğunu dava günü mahkeme kapısında öğrendim.

mübaşirlikten emekliliğinin ardından adliye önünde arzuhalcilik yapan babamın eski bir dostunu aradım. Yaşlı adam bana belli etmemeye çalışsa da tedirgin bir şekilde hemen bir avukat tutmamı ve bu 'hassas' konuda yardım için elinden geleni yapacağını söyledi.

Emekli mübaşirin tavassutuyla tanıştığım avukat onun yaşlarında, söylendiği kadarıyla 'bu gibi' davalarda tecrübeli biriydi. Adam, ne söylediği onun için bile meçhul olan tebligatı okuduktan ve meseleyi -ne olduğunu asla anlayamadığım meseleyi- benim ağzımdan duyduktan sonra yüreğimi sıkıp duran tedirginliğimi iyice harlayan bir ifadeyle baktı suratıma. Sıkıntısından yapacak başka bir şey bulamamış gibi bir sigara yaktı, derin derin nefesler aldı ve konuyu araştıracağını, mahkeme günü -üç gün sonrasıydı- adliyede buluşmamızı söyledi.

O üç gün boyunca evden çıkmadan sessizce bekledim. Sadece bir kere, olur a, bir yardım alabilirim hesabıyla mason locasında garsonluk yapan -yine babamın eski bir ahabası- bir tanıdığa aramak üzere dışarı çıktım. Adamın bir yıl önce locadaki önemli bir toplantı sırasında tam servis yaparken kalp krizi geçirip ölmüş olduğunu öğrenmek içimde biriken kaygıyı iyiden iyiye köpürttü.

Davanın gizli görüldüğünü ve konunun hassasiyeti dolayısıyla avukata bile neyle suçlandığıma dair bir bilgi verilmemiş olduğunu dava günü mahkeme kapısında öğrendim. Daha da tuhafı, bu bilgiye celse sırasında da vakıf olamadım. Avukatın, bu konuyu öğrenme konusunda gösterilecek çabanın heyetin hakkımda olumsuz bir fikre kapılmasına vesile olacağı yönündeki fikrine katılmak zorunda kaldım. Savcı suçlamayı -artık her neyse o- yazılı olarak mahkeme heyetine sundu ve tanık olarak kafasına gazeteden yapılmış büyük bir kesekağıdı geçirilmiş birini çağırdı. (Gözlerinin ve ağzının rastladığı yerlerde beceriksizce açılmış delikler olan bir kesekağıdının içinde saklanmış olmasına rağmen adamın o otobüs şoförü olduğunu hemen anladım.) Gizli tanık, defteri benim elimde gördüğünü söyledi ve hemen salonu terk etti.

ÇEKİLMEMİŞ FOTOĞRAFLAR

Rewhat

Ardından savcı delil olarak naylon torba içerisindeki kara ciltli defteri sundu. Mahkeme heyetinin üyeleri -üç kişiydiler- neredeyse çocuksu bir merakla naylon torba içindeki defteri uzun uzun incelediler, kendi aralarında mırıltılar çıkartarak konuştular. Avukatım çaresiz bir şekilde savunmasını benim sorumluluklarına müdrik, memleketine aşık, düzgün bir vatandaş olmam üzerine kurmuştu ve bu acıklı çabası karşılığında aldığım yedi yıl sekiz aylık ceza, beş yıl dokuz ay olarak onandı.

Beni cezaevine götüren eski bir kamyonun bozma araç bir dolmuş minibüse çarpmamış olsa bu hikâye -hikâye diyorsam sözün gelişidir- belki de burada nihayete ererdi ve ben de en azından bu belirsizlik halinden kurtulmuş olurdu. Lakin, öyle olmadı. Kaza sırasında aracın kopan kapısından fırlayıp kendini dışarı atan jandarmanın -kafası yarılmıştı- arkasından ben de çıktım. Üzerimde en ufak bir bere bile yoktu; ama dışarıya neredeyse bir kan gölüne dönmüştü. En garibi, iki aracın şoförleri yerde yatan yaralıları alımdan alabildiğine gaddarane bir kavgaya tutuşmuşlardı. O hercümerç içerisinde kimse benim sessizce uzaklaştığımı farkına varamadı. O anda bunca sakinlikle aldığım karar sonucundaki 'fırlarımı' tabiatımın daha önce hiç farkında olmadığım, aniden neşet eden bir özelliğine mi borçluyum, yoksa başıma gelenler bende açıklayamadığım hızlı bir değişim mi yaratmıştı, hakikaten bilmiyorum. Kendimin de şaşıtı bir soğukkanlılıkla caddenin karşısına geçip bir taksiye atlayıp uzaklaştım. Sonra sanki, tecrübeli bir kaçak gibi saklanacak en uygun yeri aradım; yarıda kalmış bir inşaatın bodrumunda akşamı beklerken kafamda planlar yapmaya çabaladım. Ardından ince bir yağmur eşliğinde çöken karanlığa güvenerek şehre geri döndüm. Aslında bu hesabını daha önceden asla yapmadığım yeni hayatımın da ilk gecesi oldu.

Hâlâ bu şehrin kuytularında -ki, aşağı yukarı yedi yıl oluyor, gizleniyorum ve yaşadıklarımı olanca teferruatıyla sürekli yazıyorum. Böylece aklıma mukayyet olabileceğim fikrine nereden kapıldım bilemiyorum. Bu da sonradan edindiğim hasletlerimden biri herhalde. Belki de, bu güne kadar doldurduğum -bir tanesini de bir gece otobüste kaybettiğim- yüz yirmi üç defteri dönüp dönüp okumasam sahiden de bütün bunların hastalıklı bir zihnin uydurduğu bir hikâyeden ibaret olduğu vesvesesine kapılabilirdim. Lakin, hakikat böyle. ❀

Paranın çıkışmadığı yıllar. Televizyonu götürmeye niyetli haciz memurlarıyla Ninja Kaplumbağalar'ın bitmesini beklerken.

Misafir görünce şımarıdığım yıllar. Annem, misafirlerin duymamasını istediği uyarı mahiyetindeki şaplaklarının, banyo fayanslarında dev tokatlarmış gibi çınladığını fark ederken!

Paranın çıkışmadığı yıllar... Lisedeyim. 'HBR Maymun' kapanmaya yakın birkaç çizgi öykümü yayımlamış. Güzel bi para almışım. O parayla da gidip walkman almışım! Evde, aile bütçesine katkı sağlayacak yerde, böyle küçük burjuva tavırlar sergilemem ağır bir dille eleştiriliyor sanırım! "Sanırım" diyorum çünkü duymuyorum; fonda Ahmet Kaya'dan 'Dosta Düşmana Karşı' çalarken. ❀

Her şey normaldi. Biz Kanal D’de Beyaz Show izleyip gülüyorduk. Beklenmedik bir şey oldu. Ayşe Çelik diye biri Diyarbakır’dan hayatımıza bağlandı; telefonla... Öğretmendi. Kısa ve öz bir konuşma yaptı. Özetle, “Ülkenin doğusunda neler olup bittiğinin farkında mısınız? Sessiz kalmayın. Yazık; insanlar ölmesin, çocuklar ölmesin...” dedi. Beyaz, “Bu söyledikleriniz bize ders oldu (...) Bir alkış alalım Ayşe Hanım’a,” diyerek elini havaya kaldırdı ve stüdyodakiler Ayşe öğretmeni alkışladı. Telefon kapandı, hayat kaldığı yerden devam etti. Ama Ayşe Çelik için değil; ertesi gün uyandığında, onu mahkeme heyetinin önünde savunma yapmak zorunda bırakacak dönem başlamıştı. O artık, “terör örgütü propogandası yapmak”tan yargılanan bir sanık olacaktı. Herkes onun kim olduğunu merak ediyordu. Resmî makamlar “Ayşe Çelik öğretmen değil” açıklaması yaptı, Beyaz ona inandığı için özür diledi. “Bu kadın ne demişti?” diye soran kalmadı; sadece birkaç yazar, akademisyen, gazeteci, avukat ona destek olmak için kendilerini ihbar ederek, “Biz de aynı şeyleri söylüyoruz, bizi de yargılayın” dediler. 39 sanıklı “Ayşe Öğretmen Davası” işte böyle başladı.

Ayşe Öğretmen DAVA’sı

Onu bu röportaja ikna edebilmek için bir ay uğraştım. Beyaz’ın programına bağlandığında söyledikleri ya da daha sonra maruz kaldığı olaylar yüzünden değildi ısrarım... Net söyleyeyim: Ben de şüpheleniyordum. Öğretmen olmadığı halde, ona güvenelim diye “öğretmenim” mi demişti? Sözleri samimi bir refleks miydi yoksa talimatla yapılan bir propoganda mı? Telefonlarıma çıkmadı, duruşmasına gittim. İki dirhem bir çekirdek giyinmiş, dudağında kırmızı ruj, uzun kirpikleri, ürkek bakışları, titreyen sesiyle önceden hazırladığı savunmayı hakime okuyan bu kadını saatlerce inceledim. Mahkemeden sonra onu yakalayıp konuşmayı planlıyordum ama yaklaşık yedi saat süren duruşmadan sonra annesiyle birlikte hızlıca ortadan kayboldu. Ben de peşinden Diyarbakır’a gittim.

Artık konuşun, kimsiniz anlatın lütfen.

1986, Diyarbakır doğumluyum. Bir erkek, altı kız; yedi kardeşiz. En büyükleri benim. En küçüğümüz erkek olan, 15 yaşında... Babam kız çocuklarını çok sever. Annem erkek diye direktiği için yedinci çocuk olmuş. Annem 48, babam 52 yaşında. Babam Tekel’den emekli, annem ev hanımı. Diyarbakır’dan hiç çıkmadık. Sevgi dolu bir ailede büyüdüm. Babam hepimizi okutmak için elinden geleni yaptı ve bunu da başardı.

Siz öğretmen misiniz?

Öğretmenim. Resim öğretmeniyim. 2008’de Dicle Üniversitesi Resim Bölümü’nden mezun oldum ve ücretli öğretmen olarak çalışmaya başladım. Millî Eğitim Bakanlığı, “Öyle bir öğretmen yok” dedi. Benim çalıştığım okullar Millî Eğitim’e bağlı devlet okulu değil mi? Maaşımı devlet ödemiyo mu? “Bu isimde kadrolu öğretmenimiz yok” demek başka, “Böyle bir öğretmen yok” demek bambaşka. İnsanları öğretmen sıfatıyla kandırmış gibi oldum.

Siyasete ilginiz ne düzeyde?

Bizim evde siyaset konuşulmazdı. Hayatımda ne bir mitinge katıldım ne de herhangi bir siyasi parti için çalıştım. Uçlarda yaşayan insanlar değiliz. Sıradan vatandaşlar gibi oyumuzu kullanırız. Hiçbir zaman politik mücadelenin içinde bir yaşamım olmadı benim.

O gün Beyaz Show’a neden bağlandınız?

Ani bir karardı ama bunu açıklamak için biraz geriye dönmem gerekiyor.

Dönelim.

Birkaç yıl önce Silvan’da ücretli öğretmen olarak çalışmaya başladım. Orada eşimle tanıştım, evlendim ve kaldım. Ağustos 2015’e kadar hayatımız olağan şekilde devam etti. Sonra çatışmalar başladı. 18 Ağustos’ta sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Çatışmalar aralıksız ve saatlerce sürüyordu. Bomba seslerinden uyuyamıyorduk. Antrede yatıyorduk. Tek hatırladığım geceleri başımı ellerimin arasına alıp, çığlık attığım... Silvan diye bir yer kalmayacağını düşünüyordum. Bunu yaşamadan kimse anlayamaz. Telefon, elektrik, su, internet... Hiçbir şey yoktu. Buraların en sıcak olduğu zamanlardı; biber gazından pencereleri de açamıyorduk. Arada yasak kalkıyordu, bulabilirsek erzak alıp eve dönüyorduk.

Neden taşınmadınız?

Taşındık. Diyarbakır merkezde ev bulduk. Taşınacağımız gün tüm erzağı komşulara dağıttım ve ardından tekrar yasak ilan edildi. Bomboş evde, iki gün aç susuz, bomba sesleriyle kaldık. Herkes kötü durumdaydı. Sokağa çıkma yasağına rağmen hastalarını diğer ilçelerden taşımaya çalışıyorlardı, ölenler vardı. Apartmandaki çocuklar sürekli ağlıyordu, onları sakinleştirmek için oyunlar oynuyorduk ama aslında bizim de onlardan farkımız yoktu. Bu travmayı atlatamadım ben.

Sonunda Diyarbakır merkeze taşındık ama artık havai fişekten bile bomba kadar korkan birine dönüşmüştüm.

Diyarbakır’da IŞİD operasyonları olduğunda, silah seslerini duyduğumda, sanki Silvan’dan hiç çıkmadığımızı, öleceğimizi sanıyordum.

Sözlerimin sonuna kadar arkasındayım; dünyanın hiçbir yerinde çocuklar ölmesin.

Programa bağlandığınız 8 Ocak’a gelelim.

8 Ocak gecesi eşim uyuyordu, ben de televizyon izliyordum. Beyaz Show’u izlemeye başladım, herkes eğleniyordu. Biz hiç kimsenin umrunda değilmiş gibi hissettim. Yokmuşuz gibi... Bir anda aramak istedim. İlk aramamda da düştü. Belki meşgul olsaydı bir daha denemezdim... Telefon numaramı isteyebileceklerini söylediler. Aramazlar sandım ama aradılar ve kendimi canlı yayında buldum. Olanlar oldu. Belki fark etmişsinizdir, konuşmanın sonunda ağlıyordum çünkü her şeyi tekrar yaşıyor gibi oldum. Siyasi bir konuşma yapmadım, konu buralara nasıl geldi hiç anlamıyorum. O telefon İzmir ya da İstanbul’dan gelseydi bu kadar saldırı olmazdı diye düşünüyorum, Diyarbakır’dan geldiği için böyle oldu sanırım...

Telefonu kapattıktan sonra ne hissettiniz?

Beyazıt Bey’in ve stüdyodakilerin alkışlarından, anlayışından sonra güzel bir şey yaptığımı düşünmüştüm.

Sonra ne oldu?

Ertesi gün, cumartesi akşamına doğru, “terör propogandası” sözlerini sosyal medyada gördüm ve çok şaşırdım. Zaten pazar günü de gözaltına alındım. Önce annemlerin evi basıldı. Evi aramışlar. Kimlikler, telefonlar toplanmış. Kız kardeşime, “Ayşe Çelik sen misin?” diye sormuşlar, kız kardeşim korkudan bayılmış. Annem, “Benim çocuğum ne dedi? Ben de anne olarak çocuğumun ölmesini istemiyorum” diyerek beni savunmuş. 45 dakika annemlerin evini aramışlar. Sonra babam, gece 1 civarı polisleri benim evime getirdi. Hiçbir şeyden haberimiz yoktu. Babamın o halini görünce yıkıldım. Korkmamamı söyledi. Sonra gözaltı... Ama herhangi bir şiddete maruz kalmadım. Suç işlemediğim için avukat da istemedim. Sanırım tepkilerden dolayı duygular değişti. Sonra Beyazıt Bey televizyona çıkıp özür diledi...

Özür konuşmasını dinlerken ne hissettiniz?

Çok üzüldüm. Beklemiyordum fakat ona da hak veriyorum. Ama keşke canlı yayında söylediklerinin arkasında dursaydı... Yanlış bir şey olmadığını o da biliyor. Ama belki baskı gördü... Onun için de çok üzüldüm. Keşke konu buralara kadar gelmeseydi.

Bütün bu olacakları bilseydiniz yine de o konuşmayı yapar mıydınız?

Evet. Korkmadığımı iddia edemem çünkü çok korktum. İki ay evden çıkamadım, fikirlerimi kimseyle paylaşmadım, eşimle bile konuşamıyordum. Bu linç psikolojisini, gözaltına alınmayı, yazılanları, söylenenleri kaldıramadım. Ama yanlış bir şey de yapmadım, cesaretim haklılığımdan geliyor. Olanları bir film gibi izliyorum. Adı Ayşe olan bir film... Türü trajedi mi, kara mizah mı bilmiyorum.

Bir dahaki duruşma 30 Kasım’da olacak. Ne sonuç bekliyorsunuz?

Hayatımda yaşadığım en kötü olay buydu ama sonuç umrunda değil. Muhtemelen meslek hayatım bitti, bundan sonra adımlı duyanlar bana iş vermeyecek. Ben de resim yaparım, onu da engelleyemezler ya? Sözlerimin sonuna kadar arkasındayım; dünyanın hiçbir yerinde çocuklar ölmesin. ❀

Ayşe Çelik ne demişti?

“Ülkenin doğusunda neler olup bittiğinin farkında mısınız? Burada doğmamış çocuklar, anneler, insanlar öldürülüyor. Siz de bir sanatçı, bir insan olarak buna sessiz kalmamalısınız. Ölen çocuklara sevinenler var, onlara yazıklar olsun demekten başka bir şey söyleyemiyoruz. Ben öğretmenim, öğrencilerini terk eden öğretmenlere seslenmek istiyorum. Bir daha oralara nasıl dönecekler? O tertemiz çocukların gözlerinin içine nasıl bakacaklar? Ekranlarda her şey farklı aktarılıyor. İnsan olarak biraz daha hassasiyetle yaklaşın. Görün, duyun ve artık bize el verin. Yazık; insanlar ölmesin, çocuklar ölmesin, anneler ağlasın. Sesim titriyor, söyleyeceklerim bu kadar.” (8 ocak 2016)

Ateşteki Güve

Truman Capote

Türkçesi: Melisa Kesmez

Tutku

Jeanette Winterson

Türkçesi: Pınar Kür

Şu Yağmur Bir Yağsa

Kâmil Erdem

Usta yazar Truman Capote'nin sesini çok genç yaşta bulduğunu kanıtlayan ilk öyküleri **Ateşteki Güve**; Jeanette Winterson'nın çıplak gerçeği hayallerin büyülü dünyası üzerine kurduğu etkileyici romanı **Tutku**; Kâmil Erdem'den uzak bir kasabadan ya da şehrin göbeğinden, bütün bir ömürden birikerek süzülen zamansız öyküler **Şu Yağmur Bir Yağsa**; Tzvetan Todorov'dan sanatla hayatın bağına çoğu zaman kaçırdığımız bugünlerde, bu bağa yeniden inanç duymak isteyenlere **Ya Sanat Ya Hayat**; Türker Ayyıldız'dan ömürlük yaraları hiçbir zaman kabuk bağlamamış insanların çabalarının, kırılmalarının, kırıklarla yola koyulmalarının, hep yeniden yeniden başlamalarının hikâyeleri **Şikeste**; David Le Breton'dan, bireyin sahip olduğu beden coğrafyasında kendi duygu ve düşünceleriyle gezindiği, kusurlu olsa da onun imkânlarını kullandığı mevcut realitenin karşısına, bedensiz yaşama özlem fenomenini koyduğu çalışması **Bedene Veda** Ekim'de **SEL**'de...

Ya Sanat Ya Hayat

Tzvetan Todorov

Türkçesi: Aziz Ufuk Kılıç

Şikeste

Türker Ayyıldız

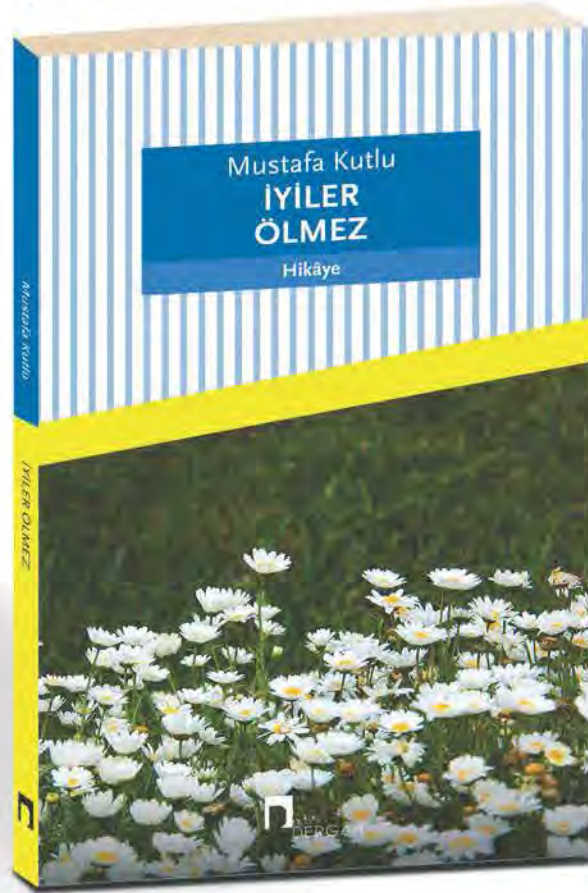
Bedene Veda

David Le Breton

Türkçesi: Aziz Ufuk Kılıç

***SEL**
YAYINCILIK

Mustafa Kutlu'nun Yeni Kitabı İyiler Ölmez

Hikâye, Küçük Boy, 152 Sayfa

*“Kapı açıldı, biri içeri girdi. Onunla beraber yağmurun kokusu, fırtınanın ayazı...
Kahveci Hacı Kadir uzun süpürgenin sapına dayanarak gelene baktı. Biraz ürperdi
ama renk vermedi. Ne de olsa gecenin bir vakti.
Saç baş birbirine karışmış, sırt çantası taşıyan bir garip adam. Üstelik sakallı.
O yıllarda memlekette sırt çantası yoktu. Demek bu adam yaban ya da turist...
Orada öylece gözlerini kısmış duruyor, dimdik Hacı'ya bakıyor.”*

Klodfarer Cd. 3/20 Sultanahmet
T: (212) 518 95 79 (2 Hat)
www.dergah.com.tr

 / dergahyay

 / dergahyay

 / dergahyay

NE KOYMALI BU YOKLUĞUN YERİNE?

301

Söylemek üzere olduğumuz şeyleri,
evvelâ içimizden tekrar edince;
konuşmaya lüzum kalmıyor bazen.

302

Bir fazla düşünme şekli olarak suskunluk.

303

Genişliyor gökyüzü.
Sen bana yaklaştıkça,
genişliyor!

304

Neye tâlip olduğumuz kadar,
nerede aradığımız da mühim.

305

“Keşke” dediğim her şey,
başkasının olmuş da;
herkesin “maalesef”ini
bana yazmışlar sanki.

306

Sana az, kendime fazlaydım.
Yalnızlığım bundan.

307

Masanın ayağını gazeteyle besler gibi...
Yokluğunun yerine ne koysam da
kesilse şu sallanma hissi?

308

Affetmek mi, yok saymak mı?
Sâhi hangisiydi unutmak?

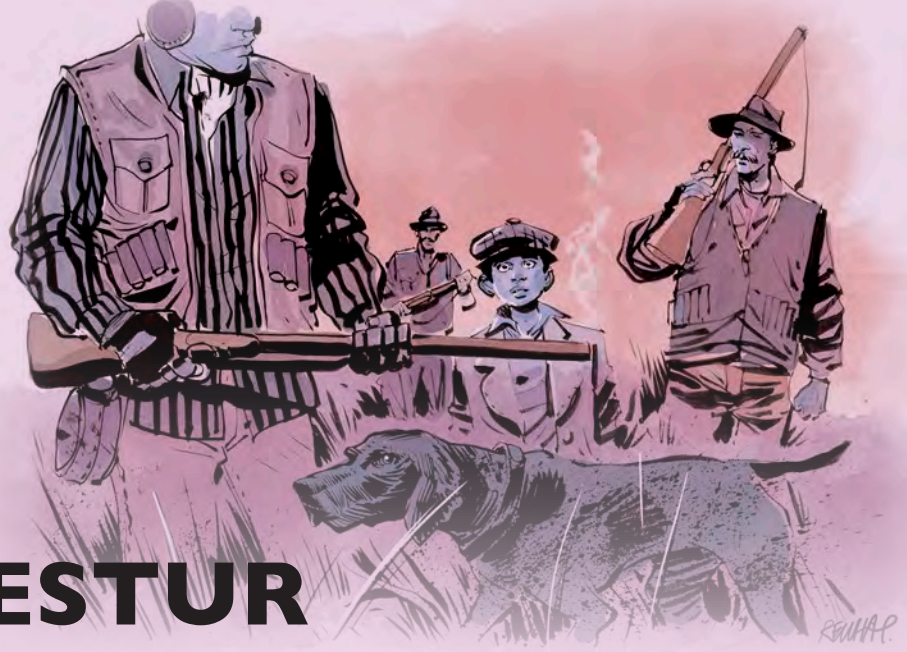
309

Güzel giden şeylerden tedirgin oluyorum.
İçimde hep, yanlış durakta
inenlere özgü bir şüphe!

310

Cam kenarına bilet alanlar!
Sırf, hüsrân şiddetli olsun diye
son anda biniyorsunuz otobüse,
değil mi?

Mantar mevsimindeki o avdan sonra beni yanına almaktan vazgeçti babam. Hava soğuktu. Adamların her fısıltısında dumanlar çıkıyordu ağızlarından.

DESTUR

Beş kişi olurdu. Beş adam. Babam, Ali Osman, Sarı Cevdet ve öbürleri. Adını bilmediğim iki köylü. Av eti uğruna babamı seviyormuş gibi davranan iki riyakâr.

Gün doğmadan uyanırdık. Zehra Teyze'ye “Pekmez yedirin şuna,” derdi babam. İki kaşıktan sonra midem bulanmaya, şekerden dudaklarımın içi yanmaya başladır. Zehra Teyze üzüldü halime. “Burun deliklerin büyüdü yine,” derdi saçlarımı okşarken. Bir kaşık tahin eklerdi çanağa.

Saffet'i ava götürmezdi babam. Beni de götürmemesi için Zehra Teyze'nin öğrettiği duaları sıralardım. “İçliğini giydirdiniz mi?” demesiyle anlardım o duaları benden başka duyan olmadığını.

Sarı Cevdet'in kamyonetiyle gidilirdi ava. Babam öne otururdu, şoförün yanındaki koltuğa. Yanındaki bir kişilik yere kimseyi almazdı. “Büyük efendi başkasının eli bacağı değince sinirleniyor,” derdi Ali Osman. Kamyonetin arkasında kasaların, brandaların, köpeklerin yanına çökerdik. Üç köpekten kızıl olanı severdim en çok. “Elli metreden kokuyu alır, beş dakikada çevirir tavşanı,” derdi Ali Osman. Elini omzuma atardı. En az on yaş büyüktü benden. Ondan daha iyi av köpeği yetiştiren yoktu köyde.

Sabahın ayazı ciğerlerime dolarken, Göl Evi'nin sisler arasında kalan çatısına bakar, büyüyünce Köpekçi olmanın hayallerini kurardım. AyKo'nun solundan patika yola kıvrıldığımızda köpekler hırlamaya başladır. Öyle bir sarsılırdı ki kamyonet düşmemek için brandalara sarılırdım. Bir keresinde kusmuştum hatta. Köylülerden biri “Yandan sarkıtıverin şu bebeyi,” demişti. Korkmuştum, kamyonetin arkasından düşerim diye.

Ormanın girişinde biterdi yolculuk. Dört adam fişeklik kuşanırken Ali Osman sabırsızlanan köpeklerini sakınleştirmeye çalışırdı.

Ağaçların arasına dalmadan içime bir sıkıntı düşerdi. O ormandan bir daha çıkamayacağımı düşünürdüm. “Çişim geldi,” dememe kızardı

babam. “Git şu otların arkasına işe,” derdi. Ben koştururken arkamdan bağıırırdı her seferinde. “Destur demeyi unutma!”

İçliğimi dizlerime kadar indirip donumun ağını tek elimle kenara sıyırıırken başlardım “Destur,” demeye. “Demezsene kurtlar yer pipini, yılanlar ısırır, köpekler dalar, ayılar pençe atar,” demişlerdi. Zehra Teyze, Ali Osman ve babam. Saffet kızardı böyle şeylere inanmama ama aldırmazdım ona. Pipimden daha değerli değildi Saffet'in sözleri. İşemem bitene kadar “Destur,” derdim. “Destur, destur, destur...”

Otların arasından bir hışırtı duyduğumda korkudan kalbim küt küt atardı. “Hadi, bitmedi mi daha?” diye bağıırırdı babam. Aceleyle toparlanırdım. Bazen çişimin son damlaları donumu ıslatırdı. Utanırdım.

Pipimden daha değerli değildi Saffet'in sözleri. İşemem bitene kadar “Destur,” derdim. “Destur, destur, destur...”

Mantar mevsimindeki o avdan sonra beni yanına almaktan vazgeçti babam. Hava soğuktu. Adamların her fısıltısında dumanlar çıkıyordu ağızlarından. Sarı Cevdet aniden çöküp uzaklarda bir noktayı göstermişti eliyle. Köpeklerin salınmasını heyecanla izlemişlerdi. “Şimdi çekerler tavşanı buraya,” demişti Ali Osman.

Köylüleri alıp ava götürmeye bayılan ama bir kurşun bile attığını görmediğim babamın yüzünde daha önce görmediğim bir karanlık vardı.

O gün babam ilk kez tetik indirdi. Tavşanın üç kere zıpladığını gördüm. Sonra sarı yapraklar kızıla boyandı. Önden koşan Ali Osman oldu. Havaya kaldırdı babamın avını. Kan aktı.

Bayılmışım. Gözümü açtığımda kamyonetin arkasında Ali Osman'ın dizinde yatıyordum. “Kızdı mı?” dedim. Cevap vermedi. Brandaya değen ayağımı usulca çektim. Tavşan oradaydı, biliyordum.

Zorlukla doğrulup ön koltukta oturan babamın ensesine bakmıştım. Ne düşündüğünü merak etmişim. Babamın ne düşündüğünü hep merak ettim. Yanındaki koltuğa dayadığı tüfeğin yıllar sonra bir kez daha kulağımın dibine patlayacağını bilmiyordum o sırada. 🌿

SIRIK'LA ÇAKIR'IN HİKÂYESİNDEN YEDİ SAHNE

BİR: Orhan Veli'yle Sait Faik, Cadde-i Kebir'in kalabalığında yalnızlığı yaşayan iki kafadardır. Yalnızlıklarını çoğaltan görüntüler bulurlar bu caddede. İç sıkıntılarının baskısından kurtulmak, yalnızlıklarını kamufle etmek için olayların, durumların yoğun bir biçimde devindiği yerlere koşarlar, vitrinlerin önünden geçerler, duvarlardaki afişleri okurlar.

Burası duygularını, düşüncelerini, isteklerini gerçekleştirecekleri bir evrendir. Bir davranışlar, bir karakterler, bir afişler galerisidir. Galeriyi görmeye gelirler. Gördüklerinde kendilerini arar, kendilerini seyreder, kendilerini incelerler. Sonra da yakaladıklarını şiirleştirir, hikâyeleştirirler. Ömürlerinin yarısından çoğunu, bu caddeyi arşınlamakla geçirmeleri boşuna değildir.

İKİ: Bir sonbahar akşamı, iki kafadar İstiklâl Caddesi'nde sessizce yürürlerken Sait Faik, bir anda durur ve Orhan Veli'ye döner: "Bir piyes yazdım Orhan... Piyesimde hareket var, laf yok. Bir kelimelik konuşmayla da bitiyor. Böyle yağmurlu bir günde kalabalık bir caddede insanlar koşuyor. Beyoğlu olacak... Taksiler, hususiler, bağırın, çağırın, kadınlar, kızlar... deme gitsin... Büyük bir kalabalık... İşte bu kalabalık arasından bir adam çıkıyor. Omzunda bir tek yorganı... Ondan başka göze batır bir şey yok. Vitrinlere baka baka, sahnenin önüne doğru geliyor, sırtındaki yorganı indirip seyircilere doğru uzatıyor, hüznü bir sesle: 'Satıyorum...' diyor. Piyes de bitiyor."

Orhan Veli, heyecanla sorar: "Ne zaman yazdın be oğlum?" Sait Faik, gülerken cevap verir: "Az önce sessizce yürürken..."

ÜÇ: Uzaktan bakıldığında çok iyi arkadaş oldukları söylenemez. Daha çok birbirleriyle susarak konuşmayı seven uzak iki dost gibi görünürler. Birliklilikleri habersiz, teklifsiz, tesadüfen olduğu için değerlidir. Birbirlerini görünce çok sevinirler. Çünkü, masa ve kadeh başında suskun bitecek bir gecenin ardından sokağa çıktıklarında, şiire, öyküye, hayata dair güzel paylaşımların, kavgaya yakın güzel atışmaların kendilerini beklediğini bilirler.

Yine bir meyhane çıkışı Orhan Veli, oldukça keyfli görünen arkadaşına sorar: "Hayrola, nedir bu keyfin?" Çıkık elmacıklı Türkmen yüzündeki açık

mavi, dalgın gözleriyle bir süre arkadaşını süzen Sait Faik, anlatmaya başlar:

"Sorma yahu, bugün Beyoğlu'nda Yazarlar Derneği'nin bir toplantısı vardı. Gideyim dedim. Kapıya bir bekçi koymuşlar, tam ben girecekken 'Hop! Dur bakalım hemşerim, buraya sadece yazarlar girer, balıkçılar değil...' dedi ve beni içeri sokmadı. Hiç sesimi çıkartmadım. O kadar memnun oldum ki... Demek ki yalnız giysilerim değil, yüzüm, hareketlerim, halim, tavrım, her şeyim balıkçıya benziyormuş. Bu benim için müthiş güzel bir şey biliyor musun?"

Orhan Veli, kahkahalar atar ve "Bilmez olur muyum? Harika harika!" der.

DÖRT: Beyoğlu'nun denize çıkan, denizi gören sokaklarında dolaşmaktadırlar. Bir anda kaybolup bir anda önlerine çıkan deniz, saklambaç gibidir.

Orhan Veli, sigarasını yakar ve arkadaşına bir şeyler anlatmaya başlar: "Bak Sait, bizim düşündüklerimiz ve yaptıklarımız şu gördüğün deniz gibidir. Denizi nasıl, evlerle surlarla görünmez ediyorlarsa, nasıl evler surlar zamanla yıkılıyor, deniz görünüyorsa, bizim yaptıklarımızı da, istedikleri kadar bizi sıkıştırırlar, örtemeyeceklerdir. Yaptıklarımız, kapamak isteyenler yıkıldıktan sonra deniz gibi ortaya çıkacaktır. Ancak biz yaptıklarımızı iyi yapalım, ortaya çıktığı zaman gelecek kuşaklar eziyete değmiş desinler. İyi yaptıkça, bize eziyet edenler unutulacak, yaptıklarımız, deniz gibi, denizin mavisi gibi sevinecektir."

BEŞ: Pera Palas'ın arka taraflarındaki bir sokakta Haliç'e bakan bir kahvenin önünde oturmaktadırlar. Çok güzel bir bahar günüdür. Çingene kızları geçmektedir önlerinden. Aralarından biri, Sait Faik'e dönüp "Çakır, falına bakayım mı?" der. "İstemem." Daha sonra Orhan Veli'ye seslenir: "Senin mektepli?" Cebindeki on kuruşu aranıp durur, bulamaz. Arkadaşına döner: "Tosla on kuruş" der. Sonra, çingene kızına, "Ama sen bakmayacaksın fala, ben seninkine bakacağım." Çingene kızın elini tutmadan el falına bakar. Bir fal bakar ki çingene kızına, kızın ağzı bir karıştır.

Sait Faik, "Yolsuz kaldığımızda fal bakarsın. Kızı nasıl da şaşırttı! Sahi, nasıl bildin onca şeyi?" Orhan Veli, umursamaz bir biçimde cevap verir: "Bütün çingene kızlarının hikâyesi birbirine çok benzer..."

ALTI: Orhan Veli'yle Sait Faik ne zaman habersiz, teklifsiz, tesadüfen bir araya gelseler, ölümüne içerler. Tüm meyhaneler kapanıncaya dek... Yine bir gece, tüm meyhanelerin kapandığı saatlerde fellik fellik içecek bir yer ararlar. Bulmayınca da omuz omuza verip Asmalımescit'te içki satan bir dükkânın vitrin camından içeri dalarlar. İçer içer sonra da hiçbir şey olmamış gibi bir not bırakıp dışarı çıkarlar.

"Bir büyük borcumuz olsun!" notunu gören dükkân sahibi, oldukça şaşırır. Dükkândan hiçbir şey çalınmamıştır. Boş bir rakı şişesine iştirilen nota baksa da olup bitene pek bir anlam veremez. Olayı karakola iletmeden kocaman camı, küfürler eşliğinde yeniden taktırır. Orhan Veli, Doğan Kardeş Yayınları'na Nasrettin Hoca kitabını satar satmaz Çakır'ı arar. Ellerine para geçen Sırık'la Çakır, hem rakı parasını hem de cam parasını dükkân sahibine verir, özür diler. Dükkân sahibi, "Çocuklar, bir daha camı kırmayın. Gündüzden söyleyin, gece için kapının önüne bir büyük bırakırım. Yazıktır, sadece içki parası ödeyin."

YEDİ: 21 Kasım 1950... İstiklâl Caddesi... Akşamın akışan kalabalığında, dalgın, yüzü kederli, siyah gözlüklü, ütüsüzü pantolonlu, ağarmış saçları kabarık bir adam tek başına tünel yönüne doğru hafif yalpalı yürümektedir. Can dostunu kaybedeli bir hafta olmuştur. Gözü, Orhan Veli'yle birlikteyken içinde Ahmet Hamdi Tanpınar'ı, dışında şehrin ruhunu buldukları Narmanlı Hanı'nın duvarındaki afişlere takılır. "Buraya afiş yapıştırmak yasaktır" yazısının zorlukla okunduğu, afişlerle dolu bir duvara... Üst üste yapıştırılan afişlerin yırtılan parçaları arasından Orhan Veli'yle ilgili eski bir ilan dikkatini çeker. Bir sigara yakar. Uzaklara bakar.

Önünden uzun boylu, kamburca, fötr şapkalı bir adam geçer. "Orhan..." der sessizce. İçer yanar. Onunla bir daha habersiz, teklifsiz, tesadüfen karşılaşamayacağı gerçeğini uzun süre kabullenemez. Orhan Veli'siz Beyoğlu'nda, İstiklâl Caddesi'nde hep bir eksiklik bulur. 🌸

**Bir sigara yakar.
Uzaklara bakar.
Önünden uzun boylu,
kamburca, fötr şapkalı
bir adam geçer.
"Orhan..." der sessizce.
İçer yanar. Orhan Veli'siz
Beyoğlu'nda, İstiklâl
Caddesi'nde hep bir
eksiklik bulur.**

YALNIZ DEĞİLSİNİZ, DESTEK VAR!

yayınlari

İris, büyükşehrin kalabalığına sıkışmış genç bir kadındır. Sıradan evliliği, sıra dışı bir olayla altüst olduğunda, onu içinde IŞİD'in de bulunduğu tehlikelerle dolu bir yolculuk bekler...

Meltem Yılmaz
DÖRT MEVSİM YALNIZLIK VE BİR KADIN İRİS

Boğaziçi Köprüsü'nün korkuluklarında, kollarımı iki yana açıp kendimi boşluğa bırakmadan önce tepemde parıldayan güneşe bakıp gülümsedim. Meğer dünyanın son günü ne kadar huzurlu, ne kadar da muhteşem bir eylül günüymüş...

Aybike Ertürk
VOTKA & PERA

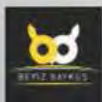

**DESTEK
MEDYA
GRUBU**

Tarihin en büyük uyuşturucu karteline savaş açan adamın gerçek yaşamöyküsü.

Robert Mazur
ESCOBAR'I DEVİREN MUHBİR

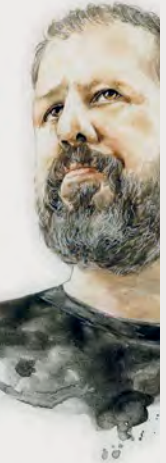
Naziler tarafından ailelerinden kaçırılarak uzaklarda yetiştirilen yarım milyon çocuktan biri olan Ingrid Von Oelhafen'in yaşamöyküsü aynı zamanda müthiş bir tarih dersi!

Ingrid von Oelhafen & Tim Tate
HİTLER'İN UNUTULAN ÇOCUKLARI

www.destekdukan.com

Kitap ve aksesuar satış sitesi

Giovanni, yaşsızdı. Sadece benimkinin değil, kendisinden çok daha genç birkaç kuşağın daha hayatına girdi.

GIOVANNI'NIN HİKÂYESİ

Bir zamanlar 70'lerde, Film Arşivi diye bir yer vardı. (Şimdilerde bütün Türk filmlerinin üzerine ejderha gibi oturmuş kimselere göstermeyen Türk Film Enstitüsü'nün çekirdeği.) Film Arşivi'nin Harbiye'de cadde üstünde, şu an hangi turizm şirketine ya da börekçiye dönüştüğünü kestiremediğim Yapı Endüstri Merkezi salonunda gösterileri olurdu. Yayınları da vardı; genç Bülent Erksen'in tasarladığı nefis program kitapçıları, ufak kitaplar... Lise yıllarımı heba etmeme yol açan mekanlardan biriydi. Pişman değilim. Giovanni Scognamiglio'nun 'Türk Sinemasında Altı Yönetmen' adlı küçük kitabı da bunlardan biriydi. Lütfi Akad, Yılmaz Güney, Metin Erksen, Halit Refiğ, Osman Seden, Memduh Ün'le röportajlar. Benim kutsal kitabım gibi bir şeydi. Bir kısmı varolan bir kısmı kayıp, bir kısmı belki şimdilerde Film Enstitüsü'nün mahzenlerinde gizli bu hazineleri görmek arzusunun yanı sıra, beni büyüleyen şey Giovanni Scognamiglio'nun röportaj üslubuydu. Ya da sorduğu soruların beni bilmediğim bir geçmişe götürmesi...

Herkesin bir Rus romanındaymışız gibi ille de ve 'şu an', her konuda taraf olması gereken bir ülkede yaşamaktan o yaşlarda sıkılmıştım. Scognamiglio'nun serinkanlı, filmler ve onların arkasında yatan tarihle ilgilenen üslubu harikaydı. Kimdi bu garip İtalyan, Türk sinemasının yönetmenleriyle bu kadar ilgilenen?

Scognamiglio'nun İtalyan olduğunu fakat tam İtalyalı da olmadığını, İstanbullu İtalyan asıllı bir Levanten olduğunu, sinemacılar çevresinin ahabası olduğunu, bir nevi 'bizim Giovanni' muamelesi gördüğünü yavaş yavaş keşfettim. Giovanni Scognamiglio yazı da yazıyordu dergilere ama o zamanlar çıkan sinema dergilerindeki, filmlere 'politik açıdan doğru' ya da 'yanlış' hükmü veren yazılar değildi bunlar. Daha çok bilgi aktarırdı. Bir aralar, iki kutuptan birine yanaşmış, 'Ulusal Sinemacı' ya da 'Sinematekçi' olmuş muydu emin değilim. Esasen 'memleket meseleleri' hakkında hüküm vermekten kaçınırdı (sonraları birçok azınlıktan arkadaşım da fark edeceğim bir refleks); belki hüküm vermekle ilgilenmiyordu, esas itibarıyla bir toplayıcı ve biriktirici idi. İtalyan 'giallo' sineması, korku filmleri, uzaylılar vb. gibi konulara merakı olduğu zamandan çok belli miydi, farkında değilim. O zamanlar bütün

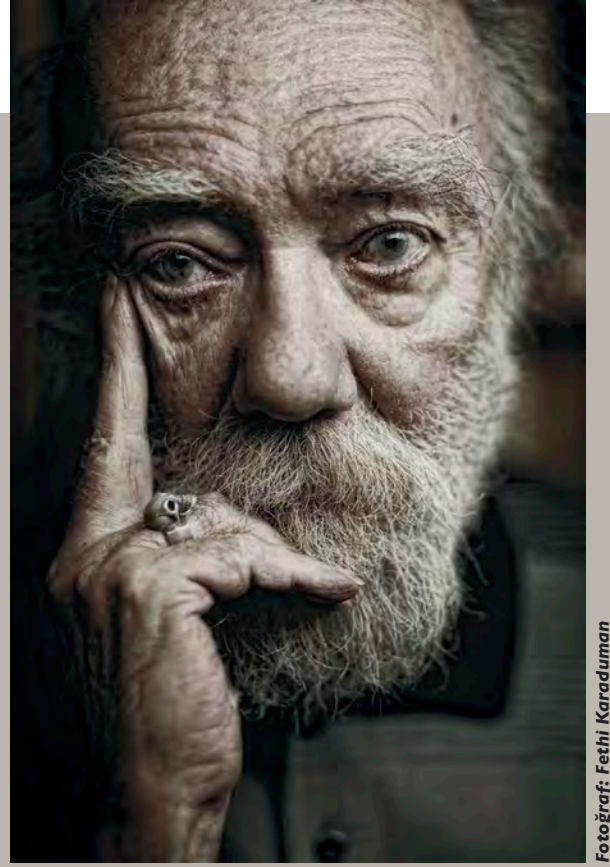
tür sinemasına 'yoz sinema' denirdi. Giovanni ilgilerini gizlemiş olmalı.

Giovanni'nin ikinci müthiş belirişi 80'lerde Videosinema dergisine yazdığı eski sinemalar hakkındaki dizidir. Çocukken, bir ara babasının işlettiği (Elhamra?) sinemasında film izleyişini Gotik bir mabede girer gibi anlatışı büyüleyiciydi. Devran dönmüş, sinema hakkında yazanlar deneyim yazmaktan çekinmez olmuşlardı. Giovanni de hep bu ânı bekliyor gibiydi. Sinema seyretme deneyimi hakkında ilk yazan ve gerçekten tüyler ürperten en sahici yazar belki de odur.

Gel zaman git zaman, Giovanni Scognamiglio'nun kapısını elle tutulur projelerle çalabilecek duruma geldiğimde ilk akıl ettiğim, 'Türk Sinema Tarihi'ni ele geçirmek oldu. Zulasında, yazdığı ama basılmamış bir Türk Sinema Tarihi bulunduğunu bir yerde okumuştum. Metis için bir sinema dizisi hazırlıyorduk ve böyle projelere açık olan arkadaşlarım Müge ve Semih Sökmen de aynen heyecanıma katıldılar.

Giovanni ile herhalde Postacılar Sokak'taki Glavani Apartmanı'ndaki bahçe manzaralı alt kat dairesinde tanışmışımdır. Önceden bir yerden numarasını bulup

Gel zaman git zaman, Giovanni Scognamiglio'nun kapısını elle tutulur projelerle çalabilecek duruma geldim.

Fotoğraf: Fethi Karaduman

telefon etmiş, en kibar iyi aile çocuğu sesimle randevu istemiş olmalıyım. İnternet, Facebook, Instagram olmayan o dönemlerde aklınızı kurcalayan biriyle tanışmak şimdilerde var olmayan bir esrar halesine bürünürdü. Başlı başına bir hikâyeydi.

Beni temkinli karşıladığını hatırlıyorum. Gene de, incecik pelür kağıtlarına, hem de arkalı önlü, kimi harfleri zıplayan klavyeli bir daktiloyla yazdığı müsveddeyi emanet etmekte sakınca görmemişti. Semih'le kitaba görsel malzeme bulmak için başka biriktiricilerin fotoğraf arşivlerine dalışımız, el yazısıyla yazılmış bazı notları okutmak için Osmanlıca uzmanlarının kapılarını çalışımız ayrı hikâyedir.

Metis'le Giovanni, en ilginç 'Bir Levantenin Beyoğlu Anıları' olan Scognamiglio kitapları yayımladılar birlikte. Giovanni'nin vampir ya da benzeri mahlukat, uzaydan gelenler, bilinmezlikler, şeytan, büyü meraklarının beni pek ilgilendirmediğini söylemeliyim. (Gerçi Giovanni'nin bu yönünü yakın dostu Lale Müldür yazsa, bu da apayrı, benzersiz bir tarih olurdu...) Ama onun bu ilgilerinde çok sahici bir yan vardı. Nitekim, Giovanni'nin sinemada canlandığı küçük rollerden en etkileyicisinin Kutluğ Ataman'ın 'Karanlık Sular' filmindeki mezar bekçisi olması tesadüf değil. Büyük bir kayıt defterini açar ve sırra kadem basan oğlunu arayan Lamia Hanım'a, 'Haldun Köprülü mü, öyle bir mezar yok burda,' der kesin bir sesle. 'Eh,' dersiniz, 'o bilmeyecek de kim bilecek? Köprülü'lerden çok önce buralarda Giovanni'nin ahfadı Cenevizlilerle Venedikliler cirit attığına göre.'

Giovanni, yaşsızdı. Sadece benimkinin değil, kendisinden çok daha genç birkaç kuşağın daha hayatına girdi. Yüzünde her zaman çocuk gülümseyişi, merak edişinde bir hınzırlık vardı; eskiyi durmadan sırtından atmayı marifet sayan bu şehirde yaşarken yarısı masal da olsa bir tarih bulup ona tutunma arzusu duyanlara verilecek bir de hikâyesi, hikâyeleri... 🌟

Fotoğraf: Fatih Özgüven

ULUSLARARASI
INTERNATIONAL
İSTANBUL

KİTAP?

FELSEFE VE İNSAN

FUARI

BOOK

PHILOSOPHY & HUMANITY

FAIR

NOVEMBER 12 - 20 KASIM 2016

www.istanbulkitapfuari.com
www.istanbulbookfair.com

kitapfuari istanbulkitapfuari kitapfuari kitapfuari

Ziyaret Saatleri

Hafta sonu : 10.00 - 20.00

Hafta içi : 10.00 - 19.00

(*20 Kasım 2015 : 10.00 - 19.00)

Bir süredir telaştaydılar. Anneleri ilk kez onlara kalmaya gelecekti, anneleri ilk kez İstanbul'a gelecekti. Çocuklarını doğurduğu köyden çıkmalı çok zaman olmuş; Ali'yle Gulan Siirt'in merkezinde büyüdükleri evi biliyorlar sadece.

DEMEK BÖYLE ÖLÜNÜYORDU

Mutfak lavabosunun fırçası sararmış, üzerine çamaşır suyu döktüm, tam eviye kenarlarını ovuyordum. Bir kadın sesi yükseldi. İnler gibi, acıyla ulur gibi. Ses apartmanın içinde lime lime oluyordu. Dar attım kendimi dışarı.

Karşı daireden geliyordu. Ne yapmam gerektiğini bilemedim önce. Gittim zile bastım. Bir an susuyor, sonra tekrar başlıyor, bir an susuyor belirsiz bir ara sonra yeniden başlıyordu. Ben artık kapıyı yumruklarken alt katın kapısı açıldı. İçerideki açık televizyondan gülüşmeli kadın sesleri üst kata yükseliverdi. Bir öğleden sonra programında evliliği canlandırmanın yolları tartışılıyordu. Kapı kapandı.

Bu apartmana yerleşmelerinin üzerinden iki yıl geçmiştir. İki kardeş yaşıyorlar. 26 yaşındaki abi Sirkeci'de bir atölyede çalışıyor. Kaç sene evvel ağaç düzleyerek başlamış, şimdi ustabaşı olmuştur. Kızkardeşi İstanbul'da üniversite kazanınca, abi bekâr odalarından çıkıp ev tutmuş. Taşındıkları gün onlara çay demleyip götürdüm diye bana küçük bir tabure hediye etmişti haftasına. 20 santimlik tabure hiç görmemiştım hayatımda. Bir büro tipi küçük buzdolabı, üçlü ocak ve iki çekyat dışında fazlaca eşyaları olmadığından yerleşme faslı da kısa sürmüştü.

Ali geç gelirdi, Gulan ders çalışmaktan hep geç yatardı. Çöplerini kapıya koymazlar, inerken kendileri götürüp köşedeki büyük bidona atarlardı. Hüseyin Efendi bir kez "Çocuklar ben alırım, akşamdan koyuverin" diyecek olmuş, "Nasıl olsa iniyoruz, olur mu?" demişler. Alt katındaki kadın iki kardeşi merdivenlerde konuşurken duyduğunda, bir ara yakalayıp "Bunlar Arapça mı konuşuyor, ne?" diye sormuş Hüseyin Efendi'ye. "O Arapça değil, Kürtçedir" demiş, suratını bile uzun göstermeden dönüp gitmiş. Sadece apartmanda ona az iş çıkarıyorlar diye sevmiyordu o iki kardeşi. Yönetici geciken apartman aidatlarını istemek için yolladığında, kapı deliğinden ışık sızarken onların

zile basmayı atladığını, yöneticiye de "Evde yoklar" dediğini biliyorum. Karşı dairem sonuçta. Biz de açık kapılarımız her keşiştiğinde aylarca 'İyi akşamlar', 'Günaydın' dedik birbirimize. Aylarca ben Gulan'ı Gülay sandım. O da hiç düzeltmedi.

O ilk zamanlarda bir akşam I I suları bizim kapının zili çaldı. Ali, "Gulan'ın bir ağrısı var, ne yapsak bilemedim" dedi. İlk kez o zaman evlerinin içine girdim. İnsanın karşı kapısında, kendi evinin aynısının tam tersini görmesi tuhaf bir his. Her şeyin yerini biliyorsunuz, bir fotoğrafın negatifine bakar gibi. Ama bir yandan da her şey ne kadar farklı. Aynı daireye başka bir hayat kurmanın deneyi sanki. Duvarlar bu renk olunca böyle oluyormuş, uzun koltuk o duvara da yaslanabilirmiş.

Belli ki abisine tam anlatamamış, belli ki idrar yolları iltihaplanmıştı Gulan'ın. İnsanın içine basan o biber acısını bilirim. Evde ilaç yoktu, bir kâğıda adını yazıp Ali'yi nöbetçi eczaneye yollamıştım hemen. Sonrasında başlar bizim ahbaplığımız.

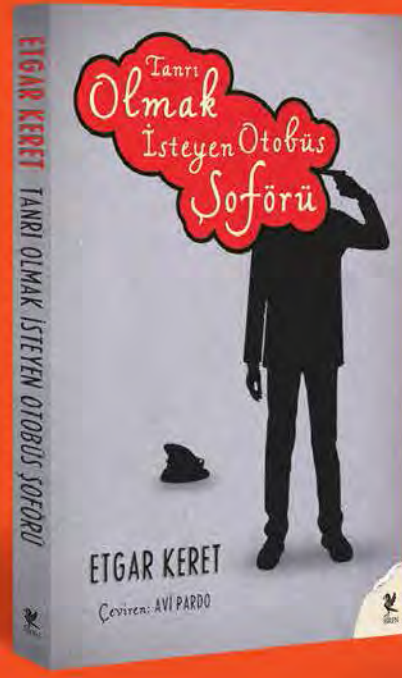
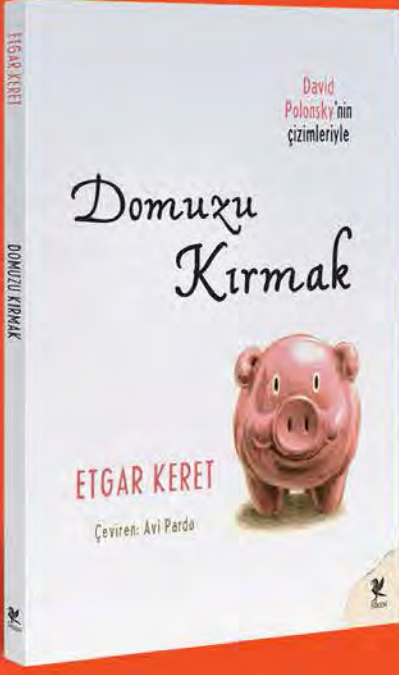
Bir süredir telaştaydılar. Anneleri ilk kez onlara kalmaya gelecekti, anneleri ilk kez İstanbul'a gelecekti. Çocuklarını doğurduğu köyden çıkmalı çok zaman olmuş; Ali'yle Gulan Siirt'in merkezinde büyüdükleri evi biliyorlar sadece.

Ali isteyken, Gulan okuldayken evde tek başına kalıyordu kadın. Apartman boşluğuna bakan mutfaklarımızdan tabak çanak seslerini duyardım, yemek kokusu gelirdi gün boyu. Konuşacak bir dilimiz olmadığını bile bile kapıyı çaldım bir kez. Limonlu kek yapmıştım, ondan verecektim. Terliklerini sürüyüşünü duydum mermer holde, kapının dibine kadar geldi, sanki nefesini duydum ama açmadı. Zorlamadım.

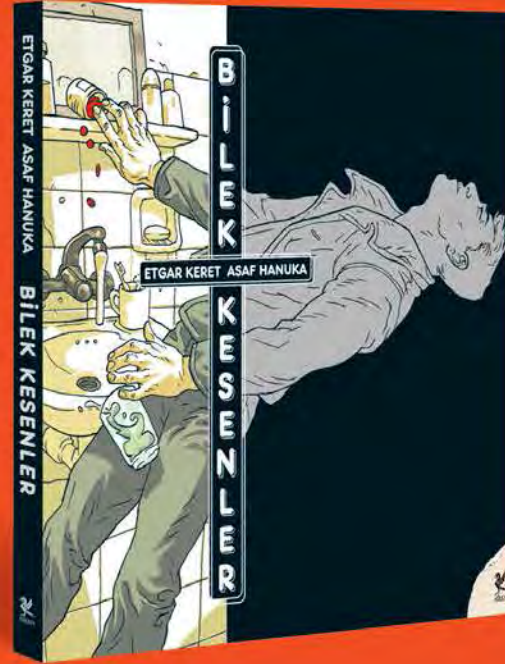
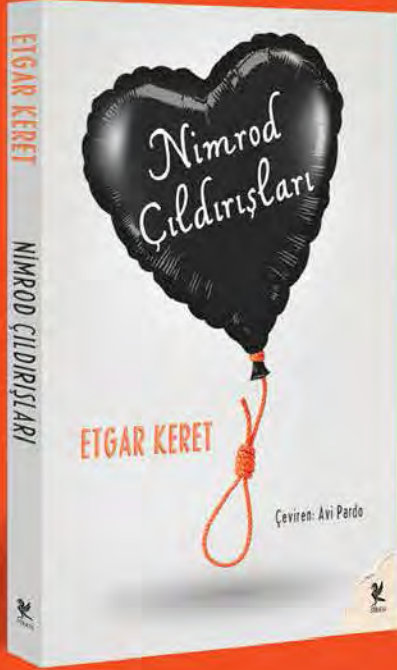
O öğleden sonra bir kadın çılgı geldi karşı daireden. Gulan'dı. Gulan inliyordu. Çekyatın tekinde uyur gibi ölmüştü annesi. Hayatımda ilk kez bir ölüye dokundum o gün. Demek böyle ölünüyordu.

PINAR ÖĞÜNÇ

“İki tür insan vardır:
Duvar yanında uyuyanlar ve onları
yataktan aşağı iten birinin yanında uyuyanlar.”
- Etgar Keret

Etgar Keret tüm kitaplarıyla Siren'de!

Kalkıp tualete koşturuyorum. Yanlış anlayıp, utanıp, çekip gidebilir. Sokak adamıdır, ne kadar sert herif raconu çizse de kırılığandır...

DERTLERİ ZEVK EDİNDİM

- Anıl, sana hikâyemi anlatırsam bana selam vermeyi bile kesersin!

- Saçmalama be abi, yapmam öyle bir ayıp biliyorsun.

- Gel şu karşıya geçelim, yalnızken anlatacağım.

Karşıya geçip sokak adamlarının meraklı soruları eşliğiyle karşıya geçtik Cengiz'le

- Abi sen istediğin yerden başla.

- Ben kadınları sevmiyorum. Hayatım boyunca da sevmedim Anıl. Yanlış anlama herkesi sevmem, şu karşıdaki ufak çocuk çıplak olsa bakmam. Yanındaki adama da bakmam anlıyor musun! Ben Justin Bieber gibilerini seviyorum.

- Eyvallah abi. Ayıp değil, sen benim abimsin.

- Bak belki bu ülkenin çoğu eşcinseldir ama gizliyor. Sokak adamları da yapmıştır. Belki sen de yapmışsındır.

- Beni karıştırma abi, ben kadınlardan hoşlanırım. Sen kaç senedir sokaktasın Cengiz abi?

- Üç senedir buralardayım. Kafasızlığımızdan sokaktayız biz.

- Ya geç bu lafları, gerçekten niye sokaktasın onu anlat!

- Ben geyim ama öyle basit bir gay değilim. Bir gün, 18 yaşındaki bir çocukla beraberken abim girdi içeri. Evimin anahtarı abimde vardı, kapıyı çalmamış açmış anahtarla.

- N'aptı?

- Bir şey yapmadı. O çocuk kaçtı, ben de kaçtım. Yerim dibine girdim. Bak iki abim var, geçen gün biri yazmış Facebook'tan. Neredesin diye sormuş..

- Yahu onlar seni arıyor... Bu olay ayıp da değil, kabullenmiş ne güzel.

- Öyle değil Anıl! Utanıyorum. Örf adetlerimize göre ters bir olay. Bana göre de ayıp değil ama diyelim ki beni yanlarına aldılar, bir laf etseler ne yaparsın sen söyle!

- Koyar. Haklısın, yerin dibine geçersin.

- Ben de çektim geldim buralara.

- Ne iş yapıyordun sen?

- Büfeciydim ben. Anam babam Kırklarelili. Ev kalmıştı bize onlardan. Kalan mirastan bize evler düştü. Ben de büfe açtım.

- Çocukluğun nasıl geçti?

- Sekiz kişiydik evde. Dedem, yani babamın babası da bizle kalıyordu. İlkokuldan sonra beni marangozun yanına verdiler. İki abim, iki halam, iki teyzem var. Bir de benim küçüğüm vardı. Yirmi yaşında vefat etti.

- Başın sağ olsun, neden öldü abi?

- Kansardi. Çok severdim onu. Gazoz alır yarısını içerdim, yarısını da kardeşim için ayırırdım. En çok da onu sevdim.

- Bırak kendini abi ayıp değil...

(Sokağın sert adamı yanı başımda ağlıyordu şimdi. Sırtına vurup teselli ediyordum.)

- Ya yok mu şöyle güzel, komik anın. Anlat da neşelenelim biraz...

- Karşıdaki sokak adamlarıyla içiyoruz ya işte onlardan başka güzel anım yok. (Sesi titreyerek söylemişti bunları, sonunda toparlandı.)

- Ya Cengiz Abi senin ilk ilişkin bir erkekle miydi, yoksa kadınla mı?

Yani sonradan mı gey oldun?

Ben bilmiyorum, sen anlat o âlemi...

- 23 yaşındaydım. Doğan diye bir arkadaşımıydım. Soyadını söylemem. Ailesi misafirlğe gittiği bir gün içtik içtik birbirimizi düzdük. Sekiz sene sevgili kaldık onunla. Sonra evleneceğim, evlenmem gerek ama biz sevgili kalalım dedi. Ben kabul etmedim, ayrıldık. Anıl, benim

hiç kız arkadaşım olmadı. Kızlar bana laf atardı, çok yakışıklıydım.

- Hâlâ öylesin.

- Dalga geçme, eskiyi diyorum. Ama benim ne sevgili olarak ne arkadaş olarak bir kıza işim olmadı.

- Sonra ne yaptın ettin?

- Başka sevgilim olmadı!

- Bir tek ona mı âşıktın?

- He!

- İlişki için n'apıyordun?

- Gey bara gidiyordum.

- Ya ailen ne diyordu bu işe? Evlen demiyorlar mıydı?

- Diyorlardı. Ben istemiyordum. Sen fareyle yaşar mısın?

- Yaşamam...

- Benim için dünyanın en güzel kadını fare gibidir. Ben onla beraber olamayacağım. Onun ihtiyaçları olacak sonuçta, o da gidip manavla, bakkalla olacak. O zaman mı mutlu olacaktık?

Sinyal çekerim doğrudur. Ama kendimi acındırmam, mendil satıyorum. Soran olursa da açım demem, ucuz votka alacağım diyorum.

- Haklısın.

- Götüm de yemedi Anıl. Haydi diyelim kariyla olduk, çocuk oldu. Bakamazdım ki! Bunu da düşündüm. Kadınla olamam ama diyelim ki oldum, olmazdı. Arkamdan küfrederdi.

- Kitaplarla, sinemayla aran nasıl Cengiz abi?

- En son Çiçek Abbas'a gitmiştim. Ne yapayım ben sinemayı. Kitap dersin Ahmet Ümit'in 'Beyoğlu'nun En Güzel Abisi'ni okumuştum, saçma geldi.

- Ben de sevmедim. Kolladığın roman bir sokak çocuğu var, sarı kafalı. Var mı onunla ilişkin?

- Bak öyle gençleri seviyorum ama onda manita durumu var. Bana, 'Beni s.kmek istiyorlar kolla beni,' diyor. Bana öyle gelene asılmam.

- Korkuyor musun sokak adamlarının senin halini öğrenmesinden?

- Korkuyorum tabii.

- Şu esnaf var ya hani, seni seviyor mu?

(Evi olmasına rağmen arada sokakta yatan bir elemandan bahsediyorum.)

- Bilmiyorum, çözemedim. Dün gece birbirimize sarılıp yattık mesela ama çözemedim.

- Abi, bira sıkıştırdı su döküp geleceğim hemen, bekle bak!

- Tamam.

Kalkıp tualete koşturuyorum. Yanlış anlayıp, utanıp, çekip gidebilir. Sokak adamıdır, ne kadar sert herif raconu çizse de kırılığandır. Tuvaletin merdivenlerinden patır inip kapısız kabinde işiyorum. Aynı hızla geri koşup insanlara çarpa çarpa Cengiz'i buluyorum. Diğer evsizlerin yanına gitmiş, elindeki votkayı yenilemiş. Tekrar eski yerimize geçiyoruz...

- Üç yıldır sokaktasın, ilk sokağa düştüğün gece ne yaşadın?

- Otelde kaldım ilk gece. Param vardı, bitince de alıştım bir yerde.

- Başına bela geldi mi?

- Yok. Sen sataşmayınca niye bela gelsin.

- Kalktığı zaman ne yapıyorsun?

- İnternet kafeye gidiyorum. Gey pornosu izleyip tuvalette atırıyorum.

- Ya iyi güzel de sevgili istediğin olmuyor mu? Üzülüyor musun bu duruma?

Plastik bardaktaki votkasından bir yudum alıp sigarasını yakıyor. Anlatmaya devam ediyor...

- Sen üç sene bir kadına sarılmasan üzülmez misin?

- Üzülürüm ya, deliririm.

- Ben de istiyorum sevgilim olsun, sarılayım edeyim.

- Cengiz Abi memleketin politikasını nasıl buluyorsun?

- Bok gibi. Ulan ben karşıdaki kebabçıya bulaşıkçı olarak başvursam CV isterler; ikametgah isterler... Askerleri sen şuraya yerleştirmişsin ama neci olduğuna bakmamışsın. Geç bu işleri.

- Bak sokaktasın, bu işin sonu ne olur?

- Ölüp gitmeyi bekliyorum bir köşede.

- Küçükbayram Sokak'a gittin mi hiç?

- Travestiler ilgimi çekmiyor.

- Mendil satarken görüyorum seni. O ne iş abi?

- Sinyal çekerim doğrudur. Ama kendimi acındırmam, mendil satıyorum. Soran olursa da açım demem, ucuz votka alacağım diyorum.

- Ya içme şu kodumun sahte votkasını! Ben de içtiydim ağzım yüzüm yamulduydu!

- Ya bırak bu saatten sonra ne içsek fark etmez. Yani ben bedavaya yaşamam, mendil satıp içki paramı çıkartıyorum. İki buçuk liraya da sarılmış tütünlerden alıyorum.

- Hasan'ı Tarlabası'nda gördüm. Yarı tütün dolu sigaraya esrar ekleyip içiyordu. Abi, bu arada sen üflüyor musun?

- Yok üflemem. Sulu benim işim.

- Cengiz Abi sen kışın ne yapıyorsun? Zeytinburnu'na mı gidiyorsun?

- Gitmem oraya, battaniye buluyorum. Saklamak için de çöp torbası... Ya saklıyorum ya yanımda taşıyorum.

- Cengiz Abim var mı ekleyecek son bir şeyin?

- Biz salaklığımızdan düştük buralara. Sen düşer misin?

- Büyük konuşmam, kimsenin yarını belli değil. Abin basmasa sizi, sen evsiz değildin...

- Neyse işte, ilk kez sana anlattım hikâyemi.

- Eyvallah Cengiz Abi. Gel bizimkilerle hatıra fotoğrafı çektirelim...

Okullarımız, dinlerimiz, anne-babalarımız, uyumlu olmamızı ister. Ödüleriyle, cezalarıyla, bize uyumlu olmayı öğretirler.

NORMALLİK PATOLOJİSİ

Dilimizde en anormal kelime normal olmalı. Bir yakınıma sordum, "Normal misin?"

"O kadar değişiyoruz ki, normal normal kalınamıyor," dedi. İçinde yaşadığımız anormal düzene uyum sağlayarak onu ayakta tuttuğumuzun farkında değiliz.

Çağdaş insan değişim hızına yetişememe kaygısının ezikliğinde sağ duyusunu yitirmiş.

Burçlardan, psikologlardan, dostlarından, aynalardan, ben kimim peşinde.

Kendi kimliğini sorgularken, ruh sağlığını sorgulamayı aklından geçirmedigi düzenin meşruiyetini kabullenmiş.

Devlet adamlarımız, Nobel ödüllü iktisatçılarımız, imamlarımız, papazlarımız ve sendikacılarımız, kapitalizmin kaçınılmaz olgusu işsizliği sorgulamıyor bile.

Dünyamızı defalarca yok edebilecek güçte binlerce nükleer başlıklı füze var. Silahların varlığına, onları imal eden işçilere, bizlerin de paramızı yatırdığımız kredi kartlarını kullandığımız silah sanayiine kredi veren bankalarımıza, kültürel faaliyetlere sponsorluk kamuflajında yatırım yapan şirketlere, sessizliğimizle uyum içindeyiz.

Küresel ısınmayı pekiştiren tüketim çılgınlığımızın vurdumduymaz bireyleriyiz.

Anormal durumlara uyum sağlayarak absürd bir dünya düzenini ayakta tutuyoruz.

Psikologlar için sağlıklı insan tanımı, düzene uyum sağlayan insan.

Oysa!

Peygamberlerimizden bilim adamlarına, şairlerden mucitlere kadar uygarlığımız, dünyayı değiştirenlerin yaptıkları üzerine kurulu. Einstein, Gandhi, İsa, Shakespeare, alışlagelmiş aşan uyumsuzlar.

Okullarımız, dinlerimiz, anne-babalarımız, uyumlu olmamızı ister. Ödüleriyle, cezalarıyla, bize uyumlu olmayı öğretirler.

Uyum sağlamaya çabaladığımız düzenin nimetlerinden ise en çok ayrıcalıklılar yararlanır. Akıl hastanelerinde, okulların başarısız addettiklerinde, hapishanelerde, intihar istatistiklerinde, toplumun yoksul kesiminden gelenlerin olması tesadüf değil.

Düzenin beklentisinin koşullanmış kullarıyız.

Uyumsuzları kendimize benzetme çabalarımızın gafletinde normalleştirmek insan denen şiirin sonunu getirir.

Herhangi bir düzen, uyumsuzluğu var edebildiği nispette özgürlüğümüzün kapılarını aralayıp uygarlığımızın yollarını açar.

Mesele birleştirmek, birleşmek değil.

Farklı olabilmemizin önündeki engellerimizi kaldırmak.

Annem 90 yaşında hastanede.

Ağzından kan geldi.

Doktor geldi. Baktı.

"Normaldir," dedi.

Ölüyordur diye düşündü.

Bırakıp gitti.

Meğer susuz kalan çatlak dudağı kanamışmış! *

DİPNOT*

ÖMER GÖKSEL

JO NESBO

**Polisiyenin 1 numaralı yazarının
beklenen kitabı çıktı!**

Jo Nesbo'nun
efsane dedektifi
Harry Hole'un
soluk soluğa
ilk macerası.

Soracaklarımı bir kenara bırak ve ne anlatmak istiyorsan onu anlat, diyorum. İçinden ne geliyorsa onu... Ecevit'e oy veren, evinden Kur'an-ı Kerim'i eksik etmeyen ailesinden bahsediyor, ülkücü reisi olduğu ilk gençlik yıllarından... Yaşar Kemal ve Nazım Hikmet'in hayatını nasıl değiştirdiğinden... Tutuklanacağını düşünerek evini basacak polisleri beklediği uzun geceleri, iş kazaları üzerine kitap yazarken, inşaattan düşerek ölen eniştesini anlatıyor. O anlattıkça üzerime bir ağırlık çöktüğünü hissediyorum ve bu defa o başkalarını değil, biz onu dinleyelim istiyorum.

GERÇEĞİ ARARKEN PARÇALANMAYI GÖZE ALMIŞ BİR YÜZ: İSMAİL SAYMAZ

LİSE YILLARIMDA ÜLKÜ OCAĞI REİSİYDİM

Erzurumlu bir ailenin çocuğuyum. Erzurumlular için Rize'nin özel bir yeri vardır. Biz de Rize'ye göçüp orada yaşamaya başlayan Erzurumlulardanız. Ailemizdeki kadınlar genelde okumazdı, erkeklerse ortalama ilkokul üçe kadar okumuş. Dedemin kuşağı okuma yazmayı askerde öğrenmiş. Esnaf olan amcam dışında, ailemizin geri kalanı ya hamallık ya da işçilik yapardı. Bizim kuşaktan sadece halamın kızı, oğlu ve ben üniversite mezunuyuz. Milliyetçi ve muhafazakar bir aileden geliyorum. İşçi ve göçmen oldukları için Ecevit'i desteklerlerdi. Evimizden Kur'an-ı Kerim ve Ecevit'in kasketi eksik olmazdı. Aile fertlerim, Ecevit'ten sonra Erbakancı ya da Erdoğancı oldular. Çocukluğum kişin okulda, yazın Kur'an kursunda geçti. Doksanlarda ise ilkokul arkadaşım Sait vasıtasıyla Ülkü Ocakları'na gitmeye başladım. Arkadaşlarım sık sık kavga ederdi. Bense kavga dövüşten anlamadığım için okuma yazma işleriyle ilgilendim. Daha sonra ise Ülkü Ocağı reisi oldum. O dönemki arkadaşlarım bana hala 'Reis' diye hitap ederler. Öyle ki; diğer okulların reislerini de ben seçer olmuştum. Bir yandan milliyetçiliğe dair seminerler veriyor, bir yandan da yerel televizyon ve radyolara çıkıyordum.

LİSEDEKİ HOCAMIN ETKİSİYLE YAŞAR KEMAL VE NÂZİM HİKMET OKUMAYA BAŞLADIM

Dindar kimliğim giderek daha çok ortaya çıkıyordu. Namaz kılip, oruç tutmaya başlamıştım. Ziya Gökalp okurken, lisedeki hocamın etkisiyle Yaşar Kemal ve Nâzım Hikmet okumaya başladım. Okudukça da etkilendim. Hiç unutmuyorum: Türkiye öldüğünde Ankara'ya cenazesine gitmiştik. Cenazeden dönünce ise bir vesileyle ocaktan ayrıldım ve ülkücü arkadaşlarım benimle konuşmamaya başladılar. Nâzım Hikmet ve Yaşar Kemal aklımdaki sorulara yeni kapılar açmışlardı: Tüm Türklerin birleşeceğine inanırken, başka meselelerin de olduğunu görmeye başlamıştım. İşsizlik ve yoksulluk gibi konuların, herkes Türk olsa da çözilemeyeceğini anlamıştım. Solla tanışana kadar, milliyetçilik dindarlığı da beraberinde getirmişti. İlk biramı içtiğimde, büyük bir günah işlediğimi düşünerek kustuğumu hatırlıyorum.

BUGÜN RADİKAL GİBİ BİR GAZETE ÇIKARMA ÖZGÜRLÜĞÜ YOK

Daha sonra Selçuk Üniversitesi Gazetecilik bölümünü kazandım. Okulda derece yaptım ve ikinci sınıfta Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'ne geçiş yapmaya hak kazandım. O dö-nem çalışmak için Radikal'e başvurdum ve yer yok diye almadılar. Henüz 20 yaşındayken Yaba Edebiyat Dergisi için Çetin Altan, Atilla İlhan gibi isimlerle röportajlar yaptım. Benim için çok büyük bir heyecandı. 2002'de ise Radikal'de çalışmaya başladım ve kapanana kadar da hiç

Fotoğraflar: Selen Özer Günday

ayrılmadım. Radikal'de olağanüstü bir ekibimiz vardı. Gazete kapandığında, çok büyük işler yaptığımızı fark ettim. Bugün Radikal gibi bir gazeteye ihtiyaç var ama öyle bir gazete çıkarma özgürlüğü yok. İktidar yönetimi, artık haberin virgülüne kadar bakıyor. Radikal'de ise çok daha korunaklıydık.

ERGENEKONCU OLDUĞUMU DÜŞÜNEN ARKADAŞLARIM VARDI

Gazeteciliği bütün kimliklerimin önüne koydum. Gözüm haberle dönmüş değil ama bu iş benim içi adeta bir takıntı gibi. Beni kendisine yakın görenlerin bir süre sonra eleştirmesi kaçınılmaz oluyor. Yeri geliyor yaptığım haberler yüzünden, iktidarla da, cemaatle de, solcularla da karşı karşıya gelebiliyorum. Bize yakın olan kişilerin göstereceği tepkiden kaçarak gerçeği saklayamayız. Ergenekon haberleri yaparken Ergenekoncu olduğumu düşünen arkadaşlarım vardı. Hanefi Avcı'nın düşünce suçlusu olduğunu söylediğimde beni işkencecileri savunmakla suçlayan arkadaşlarım vardı. Kürt hareketine duyarlı olduğum için Atatürkçüler tarafından eleştiriliyorum. PKK'nın insanlık dışı eylemlerini eleştirdiğim için de Kürt hareketinin bir kanadı tarafından milliyetçilikle eleştiriliyorum. Gazetecilik böyledir. Kimsede öğretilmiş bir imaj bırakmamak en büyük meseledir. Bir konu haber değeri taşıyorsa ve kökeni gerçeklere dayanıyorsa, o konu gazetecinin sorumluluk alanındadır.

POLİSLER KAPIMA KADAR GELİP GERİ DÖNDÜLER

Cemaat dönemi tam anlamıyla bir cadı avıydı. Cemaat, Türkiye'de yaşanan, topluma uygu-lanmış dünya yargı tarihinin en büyük organize kumpas operasyonunu yaptı. İnsanların bazen solcu, bazen Kürt, bazen de Atatürkçü oldukları için cezalandırıldıkları, haklarında sahte de-lillerin üretildiği, yalanlar üzerine kurulu bir davalar bütünü ortaya çıktı. Ahmet Şık ve Nedim Şener tutuklandığında sıranın bana geldiğini söylediler. Tutuklandıkları gün kitabım mat-baadaydı. Hanefi Avcı'yı anlatan Hanefi Yoldaş kitabını yazdığım da, kitap basılmadan Hanefi Avcı'yı tutukladılar. Kitap basılırsa benim de tutuklanacağımı söylediler. Hiçbir güvencem yoktu. Biraz düşündüm. Korktuğum için bu kitabı

basmazsam arkadaşlarımın içine çıkamazdım. Bunu kaldıramayacağımı düşünerek kitabı basma kararı aldım. Göz önünde olduğum için hedefteydim. İki-üç sene polislerin geleceği günü bekledim. Birinde kapımın önüne kadar gelip geri döndüler. Neden döndüklerini ise hala daha bilmiyorum.

İÇERİ DÜŞMÜŞ BİR İNSANA BİR TEKME DE BEN ATMAM

Cemaat kamudan tasfiye edilmeli. Darbeyle bağlı olan herkesin yargılanmasını ve ağır ceza alması gerektiğini düşünüyorum. Ama gazetecilik faaliyeti yaptığı, sendika üyesi olduğu ve yardım dağıttığı gerekçesiyle herkesin tutuklanmaması gerektiğini savunuyorum. Dershaneye gittiği için insanların yargılanması suç mantığına aykırıdır. Nazlı Ilıcak'la birbirimizi sevmeyiz ama ben onun da içerde kalmasını istemem. Tahliye olmasını, mümkünse tutuksuz yargılanmasını istiyorum. Çünkü içeri düşmüş bir insana bir tekme de ben atmam.

İŞ KAZALARI ÜZERİNE KİTAP YAZARKEN İŞÇİ OLAN ENİŞTEM İNŞAATTAN DÜŞEREK ÖLDÜ

Altı aydır üzerine çalıştığım kitabımı yeni bitirdim. Kitapta iş kazalarını işledim, adı: "Fitrat" Kitabı yazarken teyzemin kocası çalıştığı inşaattan düştü. Beyin travması geçirdi ve 49 gün yoğun bakımda kaldıktan sonra vefat etti. İş kazaları üzerine yazdığım kitabı, iş kazası yüzün-den vefat eden enişteme ithaf ettim. Çalışırken gözüne elektrik kablosu girdiği için babamın bir gözü görmüyor. Hakim gazetecilik anlayışı olayların değil kişilerin sıradanlığı ya da sıra dışılığıyla ilgileniyor. Rutin bir davranış kişinin sıra dışı olması sayesinde haber haline geliyor. Oysa gündelik hayatlarında sıra dışı olaylar yaşayan sayısız insan var. Buna rağmen hikayeleri gazetelerde yer bulamıyor, yer bulsa bile küçük bir köşeye sıkıştırılıyor. Sıradan insanların olağanüstü hikayelerine yer vermek gazetelerin işine gelmiyor. Gazetecilik işte bu dengeyi değiştirmektir. Kişinin değil de olayın sıra dışılığıyla ilgilenmeye başladığın an gazetecilik başlar. Çimento üretilirken yerin 50 metre altında fırınlar olur. O fırınların taşları sürekli sökülür ve yeniden yapılır. Bu işlemi de işçiler yapar. İki sene önce Erzurum'da Aşkale Çimento'da bir mühendis ve iki işçi bu işlemi yaparken üzerlerine

tonlarca çimento döküldü. Üçü de öldü. Mühendisin kimyager karısı da orada çalışıyordu. Kadına "Kan parası verimiz, ev ve araba alırız" demişler. Kadın her şeye rağmen davasından vazgeçmemiş. Dava açtığı için kadını Doğubeyazıt'a sürdüler. En sonunda da işten atıldılar. Haberini yaptık. Fabrikanın sahibi ceza aldı. İtiraz etti ve cezası yükseldi. Şimdi de cezaevine girecek. Haberi yaparken fark ettik ki aynı yerde, aynı şekilde daha önceden iki işçi daha ölmüş. Gazete bunu anlatmayacak da o fabrikanın yılda kaç çimento sattığını mı anlatacak? 🐞

Not: İsmail Saymaz'ın iş cinayetlerini konu alan "Fitrat" adlı son kitabı, Kasım ayında raflardaki yerini alacak...

Tur9or Basıncı

Hayatınız nasıl geçiyor?

Üvada karşı karşıya gelen iki ordu, gereksiz yere kan dökülmeden, savaşın galibinin belirlenmesi için içlerindeki en cesur iki savaşçıyı ortaya sürdü!...

ŞİİRİN PAYZIN

İyi ki gördüm...

Gazeteci olarak dünyanın dört bir köşesini; işgal öncesi Bağdat'ı; savaş öncesi Şam'ı, Halep'i; iyi ki Batı'ya doğru dönmek yerine hep Doğu'yu cazip gördüm. Orada buldum anlamlı pek çok şeyi.

İyi ki dinledim...

80'li yıllarda Heavy Metal.

İyi ki izledim...

Pek çok filmi ve televizyon dizilerini. Hâlâ da izliyorum. Çok iyi nesil oyuncular, yönetmenler ve yazarlar var. Dizi izlediğimi duyunca çok şaşıyorlar ama halkın nabızı orada atıyor, kadın kuşakları gibi.

İyi ki oynadım...

Tiyatro lise yıllarımda hayatıma girdi. Nâzım'ın şiirlerini Fransızca çevirisini yapıp müzik eşliğinde sahneye uyarladık, 1985'te Ankara'da. 12 Eylül ruh hali hâlâ hakimdi. Sonuç; disiplin cezası ve okuldan sürekli uzaklaştırma aldık. O kararı veren kimse hatırlamıyor. O ve diğer oyunları sahneye koyduğumuz arkadaşlarımın her biri çok değerli, şahane işler yapıyor.

İyi ki okudum...

Fransa, Toulouse'ta; Fransız edebiyatıyla, dünya yazarlarıyla, sanatla, felsefeyle yakından tanıştım. Okudum, tartışmayı öğrendim, farklı bakabilmeyi... Sorgulamayı, zorlamayı hayatımın bir parçası haline getirdim.

İyi ki gittim...

Tek başıma Kamboçya'ya... Henüz turist istilasına uğramamıştı güzelim ülke; bozulmamıştı, doğaldı, insanları masum, korkak, acılı ama aynı zamanda umut doluydu. Muhteşemdi.

İyi ki tanıştım...

Onlarca siyasetçiyle, liderle, yönetenle, başkanla, başbakanla; dünyanın her yerinde. Neden bir şeylerin asla düzelmediğini ve düzelmeyeceğini de bu sayede anladım. Fark yaratmanın ne demek olduğunu ve olacağını da...

İyi ki sevdim...

Yemek pişirmeyi. Farklı kültürleri, farklı yaşamları bana daha da yaklaştırdı. Büyük keyfim.

İyi ki nefret ettim...

Tavırsız olmaktan. Aman beni ne ilgilendirir deyip geçmekten. Umursamaz olmaktan. Duyarsızlıktan. Gönümü koymadan bir iş yapmaktan.

İyi ki biliyorum...

Çaba harcamadan, hayal etmeden, inanmadan hiçbir şey başarılamaz. Çekip gitmek, vazgeçmek kolaydır. Direnmek, ısrar etmek, inanmak ise zor. Zor güzeldir.

İyi ki yapıyorum...

Mesleğimi. Benim yaşam biçimim. Gazeteci, haberci, televizyon programı yapımcısı olmayı hâlâ her şeye rağmen çok seviyorum. Neden bırakmıyorsun? Neden hâlâ uğraşıyorsun? Neden durumu görmüyorsun, isyan edip gitmiyorsun? Gidenlere bakıp utanmıyor musun? Diyenlere cevabım; vicdan azabından. Hâlâ ufacık da olsa bir fark yaratabilir miyim dedikten vicdan azabı. ✨

Tarık Tufan samimi ve etkileyici diliyle, okuru çarpıcı hikayelerin dünyasına çağırıyor.

dünya kime kalsın

biz buradan gider olur isek
 bu dal bu bahçe bu kır kime kalsın
 lengir bir halk gelse burunlarında halka
 severler mi bu kerpiçi bu poyrazı
 bilemez insan gittikten sonra geleni
 sel salsın istemez yine de
 kış boran hastalık ölüm olmasın ferman
 bir bilseydik belki hiç gitmezdik
 yüzlerimizi burnumuzu diker de
 omuz kemiklerinden boyun iplerine dek
 çitler çitler çekerdik
 işte düştü önüme yine o renksiz ışık
 sen misin yine hiç bilinmeyen şey
 ben buradan gider olur isem
 bir yarım limonun ince ağzından terleyişi gibi
 yeşerip gider misin sen de istemedenden...
 belki biz buradan gider olur isek
 fransızlar gelir uzak çin kabukları gelir
 tuzu gelir hiç bilmediğimiz dağ diplerinin
 mırıltılar gelir çin çin çinlarken kara
 rüzgarda
 yokluğun yıkımı mı gelir varlığın bulutu mu
 kim bilir
 gelen ezmesin ister yine insan
 bir koyu sisin tütününde yanmasın
 ağıt dökmesin taşlar geçmişe
 atların ve metallerin yıkımı
 kesip biçmesin ister hafızanın ipeğini
 iştahı kabarmış binlerce ağız
 diş diş geçirip de hükmünü
 söküp atmasın ister bağın tarlanın
 yeşilini
 ...savaştır o ebedi yıkım otu hiç
 yeşermesin diler
 oturdum da şimdi ben bir parçalı haritanın
 önüne
 kayıp bağdatı ararım barada sürmeli
 şamı sorarım
 oturdum da şimdi ben ayakları şişmiş
 bir halkın önüne
 kadınları sorarım geri dönmez babaları
 sorarım
 sorar gibi biz buradan gider olur isek
 kim gelir killerin alevinden kaçan
 ceylanların yerine
 kim kimin tahtına oturur bu ölüm
 çölünde
 av şölenlerinin füze ışıklarında
 kavurduğu
 ölüm
 kime daha kime kutsal olur
 onu sorar
 onu söylerim...

Söz uçar, yazı kalır” ya da “Hatırda kalmaz, satırda kalır,” sözlerindeki kalmak fiiline nazireyle insanlık âleminin yazıyı bulduktan sonraki her macerası bir yara izi gibi yazının içinde saklanır. Bazı yaralar derindir. Yazıya geçmiş bazı şeyler de öyle.

on ikinci tablet

12a.

Yazı insanın bulduğu en ilginç şeylerden biridir. Ambarda mal depoların karışıklık olmasın diye idareten uydurulan şekillerin, uzun bir maceradan sonra bugün duygu ve düşünce dünyamıza biçim veren bir büyüye dönüşmesi, insanlığın belki de en dikkate değer hikayelerindendir. Kendini kendine, kendini başkasına ve kendini kendinden sonra gelecek olanlara anlatmak için çiziktirdiği bu semboller bir yanıla insana da benzer. Çünkü kusurludur. Dünyadaki hiçbir alfabe, hiçbir yazı sistemi insanın çıkardığı seslerin tamamını simgeleyemez. Yazı, hangi dilden olursa olsun, “idare eder” düzeydedir yalnızca. Tıpkı insanın kendisi gibi.

12b.

Yazı insanlığın yara izidir. “Söz uçar, yazı kalır” ya da “Hatırda kalmaz, satırda kalır,” sözlerindeki kalmak fiiline nazireyle insanlık âleminin yazıyı bulduktan sonraki her macerası bir yara izi gibi yazının içinde saklanır. Bazı yaralar derindir. Yazıya geçmiş bazı şeyler de öyle. Yazı, insanlığın en eski fotoğrafıdır. Kalır. Fotoğraflardaki yüzler gibi, o anki hali, o anki ifadesiyle.

12c.

Yazı, okumak ve yazmayı birbirinden ayıran keskin bir kılıçtır. Darbeyi vurduğu yerde insanları yazanlar ve okuyanlar diye ikiye böler. Yazıyı herkes bilir ama herkes okumaz. Okumayı herkes bilir ama herkes yazmaz.

12d.

Yazı, dilin belleğidir. Dil değişir, dönüşür, başka dillerle karışır, günü gelir ölür. Maalesef dil dediğimiz şey onu konuşan insancıklardan çok daha uzun ömürlü bir şey olduğu için dilin izini ancak yazıda sürebiliriz. Yalnızca insanların, toplumların değil, dilin bütün anılarını da yazı saklar. Kısa vadede derdimizi anlatmaya yarayan yazı aslında kısa ömürlü insanın geriye bir şeyler bırakma çabasıyla asıl anlamını bulur.

12e.

Samuel Noah Kramer’in tüm dünyayı Sümer uygarlığıyla tanıştıran, dünya çapında milyonlarca okuyucuya ulaşmış bir kitabı var. Adı “Tarih Sümer’de Başlar.” Bugünkü insanın mazisi elbette Sümer’den binlerce, on binlerce yıl geriye uzanıyor. Ama tarihin Sümer’de başladığı iddiasının ardında yazının bu uygarlık tarafından bulunmuş olduğu gerçeği yatar. Çünkü yazının yazıldığı yerde tarih “record” düğmesine basar. Bu sebeple, insanlığın macerası boyunca başından geçen her şey arasında sadece yazıya geçen kısımlardan haberdar olabilmişizdir. Geriye kalan bilgi

yalnızca laboratuvar çabasından ibarettir. Tarihi yazı yapar.

12f.

Modern insan, kendi benzerleriyle daha geniş çaplı bir iletişim imkanı yakalayabilmek için yazıyı bilmek zorundadır. Bunu, akıllı telefonlar çağında insanın hayata dahil olabilmesi için yazı bilmesi şarttır diye de ifade edebiliriz. Diğer yandan daha geniş insan topluluklarına ulaşabilen hemen her şey gibi yazı da çok hızlı yozlaşır. Bundan birkaç on yıl önce yazı yazmak adlı adınca bir meslekken, bugün, örneğin internette, “dahi anlamındaki de”nin ayrı yazılmasının teminini sağlamak için sağlam bir klavye savaşı sürmektedir.

12g.

Benim çocukluğumda bazı gazetelerde “El Yazısından Karakter Tahlili” sayfaları olurdu.

Okurların gönderdiği mektupları inceleyen El Yazısı Uzmanı (genelde uydurma, hatta bazen yabancı isimler olurdu bu uzmanların adları.

“Yabancı olduğuna göre, kesin bilim adamı,” diye düşünüp, daha kolay ikna olacağımız varsayıldı sanırım) bu mektuplardaki el yazısından yola çıkarak, onu gönderen okurun karakteri hakkında yorumlar yapardı. “İçinize kapanık birisiniz...”, “Kararlı, ölçülü ve kendinden emin bir yapıya sahipsiniz...” Çünkü yazı hakikaten de kimliktir. Onu nasıl

kullandığınız sizin hakkınızda bir şeyler söyler. Bir önceki maddeden devam ederek söylemem gerekirse, “dahi anlamındaki de”yi bitişik yazan birine karşı antipati duyabilirsiniz. Ya da büyük harfle başlaması gereken özel adlardan bazılarını küçük harfle başlatarak onlara hakaret ettiğinizi göstermek isteyebilirsiniz. Adınızı Q, W, X, E gibi harflerle yazarak devlete başkaldırılmış, toplum düzenini tehdit etmiş sayılabilirsiniz. Öte yandan, çocukluğumun gazetelerinde bu iş hakikaten ne kadar ciddiyetle yapılıyordu bilemiyorum ama el yazısının insanın karakterine dair fikir verebildiği de bir hakikattir. Kimi durumlarda el yazısı üzerine yapılan kriminal inceleme, söz konusu adli olayın çözülmesine yol açabilir örneğin. Çünkü yazı, modern insanın kimliğinin bir parçasıdır.

12h.

Kendinden bahsetme hadsizliğine düştüğüm için kınanmazsam, yazıyla ilgili şahsi hikayemi de şöyle özetleyebilirim sanırım; ortaokuldayken defterlerime yazıyı olduğum kitap kapakları çizer, onlara afili isimler bulur, bir gün kitaplarım olacağını hayal ederdim. “Bazen Düşünür”, “Hayat Bir Macera Filmidir”, “Mars Çocukları”, “İnsanlığın Yolu” İsimlerini tutturamadım gerçi, ama kalan hayatımda, çocukluğumda çizdiğim o kapakların içini doldurmaya çabalamak isterim. 🌱

Yazı
insanlığın
yara izidir.

MAHİR ÜNSAL ERİŞ

KARANLIK

“Kırk yaşımda, yüreğimde yirmimizde sıkığımız bir kurşunla ölüyoruz”
René Char

Her sabah uyanınca aklıma sen geliyorsun ve çocukluğumdan kalma bir damla gözyaşı, nasıl bir gözyaşıysa artık, ne yapsam yakamı bırakmıyor; çok zaman gözlerime kan oturdu, sonra kurudu ağlamaktan ama o bir damla kaldı oralarda bir yerde, bir dünya ağrısı gibi kalakaldı, alımlı bir intihar gibi, bir ilköğrenlik utancı gibi, bir çocukluk muskası gibi, bir doğum izi gibi, bir baba özlemi gibi, bir yoksulluk sızısı gibi kalakaldı. İşte o bir damla gözyaşı, her sabah sen aklıma geldiğinde süzülüp içime akıyor.

O bir damla gözyaşı boğazımı, dilimi, kelimelerimi paramparça edip kalbimin üzerine düşüyor. Ne tuhaf değil mi; bu kalp onca şeyi kaldırdı, onca göçüğün altından bir yolunu bulup sağ çıktı ama o bir damlayı kaldıramıyor. Kimseler inanmaz buna. Kendine inancını kaybetmiş, hakikat için düştüğü yolda pusulasını elinden düşürüp kaybolmuş, pusulayı düşürmedim aslında kendi ellerimle kırdım, bir adama neden inansınlar? Tamam bu başka bahis, geçelim.

Derdi olanın dilinde düğüm eksik olmuyor. Musa bile öyle yalvarmadı mı Rabbine; Allah'ım dilimdeki bağı çöz, dilimdeki bağı çöz, dilimdeki bağı çöz. Dert, insanın dilini bağlayan karmaşık düğüm. Allah'ım bizim de dilimizdeki bağı çöz.

Her sabah aynanın karşısına geçip uzamış sakallarımı saran beyazlara bakıyorum. Kimseler bilmiyor ama ellerin var yüzümde, bembeyaz parmakların, sakallarımın arasında dolanan parmakların, sakallarıma düşen aklar gibi ellerin. Ellerin yüzümü yaşlandırıyor; ellerin cehennem, ellerin yasemin, ellerin gül kurusu, ellerin ateş. Kadın zarif elleriyle erkeğin yüzünde yazıyor o hiç bitmeyecek hikâyeyi; erkeğin gözaltlarına, sakallarına.

Sen bazı gece yarılarında da bir sıtma nöbetine tutulmuş gibi aklıma geliyorsun. Bak, mülteci kamplarında her gün yemek sırasına, hastane sırasına giriyor kadınlar, bak, bu beşinci kış mevsiminde de bir çadırın içinde umut etmenin Türkçesini öğrenmeye çalışıyor mülteci çocuklar, bak, yanı başımızda Halep yanıyor mesela, çocukların yüzü neden bembeyaz Halep'te, Halep yanıyor, bir tek hastane kalsaydı keşke, Halep yanmasaydı, Halep yanıyor, koca bir coğrafya yanıyor ama işte o bir tek damla gözyaşı gelip senin hayaline düşüyor.

Birleşmiş Milletler kahrolsun demiş miydin daha önce? Bir meydanda söylemiştim ve beni alıp camları demirli bir minibüsle bilmediğim yerlere götürmüşlerdi o gün. Öfkeli, umursamaz ve acımasızdılar. Nato, G20, Avrupa Birliği, Amerikan seçimleri kahrolsun ama senin hayalin yaşasın. Avrupa sınırları, dikenli teller, mülteci komiserlikleri kahrolsun ama senin hayalin yaşasın.

Sen hep orada ol, tam yakınımda ol diyecek oluyorum bir şeyler mani oluyor, bir şeyler deyip geçiştiriyorum ama sen benim biliyorsun nasılsa. Sen hep biliyorsun bir erkeğin başlayıp da bitiremediği cümleleri, susup durmasını, sana bakıp ölmesini. Erkekler, kalbi durduğunda değil, çaresiz kaldıklarında ölürlər. Bir aşkı, içinde bir yerlerde tutmak zorunda kaldığında ölürlər. Elini uzatması gereken anda uzatmadığında ölürlər.

Bir erkeğin ölümü, kadınının kalbinin kırıklığıyla başlar.

Sen çok yaşa, Şule Gürbüz çok yaşasın, Osman Konuk da. Çünkü İlhami Çiçek'in elinden şöyle bir tutmadı bu umursamaz dünya; Arkadaş Zekai'nin ve Nilgün Marmara'nın. Zahmet edip elini bile uzatmadı. Kırğınım. Dünya kırğınlığımın da farkında değil. Kimi arkadaşlarım var, çok yakın, yediğimiz içtiğimiz ayrı gitmezdi bir vakitler, kırğınım ve onlar da farkında değiller.

İnsan kırğınlığını nasıl anlatır bir başkasına?

Nazan Öncel'in kırğınlığını nasıl oluyor da hepimiz anlayabiliyoruz mesela? Yeteri kadar acı çekmişse insan anlatabilecek bir güce sahip olabilir mi?

Bir gün cami avlusundaki banka oturmuş uzaklara bakıyordum. Konuşmaya başlamasıyla fark ettim yanıma birinin oturduğunu. İnsan uzaklara dalınca fark edemiyor yanındakileri. Yaşlı bir adamdı. Hiçbir şey sormadan anlatmaya başladı; “Musa, Cenab-ı Hakk’a, ‘Ya Rab! Seni nerede arayayım?’ diye sormuş. Allah Teala ‘beni gönlü kırıkların yanında ara’ demiş.” “Bana niye anlatıyorsun ki amca?” diye sordum. “Uzaklara baktığın için,” diye cevap verdi. Böyle söyledi ve o da benimle birlikte uzaklara bakmaya başladı. O gün anladım ki hakikate açık bir kalbin kırılması da vesileymiş. O kalpler başka. O kalpler bambaşka.

Çok şeye kırılıyorum son zamanlarda. İzin ver, zarif bir vav'ın kucağına yaslanır gibi yaslanayım hayaline. O vav hep oradaydı; eski, küçücük evimizin rutubetli duvarında. Sobanın hemen arkasındaki duvarda. Her vakit oradaydı merhametli vavi; öksürürken sırtımızı ovuyordu, babam eve gelmediğinde başımızı okşuyordu, annemin temizlikten şişen, moraran ellerini tutuyordu.

Rüzgâr esse çökecek gibi duran o ince, rutubetli, kasvetli duvar, bir vav harfine tutunarak ayakta kalıyordu. Duvar dediğim, evimiz, çocukluğumuz, bir tencere yemeğimiz, memleketten gelen ince bulgurumuz, bayat ekmeğin arasına sürdüğümüz salça.

Kürtçe, Arapça, Süryanice, Türkmençe yakılmış bir ağıtın göğsüne yaslanır gibi hayaline yaslanayım. Bir coğrafyanın bütün dillerine saplanmış, saplanıp kanatmış ve yüz yıl geçse de geçmek bilmeyen yaralarımız. Marquez'in derdini, Mahmud Derviş'in derdinin yanına yaklaştıran da bu. Aynı yalnızlık. Aynı toprak. Aynı çaresiz kadınlar, savaşı kaybetmiş erkekler.

Gece yarılarında aklıma geldiğinde pencereden bakıyorum.

İstanbul senin gözlerinden akmış gibi kapkara; sen şehir oluyorsun birdenbire, karanlık bir İstanbul, içinde kayboluyorum, bulursam kendimi vuracağım ama karanlık, bulursam kendimi vuracağım, bir Ahmet Kaya şarkısını boşaltacağım beynime, kalbimi bir cami avlusuna terk edeceğim ama kapkaranlık, pencereden bakıyorum ve gece yarısı bir radyo istasyonundan taşan delilik gibi bırakıyorum kendimi şehre; senin karanlığına.

Senin gözlerini siler gibi dokunuyorum gökyüzüne. ✨

DERS: EDEBİYAT

ŞENOL BEZCİ

KONU: Sysiphos Söyleni

KONU: Karşılaştırmalar

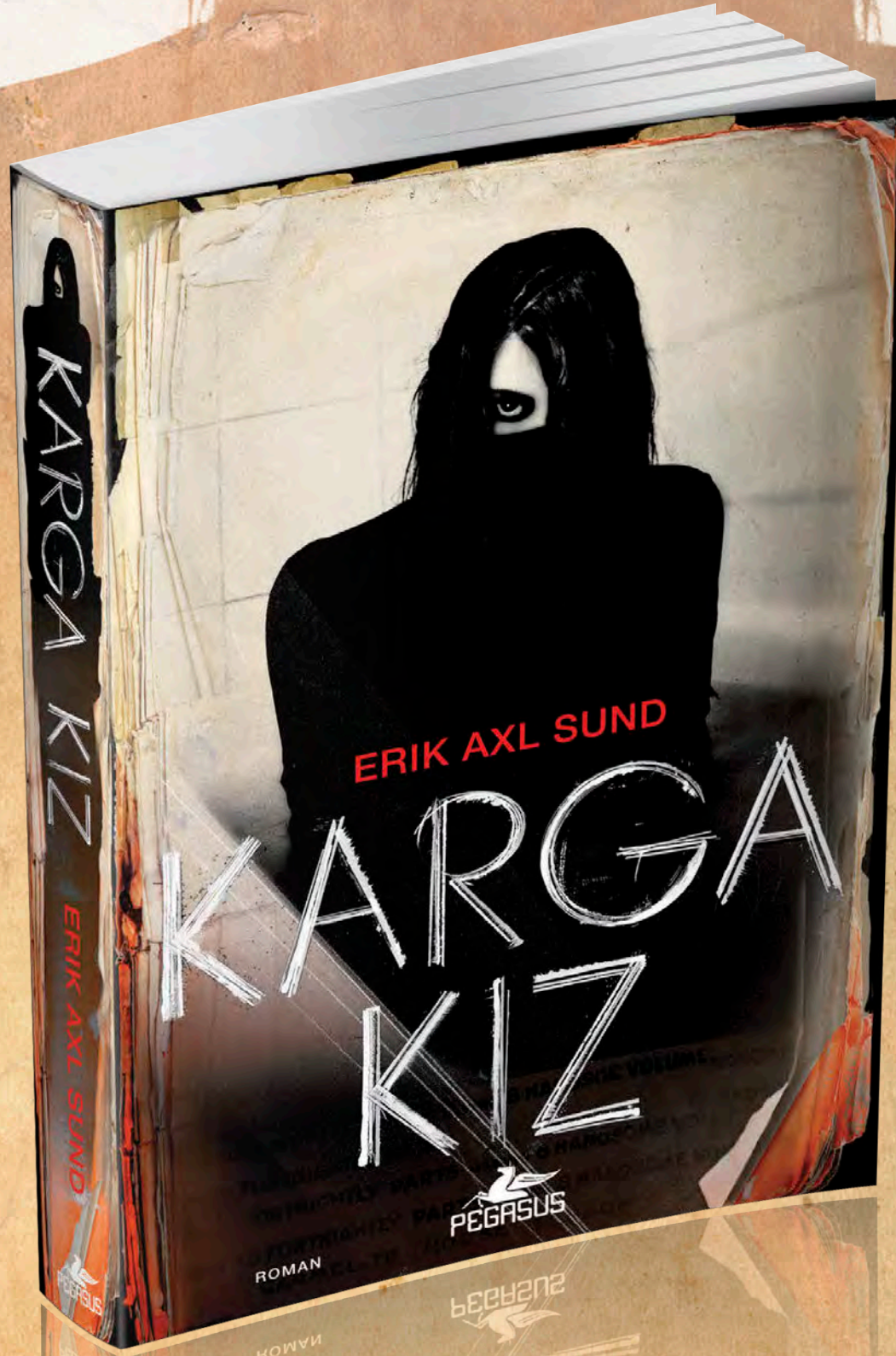
KARGA KIZ'IN DÜNYASINA GİRMEMEYE CESARETİN VAR MI?

“Elveda, Hannibal Lecter. O ihtiyar yamyam,
Victoria Bergman’ın yanında artık ancak evcil
bir kanarya kadar ilginç olabilir.”

Arbetarbladet, İsveç

“Karga Kız, sizi deliliğin en karanlık odalarına
götürecek bir psikolojik gerilim.”

Paperblog.com

twitter.com/pegasusyayinevi

facebook.com/pegasusyayinlari

instagram.com/pegasusyayinlari

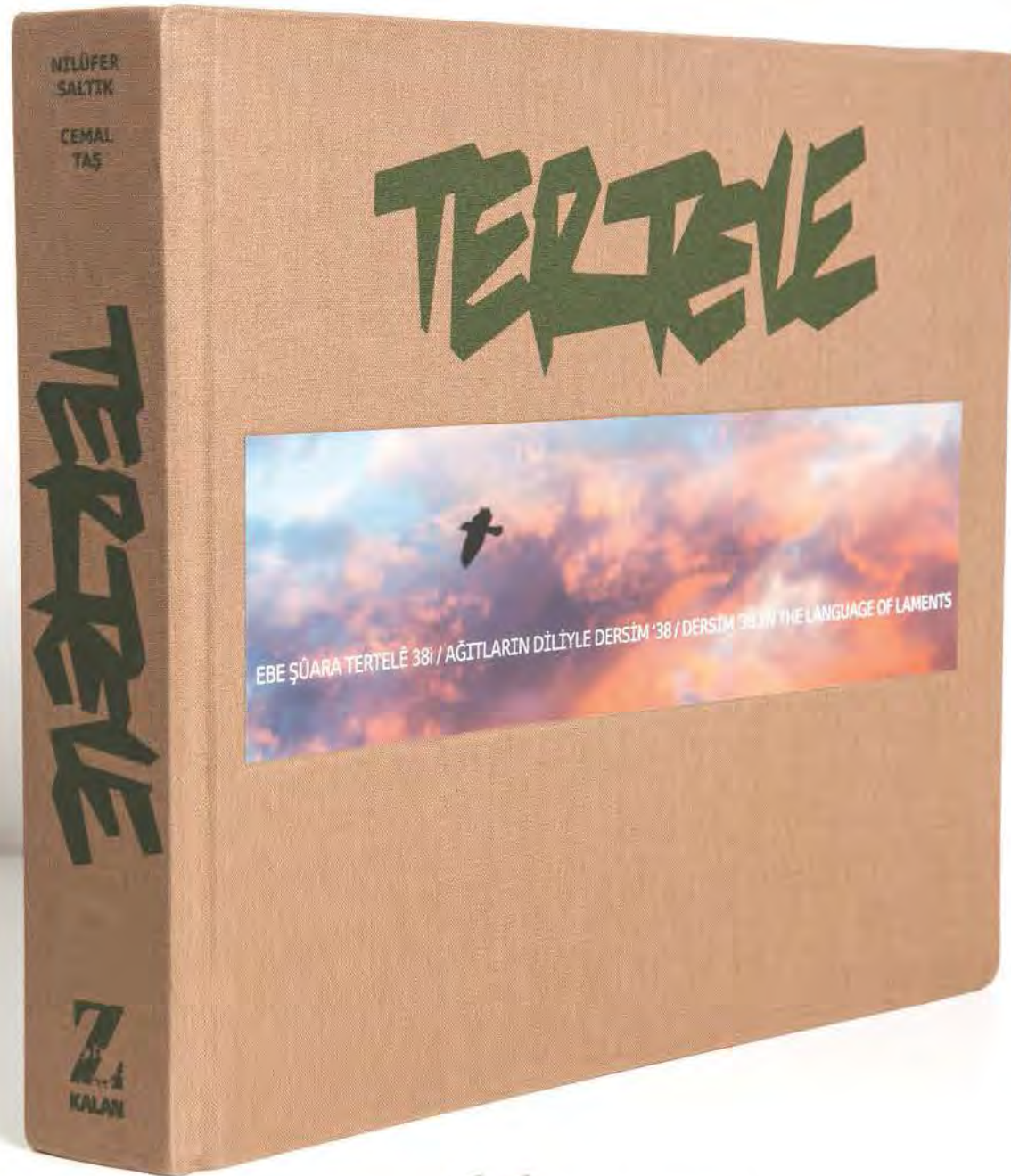

PEGASUS
www.pegasusyayinlari.com

EBE ŞÛARA TERTELÊ 38Î | DERSİM '38 IN THE LANGUAGE OF LAMENTS

AĞITLARIN DİLİYLE DERSİM '38

Nilüfer Saltık ve Cemal Taş

Dersim'de 1938 Tertelesi öncesinde, sırasında ve sonrasında yaşananları ağıtlar, fotoğraflar ve belgelerle ortaya koyuyor.

1 KİTAP+3 CD

Z KALAN

“

Unutulmasın.

Hatırlansın ki bir daha tekrarı olmasın.

Yüzleşelim ki aynı acılar yaşanmasın.

”

Sonu hep kötü biten hikayeler var. Oğlundan sonra idam edilen, idam sehpasına çıkarken de kendi sandalyesini kendi iten Seyid Rıza'nın, çocuklarının ardından uçuruma atlayan kadınların, sonu gelmez tehcirlerde ismini unutsa da kendini unutmayan kurbanların hikayeleri. Hepsi başka telden, hep aynı dili konuşuyor. Ağıt denilen bu dilin harflerin notalar, defteri akıl.

EV LADI KERBELAYIZ

İnsanlar ikiye ayrılır. Güçlünden yana olanlar, güçsüzle beraber olanlar. Ama haklı bir tanedir.

Güçlünden yana olanlardan gazeteci Naşit Hakkı Uluğ 1939 yılında bir kitap yazar, adı 'Tunceli Medeniyete Açılıyor'dur. 'Dersimli Çocuk Nasıl Büyür' başlığında, "Çocuk Dersim'de bir ot gibi büyür" der. Yazara göre Dersimliler "Gelinlerin ekseriyetle ilk geceden gebe kaldığı", "kadınların erkekten kaçmadığı", "konu komşunun birbirinin malına göz diktiği" insanlardır:

"Dersimlinin kuvveti ayağında, baldırında ve ciğerindedir. İyi koşucudur, fakat yapıcı değil.. Kazmayı kayaya kuvvetle vurup saplayamaz, omuzu ve beli, meselâ bir Orta Anadolu çocuğunun vücudu gibi 'yapıcı insan' gövdesi halinde teşekkül etmemiştir. Kazmayı vurup kayaya saplayamayan bu omuzlar, kuvvetli bir bel hareketiyle bir parçayı koparıp yerinden sökemez."

Uluğ bunları yazarken, bahsettiği Dersimlilerin çoğunun kanı çoktan, Munzur'un dağlarına, derelerine, ağaçlarının dibine yayılmıştır. Yatak odalarının mahremine bile vakıf Uluğ, niyeyse bu gerçeğe vakıf değildir.

Allah'tan tarihin akışı resmi kirleri fazla tutmaz da Uluğ unutulur gider.

Oysa, güçsüzden yana olanlar, ne zaman canları sıkılsa, ne zaman bir haksızlıkla karşılaşsalar şöyle diyorlar:

"Evladı Kerbelayık! ... Bihatayık!.. Ayıptır!.. Zulümdür! .. Cînayettir."

Kitapları yoksa da ağıtları var. Kerbela'dan bu yana dertlerinin çetelesi orada saklı:

"Baba sen kaldır başını

Senden sonra kimse kalmadı, bir yaşlı babandan başka,

O da şimdi Elazığ'da sallanır darağacında"

Seyd Rıza ağıdı

Z/Kalan tarafından basılan Tertele resmi kitaplara girmeyenleri bir araya topluyor. Tertele ölüm korkusu, telaş, ne olacağını bilememe hali. Dersimliler tarafından büyük travma yaratan olayları anlatırken kullanılmış.

Belgesel ve Müzik Yapımcısı Nilüfer Saltık ile Dersim'le ilgili sözlü tarih çalışmalarıyla bilinen Cemal Taş'ın ortak çalışmasında 33 ağıt, sözleri, öyküleri ve otantik sesleriyle, olayların geçtiği yer ve ağıda konu olan kişilerin fotoğrafları var.

Nilüfer Saltık, "Ağıtlar, katliamı yaşayan insanların yüreklerinden kopup gelen seslerdir" diyor.

Tertele günlerinde kadınların intihar ettiği, çocukların boğulduğu, erkeklerin pusuya

düşürüldüğü yerlere gitmişler. Her birinde bir anıları var. O günler boyunca insanların türkülerinden başka kendilerini anlatacak yolları olmadığı için, Nilüfer Saltık'la Cemal Taş da bu yolun peşi sıra gitmiş, o ayak izlerini takip etmişler:

"Merkeze insana ve ağıdı koyduk. En yalın, en gerçek, en tarafsız, çarpıtmaya yer vermeyecek kadar gerçek olduğu için buna yerdik. Oradaki satırlar kendi iç çekişmeleri, devletin onlarla ilişkisi. Birebir birinci ağızdan olduğu için kıymetli. Kitapta aynı zamanda ağıtların künyeleri, okuyanlar, bin tane görsel malzeme var. Resmi tarihin de, muhalif anlayışın da kendine özgü bir anlatımı var. Biz bunların abartılarını bir kenara bırakıp çalışmayı yürütmek istedik. Dersim halkının yazılı bir tarihi yok. Dilleri farklı. Olaydan sonra 12 bin civarı insan göç ettirilmiştir, kültürlerinin asimile edilmesi için uğraşmış. 13 bin insan resmi rakamlara göre öldürülmüş, çok daha fazlasının olduğu da söyleniyor. Dersimliler dünyanın her yanına dağılmış. Aynı ağıdın bir sürü versiyonu var. ağıtlar bir kez söyleniyor ya, başka bir insan onu başka bir duyguyla başka bir şeye dönüştürebiliyor. Tanıklar da ağıtları her okuyuşunda değiştiriyor. Ağıtta ölüm, kayıp üzerine ya, aslında çığlık aynı çığlık. 33 çığlık birbirine karışıyor sanki bir ağıtmış gibi geliyor bana. 33'ün de dinlemek zor zaten."

Dersim'in ünlü dengbejlerinden Silo Qız'la tanışmışlar mesela. 1938 yılında askerler tarafından kendilerini eğlendiren diye öldürülen ozan da yaşadıklarının ağıdını okumuş onlara.

Ağıtların hikayelerini tek tek okumak, hele onları bir çırpıda dinlemek kolay mı? Sanmam. 500 sayfa boyunca insanı fotoğraflardaki gözler kovalıyor. Kitabın her sayfasına düşen canlı acılar, belki de ilk kez Dersim'le aramızdaki demir perdeyi kaldırıyor, neredeyse tutacakmışsınız gibi ete kemiğe bürünen dehşetin içinden incinerek geçiyorsunuz.

Zıyanı yok yine de. Fotoğraflarla göz göze gelmek, kederin sesini duymak bile yeter.

Şimdi İsmet İnönü'nün hazırlattığı 1935'teki rapora dönüp bir bakın:

"Köyler Dersim'in semiz halkı ile süratle dolmaktadır. Bu köyler Dersim çapulcu kollarının içeri yayılması için menzil ve yatak rolü yapmaktadır... Dersim vilayetine yeniden teşkilîyle askeri bir idare kurulması ve ıslahın bir programa bağlanması lazımdır."

Bir de Seyid Rıza'ya:

"Ben sizin yalan ve hilelerinize baş edemedim bu bana dert oldu ama ben de sizin önünüzde eğilmedim, bu da size dert olsun."

Sonuçta insanlar ikiye ayrılır. Bir yalana kılıf arayanlar, bir de gerçeği kılıç gibi ortaya koyanlar. ✱

AYÇA ÖRER

Sandığımızdan daha fazla ‘eski ben’ barındırıyoruz içimizde... Takılı kaldığımız dönemler kadar eskiyiz aslında, o kadar. O her sabah kendime bir kez daha baktığım aynamda, anılarımın fotoğrafları dizili. Her biri, yeni bir yere büyütmüş beni...

SEDEF ERKEN

Mert kadın, güçlü... Şiir kadın hatta; inan bana. Nazım'ın dediği gibi belki; "tek ve hür"... Bu hürriyeti, yaşayabilme adabından ve birey olarak kendini gerçekleştirme mücadelesinden geliyor olsa gerek. Bilmiyorum ama ona her bakışında yeniden sarılıyorum hayata. Oğlu Ozan Barış Sanlısoy'a otizm teşhisi konduktan sonra dünyaya yeniden ama bu kez başka bir yerden bakmaya başlamış, eğitimde farkındalık yaratabilmek için Strasbourg'da AİHM'de cadır kurarak eylem yapmış, bu ülkenin önemli avukatlarından ve menajerlerinden biri Sedef Erken. Biz belki de tek başına mücadele edebilen bir anne olmayı, otizmin ne olduğunu ve otizmlili bir evlatla hayatta nasıl iki kişi düze çıkabileceğimizi ondan öğrendik, hâlâ da öğrenmeye devam ediyoruz... O yazıyorsa okuyun, anlatıyorsa dinleyin... O yeni bir dünya zira...

Hayata iştahlı biriyim. Her günün yeni bir cümlesi vardır, o cümle bir yerde asılı duruyordur; onu fark etmeye çalışırım. Hayata tutkumdan, hayata iştahımdandır bu geleneğim. Sonra gider aynaya bakarım. O aynada bazen hayalperest, saf bir kız çocuğuyla, bazen iksirler kaynatan bir cadının varlığıyla karşılaşırım. Kendimi ara ara eleştirsem de genelde "Aferin kızım, bunca şeye rağmen iyi idare ettin" derim. 50 yaşındayım ve bu durum benim için çok yeni. Baştaki 5'in etkisini bir süredir hissediyordum. Ama hâlâ şaşırıyor, yanılıyor, umutlanıyor; âşık oluyorum. Ölmemişim demek. Daha ne olsun?

Aynaya her bakışında, benimle yaşamaya devam eden geçmişe de sarılıyorum. Geçmişteki kırılma noktalarımızın etkilerini aştık sansak da, değişime direndiğimiz sürece, yaşanmışlıklarımızın bilinçdışımızda durduğuna ve en beklenmedik anlarda ortaya çıktıklarına inanıyorum. Ama ileriye bakmayı seçen biriyim. Eskiye dair pişmanlıklarım var elbet ama bunlara tutunmam. İnsanım sonuçta, hatalarım da olacak, onlar da benden birer parça.

Hatalarımız, onlara ihtiyaç duyduğumuzda ortaya çıkıyor sanki... Bazı kavşaklarda o hatayı yapman gerekir, yoksa bir sonraki adımı atamıyorsun. Yani belki de hataların salt geçmişten gelmiyor, aksine o hataları geleceğini kurmak için yapıyorsun. Ben de bu sebepten pişmanlıklarım da dahil her şeye sahip çıkıyorum.

Yaşadığım hayatı seviyorum, kendimde değişmesini istediğim şeyler için de çabalıyorum. Mümkün olsa, insanların değişime karşı gösterdikleri o yersiz direnci kırarımdır.

Hiçbirimiz tek başımıza o kadar da önemli değiliz ama bir bütünün parçaları olarak da yeri doldurulamaz biricik noktalarız. Bu bütünün içinde bir aidiyetimiz var. Kendimizi bu hayatın birer 'görevlisi' gibi hissettiğimizde, öğretilmiş sosyal kalıplardan, onaylanma arayışlarımızı besleyen arketiplerden birini seçmek zorunda hissediyoruz. Yeri geliyor görev insanı olmayı da kabul ediyoruz. Böyle bir durum, bizim dışımızdaki insanlar için de faydalı olabileceğimizi hatırlatabilir. Aslında bir süre sonra her görev aynı şeyi işaret ediyor. Yaşamaktan başka bir görevimiz yok belki de...

Kısa nefesleri, anlık duruşları varış noktası sanabiliriz ama yeniden yola koyulduğumuzda sorunun aynı, cevabınsa hep başka olduğunu fark etmiyor muyuz?

Kendime dönüp baktığımda, önümdeki tek engelin yine ben olabileceğimi gördüm. Anne olmak dâhil, hiçbir şeyi aşırı kutsayarak, olduğundan büyük bir şeye dönüştürerek anlatmak istemiyorum. Tüm ilişkilerimiz ve yaşadıklarımız, var olduğumuz kişiyi fark etmek, o kişiye uyanmak için bize tutulmuş aynalar... Ozan'ın annesi olduğumda pırıl pırıl bir aynaya bakma şansı elde ettim. Onunla yaşadıklarım, özellikle otizm teşhisi konulduktan sonra yüzleştiğim gerçekler; beni kendimle ilgili hızlı bir eğitimden geçirdi ve bu eğitim hâlâ devam ediyor; hiçbir zaman da sonlanmayacak.

Yaşadığım ve başıma gelen şeylerde adaleti sorguladım mı? Yeryüzü herkese adil mi davranıyor? Adalet, bir ideal aslında, bir altın oran... Ancak hiçbir terazi yoktur ki, bir kefesi diğeriyle daima eş dursun. Bir an dahi kendimizle barışıksak, adalet kavramına, en büyük desteği vermiş oluyoruz. Zaten en zoru insanın önce kendine adil davranması değil midir? Yeryüzündeki her şey gibi, her insan gibi pek çok karşıtlığın, çelişkinin ortasında yaşıyorum. İşim gereği -bir avukat olarak- neredeyse en takıntılı arayışım olan adalet, ancak adaletsizliğin de içinde var olduğu bir yeryüzünde anlam kazanabiliyor. Adaletsizlik olmasaydı, adaleti bu kadar ısrarla arıyor olmazdık. Dünya böyle bir yer. Öncelikle

Yaşadığım ve başıma gelen şeylerde adaleti sorguladım mı? Yeryüzü herkese adil mi davranıyor? Adalet, bir ideal aslında, bir altın oran...

kendime, sonra da benim dışımdaki herkese elimden geldiğince adil olmaya çalıştığım bir gezegen.

Bu hayat galesi, kendinle uğraşma çabaları, ne denli insanın kendinin farkında olmasıyla gerçekleşiyor? Tam kestiremiyorum. Ama farkındalık dediğimiz şey bizim için yeni. İdrak, irfan gibi kelimeleri yitirmeye başladığımız zamanlarda, bu ve benzeri kelimeleri elimize tutuşturdular. Ama inan ki bu kavramlar işimizi görmüyor. Söylendiğinde havalı ama yarattığı tını kadar cazip bir içeriği karşılamıyor. Çünkü insan gerçekleri ancak yaşayarak öğrenir; dokunarak, karşılaşarak, koklayarak, ucundan bir dilimi ısırarak, hayatın içinden geçerek. Farkında olduğunu zannetmekle, bir gerçekliği kavramak arasında büyük mesafeler vardır. Bir gülün kendisiyle, fotoğrafı arasındaki farkları düşünelim misal. Daha önce hiç gül koklamamışsan, diken eline batmamışsa, o fotoğrafta gördüğünü sandığın şeyin aslını hiç bilmediğine dahi uyanamazsın. Bu kelime bir

yanılgıdır benim için. Çünkü bilirim ki yaşamadığın hiçbir şeyin, gerçekten farkında olamazsın. Hele de yaşadığın şeyin içindeyken dahi, kendini fark edemezken...

İnsanoğlunun en temel travması; doğum anı... Anne karnı sıcakık, korunaklı bir yuva... Oradan ayrılıyor; buz gibi, sonsuz büyüklükteki maddi evrene geçiş yapıyoruz. Büyük kalabalıklar içinde, yapayalnız kalacağımız bir yere geliyor; hayat boyu bu ayrılığı yaşıyoruz.

Ben hiçbir zaman anne ve babasına yapışık bir velet olarak büyümedim. Fazlasıyla özgür ruhluydum. İçindeki sesi dinleyen, peşinden gitmemi engelleyen herkese karşı isyankâr davranan, dediğim dedik, itirazlarını inatla dile getiren, küçük bir cüceydim. Özellikle genç kızlık yıllarım, bugüne kıyasla çok daha tutucu olan babamla ve onun temsil ettiği sınırlarla çatışarak geçti. Şu an beni ben yapan iyi, kötü ne varsa biraz da o dönemdeki tecrübelerimden edindim.

Öğrendiğim önemli şeylerden biri, en zor ilişkimizin kendimizle olduğu gerçeği. İlk başta çok saf ve güçlü olan ruhumuz, ayakta kalmak için verdiği mücadeleler esnasında geçtiği her temasta, elde kalan sonuçlara göre, kendi etrafına o renkte bir koza örüyor. Bu sebeptendir ki travmaları yaşamaktan daha zor olan, içimizi kaplayan kabukları soymadan, kendimize ulaşamayacağımızı bilmek... Koşulların şekillendirdiği sen ile gerçek sen arasında önemli farklar olduğunu anlamanın ve özünle karşılaşmanın, travmaların bize en önemli hediyesi olduğunu düşünüyorum. Bu hediye nasıl kullanırsan, sana o şekilde geri döner.

Delilik her kadının ruhunda var bence. Hayatı boyunca yalnızca zorunluluktan akıllı, uslu kadını oynamış bir kadından daha tehlikeli bir şey olamaz. Ben daha çocukken hayatı bir yerinden algılayıp, kendimi o sınırların dışına attım. Akıllı olduğumu iddia edemem ama elimden geldiğince sağduyulu olmaya çalışıyorum.

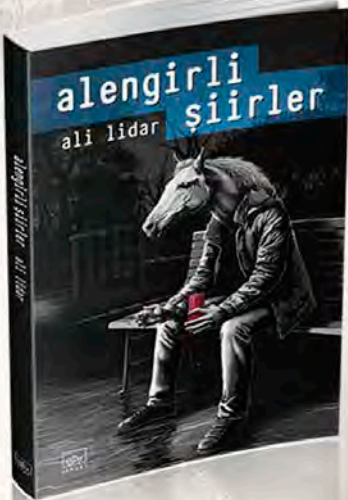
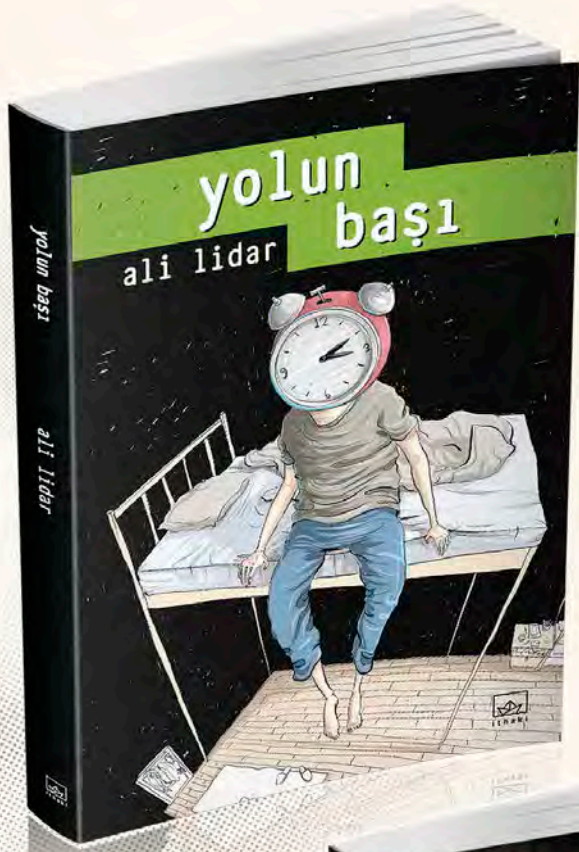
Sandığımızdan daha fazla ‘eski ben’ barındırıyoruz içimizde... Takılı kaldığımız dönemler kadar eskiyiz aslında, o kadar. O her sabah kendime bir kez daha baktığım aynamda, anılarımın fotoğrafları dizili. Her biri, yeni bir yere büyütmüş beni...

Eskiden kalan bazı fotoğraflar zihnimin mecazi aynasında. Çocukken ‘Şeker Portakalı’nı okuduğum günü anlatabilirim

sana. Bir diğer fotoğrafta o zamanlarda bir taşra kenti olan, yaşadığımız şehrin tek sinemasında, sevdiğim çocuğun beni ilk kez öpmesi var mesela. Üniversiteyi kazanıp, artık şehirden tamamen ayrılmak için tek başıma otobüse bindiğimde, aşağıdan bana el sallayan annemle babamın fotoğrafı... Ama belki de en büyük kırılmalarımın biri olan, bacaklarım ikiye ayrık, bir masada yatar halde ve saatlerdir ıknırırken, artık beceremeyeceğim diye düşündüğüm bir noktada, oğlumun bedenimin içinden çıkıp, ilk nefesini alışını gördüğüm an. Başka biriydim artık...

Bir yıl önce tanıştığım, evinin içinde bir kafeste yaşayan 20’li yaşlarının başındaki otizmlili Sinan’ı, o kafesten çıkarmayı başaracak eğitimi ona ulaştıramazsam(k), gözüm açık gidecek bu dünyadan. Onun deniz kenarında martılara simit attığı fotoğrafı, evimin ve zihnimin aynasına asmadan, biz Sinan’a ve o da kendine uyanmadan, ben de gitmeyeceğim bu diyardan. 🌸

*niye kıskırttın tabiatı ırmakları baştan çıkarttın
gel anlat şimdi kölelikten kurtulmanın asaletini!*

www.ithaki.com.tr
İnteraktif: www.ilknokta.com

twitter.com/ithakiyayinlari
facebook.com/ithakiyayin

Genel Dağıtım: PUNT

DEĞİŞ TOKUŞ

“...Bir kişi nerede biter ve öbür kişi nerede başlar?” *Iris Murdoch (Filozofun Öğrencisi)*

Beth, bu eve, ne zaman, nasıl geldiklerini bilmiyordu. Dokuz yaşına gelene kadar annesine sormak da aklına gelmemiştir. Dört yaşındayken “erkek kardeşin Şin” diye eve getirdikleri bebeğin, nereden geldiğini sormadığı gibi. Konu komşunun ve akrabaların bebeği görmeye geldikleri kalabalık bir gün, komşulardan biri “aman da leylek sana bir kardeş getirmiş...” deyince boş boş bakıp “ne leyleği?...” diye mırıldanmış, teyzelerden biri “kabacık içinden mi çıktı yoksa?” diye lafa karıştığında ise komşular gülüsmüş, akrabalar ise birbirlerine manalı bakıp tuhaf tuhaf gülümsemişlerdi. “Kabacık içinden çıkmadı; annemin içinden çıktı...” diye gülümsemişti Beth. Kimsenin bir şey söylemesine fırsat kalmadan da elini iki bacağına arasına götürüp adeta okşayarak: “İşte burdan...” diye eklemiştir. Bu sırada misafirlere kahve ikram etmekte olan annesi Mirel Hanım, elindeki tepsiyi düşüreyazdı. Asıl şaşırtıcı olan, küçük Beth’in, kadınların bir ağzdan patlattıkları kahkahalar karşısında en ufak bir utanma belirtisi göstermemesi, tam aksine aynı el hareketini, kendi çevresinde dans eder gibi dönerek bütün kadınlara seyrettirmesi idi. Mirel, kızını kapıldığı gibi içeri götürürken herkese duyuracak biçimde “çok ayıp kızım, allah allah, nereden öğreniyor böyle şeyleri...” diye söylenedursun; bu küçük gösteri, kadınlar arasında dedikodu malzemesine dönüşmüştü bile. O sırada pusetinde uyur gibi yapan Şin öfkeli bir çığlıkla avaz avaz ağlamaya başlamış olsa, laf daha da uzayacak, belki de Mirel inceden sorguya çekilecekti. Mirel ise, bebeğinin çığlıklarını duymazdan gelip, yatak odasında Beth’i sorguluyordu: “Nerden duydun kızım bu yaptığın şeyi? Kim söyledi sana?” “Hiç kimse söylemedi...” “E nerden biliyorsun...” elini orasına götürmeden belli belirsiz işaret ederek “kardeşinin burdan çıktığını?” Beth şaşırması gibi iki elini açarak: “Başka nerden çıkacak? Ben de oradan çıkmıştım ya...” Mirel o anda küçük oğlunun içerden gelen çığlıklarını duymaya karar verdi.

Şin, beş yaşını doldurduğunda Beth’e “neden bizim babamız yok?” diye sordu. Beth, soruyu duymamış gibi “biz bu eve nerden geldik?” diye mırıldandı. Sonra kardeşine dönüp “annem onun melek olduğunu söylüyor...” “Melek” diye mırıldandı Şin... “Ama bence annemiz yalan söylüyor!” “Neden?” “Erkekler melek olmaz da ondan...” Şin, irkilerek baktı ablasına. İçinde büyüyen öfkeyle “hadi be aptal. Sen yalan söylüyorsun!” diye ayağa kalktı. Beth, kardeşinin neden böyle öfkeli olduğunu hemen anlamış, sinsice sıratarak “Doğru söylüyorum. Erkekler melek olamaz. Yani sen de melek olamayacaksın!” deyiverdi. Şin, ayakta, sinirden gözleri dolu dolu. İçinden, içeri koşmak, annesine yalancı diyen bu sinir kızı şikayet etmek geliyor ama bunu yapamaz. Babalarından kendilerine kalmış tek şey, duvarda asılı levha. Orada, bütün ailenin kesinlikle uyması gereken kurallar yazılı. Mirel, bu kuralları oğluna da okumuş. Defalarca. “Madde 4. Birbirinizi asla annenize şikayet etmeyeceksiniz.” Şin’in öfkesi, abla “melek olamayacaksın” diye kendisini kışkırtmaya devam ettikçe ağır ağır derin bir umutsuzluğa, gizli bir yaraya

dönüştü. Aynadaki suratı, çirkin, gövdesi biçimsiz, hareketleri yaşlı bir kadinkine gibi yavaş ve uyumsuzdu. Genç kız? Üzüntüsünün ateşli bir hastalığa dönüştüğü gün, evde kimse yokken usulca ablasının odasına girdi. Önce soyunup çırılçıplak kaldı. Sonra gardroptan ablasının giysilerini çıkartıp birer birer üstünde denemeye başladı. Vücuduna çok büyük de gelseler, on on beş dakika içinde aynadaki görüntü, melek olmaya hazır bir genç kıza dönüşüvermişti. Yaklaştı ve ablasının dili ve sesiyle “Günaydın Beth...” diye mırıldandı “buna ne diyeceksin bakalım?”

Bu ritüeli üçüncü kez tekrarladığı bir günün akşamı, sofrada Mirel, Beth’in çok sevdiği bir pantolonu almasına neden izin vermediğini açıklarken “kızım, bu pantolon beşinci kurala aykırı...” dedi. Kurallarda giyim kuşamla ilgili bir madde olduğunu hatırlamayan Şin, “beşinci madde neydi anne?” diye sorunca kadın, duvardaki levhanın yanına gidip okudu beşinci kuralı: “Kızların erkek, erkeklerin kız kılığına girmeleri kesinlikle tehlikeli ve yasaktır.” Şin, buz keserek dinledi bu kuralı. Beth, ayağa fırlayarak “böyle bir kural yoktu anne” diye bağırdı. Şin, annesinin cevap vermesine fırsat vermeden, telaşla “Vardi!” dedi. “Beşinci madde neydi diye sen sordun mı?” dedi Beth öfkeyle. “Bendim n’olucak. Ben onu altıncı madde sanıyordum.”

Mirel, oğlunun başını sevecenlikle okşarken, Beth yerine oturdu. Bir an düşündükten sonra meydan okur gibi annesine dönüp: “Biz bu eve nerden geldik anne?” diye tısladı. Kadın, sofradan aldığı boş tabaklarla mutfığa doğru yürürken başını çevirip. “Babanıza sorun, o anlatsın...” diye gülümsedi. İki kardeş bir süre sessizce önlerine sonra birbirlerine baktılar ve salonun arka tarafındaki koltukta birinin soluk alıp verdiğini işittiler. “Sen sorsana...” diye fısıldadı Beth. “Bana ne, sen sor...” diye cevap verdi Şin. İkisi de yerinden kıpırdamadı. O günden sonra Şin’la Beth’in yavaş yavaş bir babaları olmaya başladı.

Önceleri adamın sesini duyuyor ama kendisini göremiyorlardı. Ses, oğluna Mehmet, kızına Seher diye hitap edince saygıyla adlarının bunlar olmadığını söylediler. Ses, onlara Şin’la Beth’in uyduruk isimler olduğunu bildirdi. “Beth” Elizabeth’ten geliyormuş. Münasebetsiz bir büyük teyze, kız güzel olduğu için ona önce Elisabeth, sonra kısaca Beth demeye başlamış. Şin, Mehmet bebeğin doğduğunda sarı saçlı olmasındanmış. Sarışın’ın Şin’i. Ve sağolsun anneleri de bu saçmalıkları düzeltme zahmetine katlanmamış. “Beceremedim canım, haklısın” diye boyun bükümüştü Mirel. Mirel değil Meral. “Benim Meral’im o... Mirel de ne?” Çocuklar, annelerinin kırık gülümsediğini, o sırada saçlarının bir el tarafından okşanmış gibi dalgalandığını görmüşlerdi.

Babaları Bekir Bey’i ilk gören Seher oldu. Yeni isimlerini öğrendikten üç yıl kadar sonra, Seher on iki, Mehmet sekiz yaşlarındayken bir akşam, eve dönmekte iki saat kadar gecikmişti Seher. Annesiyle kısa bir tartışmadan sonra odasına girip kapıyı çarparak kapattı. Birden odadan önce sesler, sonra çığlıklar gelmeye başladı.

Mehmet, yerinden fırlayıp odaya doğru koşacakken Meral önünü kesip oturttu onu. Okuluyla ilgili saçma sapan sorular sormaya başladı. “Ablamın odasında biri var...” diye çırpındı Mehmet. “Baban var oğlum...” diye gülümsedi Meral, “özel konuşuyorlar...” Mehmet’in telaşı birden şaşkınlığa dönüşüverdi. “Ablam görebiliyor mu babamı?” “Bugün görmeye başladı...” diye müjdeledi Meral, “yakında sen de göreceksin...” Mehmet yutkunup “sen?” diye sorunca kadının bakışları gölgelendi. İç çekip “babanın çok işleri var biliyorsun... Ben de çalışıyorum...” “Babam ne iş yapıyor?”

“Babam matematik profesörüymüş...” diye fısıldadı Mehmet Seher’e. Ablasının odasıındaydılar. Oda darmadağın. Seher’in kıyafet kuralına uymayan giysileri paramparça yerlerde. Kızın yanağında morluk var. Burnundan akan kan dudağının üstünde pıhtılaşmış, kırmızı bir bıyık gibi. “Soranlara öyle söyleyecekmiz...” diye mırıldandı Seher, “aslında şairmiş babamız.” Mehmet “Şair...” diye hülyalı tekrarlarırken midesinde bir bıçak dönmüş gibi derin, dayanılmaz bir acı hissetti. “Bunlar hep benim yüzümden oldu Beth...” Kız telaşla kapıya baktı “Şşş! Seher demelisin...” Şin, omuz silkip “kıyafet kuralını ilk ben çiğnemiştim...” dedi sesini alçaltmadan. Kız duymamış gibi, “ben de şiir yazıyorum, biliyor musun?” dedi. “Hani nerede?” Kız, kafasını gösterip “burda...” Şin, küçümseyerek “daha yazmadın yani” “yazdım ama kağıda geçirmedim” “Babam biliyor mu şiir yazdığını” Beth, suratını asarak “okumuş bile...” “ben de okumak istiyorum. Ben babam gibi okuyamam, senin okuman lazım” “Olur...” Beth, birden fırlayıp kapıyı bir süre dinledikten sonra usulca kilitleti. Dönüp yerdeki kesilip parçalanmış giysileri gardroba tıktırdı. Hızla çırılçıplak soyunup, sağlam kalmış bir iki parça giysisini üstüne geçirdi. En şıklarını. Aynanın karşısında bir mendile tükürüp, pıhtıdan bıyığını siliverdi. Yatağının altına sakladığı küçük makyaj çantasından, fondöten, ruj ve göz kalemi çıkartınca “ya hadi... bi şiir okuyacaksın” diye sabırsızlandı Şin. “Şarkı...” diye düzeltti Beth. Fondötenle yanağındaki morluğu kapattıktan sonra dudaklarına ruj sürdü, gözlerine kalem çekti. Şin’i karşısına çektiği seyirci koltuğuna oturtup, derin bir soluk aldı ve karşısında kendisini alkışlayan binlerce seyirci varmış gibi selamlar vererek sahneye adımını attı. Artık babasından yeni dayak yemiş on iki yaşında bir kız çocuğu değil, hayranlarına öpücük dağıtıp mikrofon gibi tuttuğu saç fırçasına “teşekkürler... teşekkürler... ne kadar güzelsiniz...” diye mırıldanan bir stardı Şin’in seyrettiği. Nedense içinde kaban ağlama duygusunu bastırmaya çalışarak bakıyordu ablasına. Sonra sessizlik. Sonra alçak sesle şarkı başladı:

**“Bir zamanlar şöyle bir ev vardı
Çatısı yoktu bacası yoktu
İçeri girmek mümkün değildi
Çünkü o evin kapısı yoktu
Yatağına yatamazdınız
Çünkü o evde yatak da yoktu...
Yemeğinizi yapamazdınız
Çünkü o evde ocak da yoktu”**

Şarkı, kapının dışardan zorlanmasıyla bitmeden kesiliverdi. “Seher, kızım neden kilitle bu kapı?” Beth, bir an donakaldı sonra ağırlıklı bir sesle “anne Mehmet’le bir şey konuşuyoruz, lütfen...” diye seslendikten sonra şaşırtıcı bir hızla kıyafetini değiştirip makyajını silmeye başladı. Meral, anlayışlı bir sesle “peki kızım, konuşmanız

bitince gel, benim de seninle konuşacaklarım var” deyip uzaklaşınca iki kardeş bakıştılar: “Beğendin mi?” Şin başını salladı. “Babam beğenmedi...” diye söylendi Beth... “Daha kırk fırın ekmek yemeliymişim” “Ben çok beğendim...” Beth, kardeşinin sesinden, bakışlarından hem gerçekten çok beğendiğini hem de kışkırdığını anlamıştı. Biraz düşündükten sonra, gözleri parlayarak “İstersen sana vereyim...” diye fısıldadı. “Nasıl vereceksin bana? Sen yazmışsın işte” “Daha yazmadım. Hemen verirsem olur. Senin de bana bir şey vermen lazım ama...” “Ne gibi?” “Sen de bana pul defterini ver...” Şin şaşırmış. “Ne yapıcan pul defterimi?” “Sana ne? Ben sana soruyor muyum şiiri n’apıcan diye?” Sonra kardeşine yaklaşıp kulağına fısıldadı. “Bak bu sır. Aramızda...” Merakla başını salladı Şin. “Benim bir erkek arkadaşım var. Hiç parası yok. Ona vericem. O da satacak.” Şin, yine içinde dönen bıçağın acısını bastırarak “Hoppala... parasızsa sana ne? Sadaka mı vericen...” “Anlasana salak. Biz aşığız birbirimize. Beş paramız yok. Hiçbir yere gidemiyoruz. Para lazım bize.” Meral, yine seslenince kapıya doğru yürüdü Beth. Alçak sesle “Şiirimle pul defterini değiş tokuş edicez. İşine gelirse...” Çıkıp gitti. Şin, odada tek başına kalmış. Eğilip ablasının yatağın altına tıktığı makyaj çantasını çıkardı. Açıp kokladı. Ruju çıkartıp dudaklarına sürer gibi yaptı. Sürdü. T-Shirtünü çıkartıp, ablasının “konserde” giydiği bluzu üstüne geçirdi. Aynanın karşısına geçti. Hiç ses çıkartmadan dudaklarını kıpırdatarak şarkıyı söylemeye başladı. Şarkının kesildiği yere geldiğinde, bir an sustu. Sonra gerçekten kendi yazmış gibi, son iki dizeyi şiir olarak sonuna kadar, yüksek sesle mırıldandı:

**“Ama güzeldi pek çok güzeldi
Sokağı yoktu adresi yoktu...”**

Şin, ablasına pul defterini verdikten hemen sonra derin bir pişmanlık kapladı içini. Pullara düşkünlüğünden değil, çoktan bıkmıştı pul biriktirmekten. Kağıda bile geçirmediği şiir işkence ediyordu ona. Kafasında sürekli dönüp duran monoton melodi, bir türlü unutamadığı ve günde bilmem kaç defa içinden tekrarladığı sözler. Dersleri kötü gitmeye, uykusundan ağlayarak uyanmaya başlamıştı. Ama asıl can yakıcı olan; Beth’in umursamazlığıydı. Pul defteri satılıp, ceplerine azıcık para girdiğinden beri başka bir insan olmuştu. Artık herkese görünmeye başlamış olan Bekir de, kızından enikonu nefret etmeye başlamıştı. Azalar, pisliğe bakar gibi bakmalar, dayaklar... Ama en kötüsü, ablasının bunları umursamaması ya da umursamıyor görünmesiydi.

Başka bir sorun da baba görünür oldukça, Meral’in yavaş yavaş görünmez olmasıydı. Kimi zaman evin içinde uzun uzun aramaları gerekiyordu onu. Bulduklarında kadın hep gülümsüyor, bir şey sorulduğunda yine gülümseyerek, duvarda asılı levhanın maddelerinden birini mırıldanıyordu. Bekir’in zuhurundan beş yıl sonra Meral’den geriye yalnızca bu gövdesiz, sessiz, kırık gülümseme kalmıştı. Bu halde nasıl işe gidip gelinir, ev işleri nasıl eksiksiz yapılır?.. Nasıl gövdesiz kanser olunur? Bekir, bir akşam Seher’le Mehmet’i karşısına oturtup annelerinin kanser olduğunu söyleyince, kardeşler bir an bakışıp birbirlerine sessizce bu soruyu sordular. Sonra Seher, babasına dönüp sesi titreyerek “annem ölecek mi?” dedi. “Ne münasebet kızım. Çok erken teşhis edildi. Tıpta büyük ilerlemeler var. İyileşecek. Çetin cevizdir benim Meral’im. Ama bizim de ona destek olmamız gerek.”

Nasıl? Meral, hastanedeki yatağında, iyice eriyip gitmiş gövdesine kavuştuğundan beri Beth, onun yüzünü bile görmek istemiyor gibiydi. Hastaneden eve çıkartıldıktan sonra da, kadının odasına girmesiyle çıkması bir oluyor. Mehmet, bir süre ilgilendi annesiyle. Ama hiç konuşmadan gülümseyen kadının yanında oturmak çok sıkıcı. Bekir, ortalarda yok. Bazı günler hiç gelmiyor. Geç vakit geldiğinde de yorgun, mutsuz, suratı asık.

“Neden annenizi ziyaret etmiyorsunuz?” Bekir’in erkence geldiği bir akşamüstü sorduğu bu soruya, yine birbirlerine bakarak susmakla cevap verdi Seher’le

Mehmet. “Annenizin size ihtiyacı var... Bakın, ben işimi gücümü bıraktım. Günlerimi, kimi zaman gecelerimi onun başucunda geçiriyorum. Ama o çocuklarını özlüyor...” Kardeşler mahcup, başlarını eğip bir şeyler mırıldanmakla yetindiler. Bekir, daha fazla üstlerine varmak istemedi. Kalkıp ellerini arkasında bağlayıp salonda volta atmaya başlayınca, iki kardeş sessizce gidip annelerinin oda kapısını araladılar. Mirel’in yalnızca kırık tebessümü asılı duruyor boş yataкта. Bir şeyler mırıldanıyor. Dua gibi. Anlaşılmaz...

Mehmet, o gece değişmeye karar verdi. Önce duvarda asılı levhadaki kuralları aynen defterine geçirdi. Seher, bunu neden yaptığını sorunca kıza acırmış gibi bakıp: “Çoğaltıcam. Bildiri olarak dağıtıcam.” “Dağıtıcan mı? Nerde?” “Önce okulda. Sonra kahvehaneler, pazar yerleri, sokaklar, gecekondular mahalleleri... Halkımızın olduğu her yerde!” Ağzı yarım açık kalmış Seher’in. “Halkımız...” diye mırıldandı. Sonra irkilip, alçak sesle: “Babamızın haberi var mı bunu yapacağından. Hem bunu yapmak gizlilik kuralına aykırı değil mi?” Mehmet, uzaklara bakarak acıyla gülümsedi. “Babamız çok yaşlandı Seher... Annemizin ölümünden sonra iyice köktü. Artık görev bizim.” Seher, nerdeyse hayranlıkla bakıyor kardeşine. “Sen ne zaman büyüdün böyle?” Mehmet, olgun bir gülümsemeyle “sen kendine bak ablacım. Saçında beyazlar bile var.” “Yok deve!” diye fırladı yerinden Seher. Salondaki aynada kardeşinin yalan söylediğine emin olana kadar saçlarını karıştırdı. Sonra iki kardeş oturup epey bir tartıştıktan sonra, Mehmet’in on altı yaşında olduğuna karar verdiler. Buna dört ekleyince Seher’in de yirmi yaşına geldiği anlaşıldı.

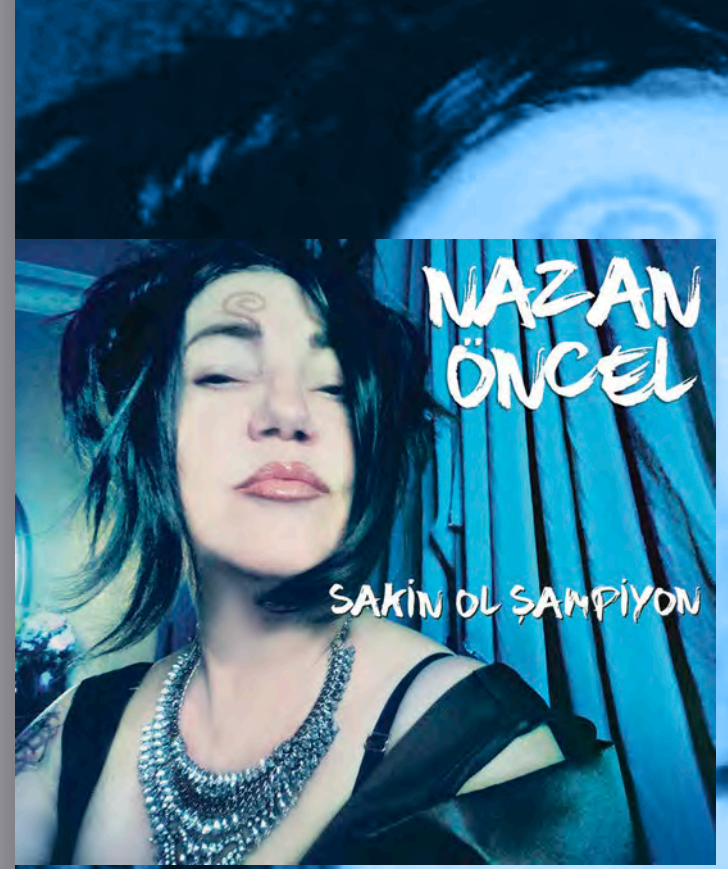
Kardeşler bu önemli konuşmayı yaptıktan tam kırk gün sonra, terörle mücadele timleri evi basıp, Bekir’i gözaltına aldılar. Ev aranmadı. Tim amiri olduğu anlaşılan yaşlıca bir sivil, doğrudan duvardaki levhayı alıp Bekir’in burnuna sokarak: “Bu nedir hocam?” diye sordu alaycı bir ifadeyle. Bekir, hiç telaşsız “karınca duası. Görmüyor musunuz?” diye cevap verdi. Bu sefer levhayı kardeşlere doğru uzatıp, aynı soruyu sordu sivil. Gerçekten de levhanın üstünde, Arapça mı, İbranice mi, Aramice mi ne olduğu anlaşılamayan kargacık burgacık şekillerden başka bir şey yoktu. Şin’la Beth, bir ağızdan “karınca duası...” diye mırıldandılar.

Terörle Mücadele Tim’i, babalarını alıp gittikten sonra ağır bir sessizlik çökmüştü eve. Şin’la Beth, bir saat kadar hiç konuşmadan yan yana oturdular. Sonra Beth, alçak sesle “Ben şiirimi geri istiyorum” diye mırıldandı. “Aldatıldık Beth...” diye cevap verdi Şin. “Ben şarkıcı olmaya karar verdim ve şiirimi geri istiyorum...” diyeretti Beth. “Şin Bet nedir biliyor musun sen?” dedi Mehmet nerdeyse bağırarak. “Ben şarkıcı olmak istiyorum Şin. Ne adımız, ne karınca duaları, ne de o uğursuz kurallar umurumda. Şin Bet’in ne demek olduğunu bilmiyorum. Bilmek de istemiyorum. Ben sahneye çıkmak, güzel giysiler içinde, ışıklar altında, bana hayranlıkla bakan, el sallayan, öpücükler gönderen insanlara güzel şarkılar söylemek istiyorum. Şiirimi geri istiyorum.”

Bekir, yirmi beş gün gözaltında tutulduktan sonra salıverildi. İyice zayıflamış, yüzü çökmüş ve annelerininkini andıran bir gülümsemeyle boyanmıştı. Üç ay sonra da “biraz dinlenmeye ihtiyacım var” deyip yattığı yatağında ölü bulundu. Mehmet’in eve getirdiği Belediye Hekimi cesedi şöyle bir inceledikten sonra “Kalp yetmezliği... Doğal ölüm...” gibilerden bir rapor çiziktirdi. Beth, adamın evden çıkarken belli belirsiz gülümseyerek Şin’a bakıp göz kırpmasına bir anlam veremedi. Bunu umursamadı da... Gece evde baş başa kaldıklarında “Biz bu eve nereden gelmişiz?” diye sordu Şin’a. “Bilmem” anlamında ellerini açtı Mehmet. “Söylemedi mi?” Şin, bir şey demeden ablasına baktı ve onu nasıl canı acıyarak sevdiğini, o korkunç değiş tokuşun kendisini nasıl mutsuz ettiğini, çaresiz, soluksuz bıraktığını düşündü. Elinden gelse oracıkta geri verirdi şiirini. Ama nasıl anlatsın ki artık çok geç. Çoktan yiyip bitirdi ve unuttu o şiiri. Ezip ezip, kokusunu kendi yazmaya çalıştığı uzun ve sıkıcı şiirlere sürdü. Pul defteri bir işe yaramış olsa bari... ✨

Şiir/Şarkı: Deniz Türkali

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

**NAZAN ÖNCEL
“SAKIN OL
ŞAMPIYON”
İLE GELDİ!**

**SAKIN OL ŞAMPIYON
DİJİTAL PLATFORMLAR VE
MÜZİK MARKETLERDE**

Sonra birden değişiverdi sahne... TV yayınları fazla reyting yapsın diye geceye alındı maçlar. Şehir merkezlerinde toprak rantı hızla katlanınca şehir dışına çıkarıldı statlar.

ARSADAN ARENAYA: AL GÖZÜM İÇE KAPAN

Haliç'in kuzey yakası: Etiler'de Akmerkez. Kuştepe'de Trump Tower. Ortaköy'de Dereboyu. Fulya...

Suriçi: Fatih İtfaiyesi'nin önündeki park. Saraçhane'de Şehzade Mehmet Camii'nin önü. Vatan Caddesi'nde Çapa Tıp'ın altındaki binalar. Ayvansaray'da Tekfur Sarayı'nın yanı. Sultanahmet'te Ayasofya'nın denize bakan tarafı.

Surdışı: Bakırköy'de Zuhuratbaba. Zeytinburnu...

Anadolu yakası: Kadıköy'de Caferağa. Selimiye Kışlası önü. Göztepe'de demiryolu boyu... Anadoluhisari... Beykoz...

Bunlar benim hatırladıklarım. Mutlaka unuttuklarım, bilmediklerim de çok.

İstanbul'un 1960'lara ait kuşbakışı bir fotoğrafını bulsak buralar boş dikdörtgenler olarak görülecektir mutlaka... Çünkü buralar 'topsahaları'ydı.

TOPSAHASINDA TOPLU HAYAT

'Topsahası'sını 'arsa'dan ayıran özellik, tahta kale direklerinin bulunmasıydı; çoğu kez derme çatma, yamuk yumuk olsa da... Bazen kireçle çizgiler çekilir ama ilk maçlardan ya da yağmurdan sonra kaybolurdu.

Topsahaları semt hayatının, topluluk hayatının meydanlarıydı. "Topsahasını bul, onu soluna al devam et..." Böyle tarif edilirdi adresler. Hoş bir kelime örtüşmesi: İftar topları de top sahasında atılırdı.

Panayır yeri gibiydi bu sahalar; seyyar satıcılar, uçurtma uçuranlar, hatta zaman zaman atıklarınca... En önemlisi, sahada oynayanlarla, seyredenler arasında kesin sınırlar yoktu. Adama ihtiyaç olduğunda bir anda oyunun içinde bulurdunuz kendinizi. Kestirmeden gitmek için, maç sırasında sahayı boydan boya geçen bir teyze saygı görür, ona dokunulmazdı.

Maçlar da başkaydı. Erken saatlerde ya da hafta içinde çocuklar taşlar koyarak kaleler yapar, sahayı birkaç parçaya bölerdi. Hafta sonları erken başlardı maçlar. Öğlene doğru büyük takımlar çıkardı sahaya. Düzgün formaları falan da yoktu ama iddialı maçlar olurdu. Futboldan anlayan, saygı gören bir 'ağbi' hakem olurdu.

Saati yaklaştığında Dolmabahçe'ye, 'esas maç'a gidilirdi... Top sahasında oynadığınız ve izlediğiniz futbolla Dolmabahçe'de izlediğiniz futbol arasında temelde bir fark yoktu. Oyun aynı oyundu, algı aynı algıydı, terbiye aynı terbiyeydi. İzleyici ile oyun, bugünkü gibi farklılaşmamıştı, hadi terimiyle konuşalım, yabancılaşmamıştı.

'STADT' STADI

Sonra izlemek isteyenlerin para vererek biletle içeri girdiği, yani resmen seyirci olduğu, oynayanların da sahada formalı oyuncu olduğu, ikisinin birbirinde kesin çizgilerle ve yer yer parmaklık ve telörgülerle ayrıldığı nizami sahalar ortaya çıktı. Aslında ilk nizami maçların oynandığı Taksim Kışlası sahası, binanın dışı kapalı avlusuydu. Şeref Stadi saray bahçesiydi; denize kaçan topu getirmekle görevli kayıkçılar vardı. Vefa Stadi da üstü açık Bizans sarnıcı...

Topsahaları, sokak, cadde, meydan ve arsa gibi kentin doğal ve gelişigüzel bir parçasıyken, stadlar tanımlanmış, sınırları belli ve her geçene kapalı özel binalar haline geldi. Bunların büyüğü millî takımın ve en üst ligdeki şehir takımlarının oynadığı şehir stadi oldu. Kelime kökenleri farklı ama ses benzerliği denk düşüyor: Almanca şehir demek olan 'stadt'ın stadi yani.

Aslında stadyum terimi Eski Yunan'daki stadium mesafe biriminden geliyormuş. Bu mesafedeki yarışların yapıldığı yere denirmiş...

Yine de bu statlar şehrin içindeydi. Hatta futbol takımlarının doğup serpildiği semtlerin içinde...

Yürüyerek ya da olağan taşıma araçlarıyla ulaşabilirdiniz buralara. Sağından solunda tribünleri, hatta İnönü'de olduğu gibi Beleştepe'den ya da kapı aralıklarından sahanın bir bölümünü görebilirdiniz. Rakip taraftarlar maçlara birlikte gider, pek kesin sınırlarla olmayacak biçimde tribünlerin belli bölümlerini paylaşırlardı.

Özellikle gündüz oynanan maçlarda o gün, stat merkez olmak üzere, sabahdan akşama kadar, semte ve şehre yayılan bir etkinlik, bir şenlikti.

HARENADAN ARENAYA

Sonra birden değişiverdi sahne.

TV yayınları fazla reyting yapsın diye geceye alındı maçlar...

Şehir merkezlerinde toprak rantı hızla katlanınca şehir dışına çıkarıldı statlar.

Sonra dışı tamamen kapalı, dışarıdan bakınca içeride ne yapıldığı belli olmayan koza gibi yapılara büründüler.

İçeriye ise koltuk gelirlerini artırmak için localar kondu. Tribünler katlı hale getirilip bölündü, bölümler birbirinden koparıldı. Herkes ödediği paraya göre değişik bir yerde oturmaya başladı.

Dahası, konuk taraftarlara yüzde 5 gibi küçücük bir yer ayrılıp, 'sahadaki gibi tribünde de eşitlik olmalı' ilkesi ayaklar altına alındı. Konuk takım taraftarları linç ortamının içine sokuldu. Buna karşılık onlar da düşman topraklara sızmış askerler gibi militanlaştı... Bizim derbilere düne kadar o yüzde 5 bile seyirci alınmıyordu.

Ve bu yerlere yeni bir ad bulundu: Arena.

Neden Arena?

Herhalde çok gösterişli ve havalı bir kelime olduğu için. Baksanıza başında ve sonunda birer "a" harfi var. Bir de hecelerin üzerine basarak söylerseniz çok ağır oluyor; A-RE-NA.

Belki de büyüklük ve gösteriş peşinde iyice devleşen ve üstleri bile kapanan bu yapılara, güç birikiminin doruğu emperyal Eski Roma'dan bir terim yakıştığı için...

Aslında arena terimi de bugün bu statlarda oluşan linç ortamına uygun düşüyor. Çünkü bu sözcük, ince ve geçirgen kum anlamındaki 'herena'dan geliyormuş. Gladatör dövüşlerinde akan kan birikmesin diye zemine bu kum dökülmüş.

Bugün artık nerede, hangi kentte hiç belirleyici değil,

şehir dışına bir yolculuk yapar, maç başlamadan biraz önce dev bir TV stüdyosuna benzeyen arenaya girebilir, paranıza göre TV ekranlı bir koltuğa ya da en tepede bir yerlere figüran olarak oturabilir, taraftarı olmayan rakip takıma kaşı her türlü aşağılamayı yapabilir, beğenmediğinizde tuttuğunuz takımın futbolcusu için bile baş parmağınızı aşağıya çevirebilirsiniz.

İKİ STAT ARASINDA...

İngilizler futbol sahalarına 'ground' der; toprak, zemin, temel, dayanak anlamında... Futbolun ve birlikte oynama, maç izleme, eğlenme, dolayısıyla yaşama kültürünün yeniden üretildiği zemindir buralar. Ve toplumsal bir organizma, bir varlık olduklarından bu sahalar insanmış, semtmiş gibi geleneğin içinden süzülen gelen adlar verirler.

İngilizler hâlâ arena lâfını kullanmaktan kaçınıyorlar ama onlar da 'ground' ile 'arena' arasına sıkışmış durumda.

Arsenal yeni stadını eskisinin yanına yaptı ama aynı havayı yakalayamadı. Tribünden evlerin, sokaktan da tribünlerin gözüktüğü, dikdörtgen Highbury'nin simgesi, saati bile yeni stada taşındılar, fayda etmedi.

Sürece direnenler de var... Avrupa'nın en yüksek seyirci ortalamasına sahip Dortmund, tribünleri bölmüyor. Liverpool da ünlü Koop tribününü... Ve bu iki takımın özellikle kale arkasındaki taraftarları maç boyunca ayakta durabilme ayrıcalığına sahipler. Maça katılıyorlar.

Başka ülkelerde şehir dışındaki arenalarda en azından maçlar gündüz oynanıyor ve gün boyu hoşça vakit geçireceğiniz hizmetler var.

Biz ise binaların modernliğiyle büyüklüğüyle övünüyoruz sadece. Sanki bütün bu yapılar orada futbol oynansın, seyirci maç izlesin diye yapılmıyormuş gibi. Başka bir dizi nedenin yanı sıra seyirci de tribünleri boş bırakarak veriyor cevabını...

"AY BÜYÜRKEN..."

İnönü'ye değinmeden bitirmek olmaz.

Maskot olarak kenarda oturduğum günlerden, yönetici olarak sorumluluk aldığım yıllara kadar hayatımın parçası mekanlardan biri Mithatpaşa/Dolmabahçe/ İnönü... Oturduğum evi bile oraya yürüme uzaklığına seçtim.

Beşiktaş, semtten çıkmayarak toplumsal kültür açısından da, futbol kültürü açısından da çok önemli zemini korudu. Vodafone da bu geleneği ve kulüp kültürünü öne çıkararak örnek bir işbirliği gösterdi. Yine de bu açıdan ben stadın adının Şeref Bey Vodafone olmasını isterdim.

Ayrıca başkalarına benzeyen dışı kapalı bir yapı değil de denize doğru iyice alçalan, çevre ve Boğaz'la uyumlu, eski stadın ruhunu da sürdüren bir yapıda olmasını isterdim stadın. Bir de tabii gelip geçen, bilet bulamayanın da dışarıdan katılacağı yeni bir Beleştepe.

Böyle olsaydı Yeni Açık'ta otururken maçın bir ânında Üsküdar sırtlarından doğan kıpkırmızı ayın büyüüne kapılabilirdik yeniden.

Futbolla birlikte ayın doğuşunu izlemek...

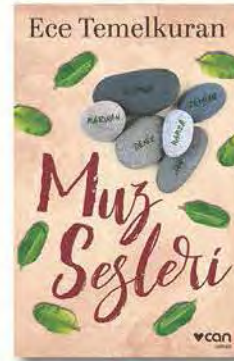
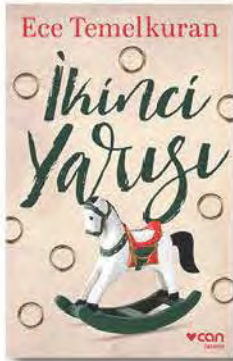
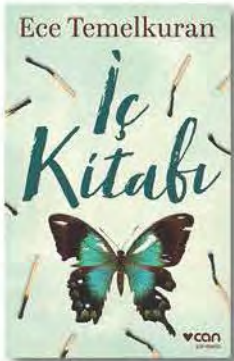
Semtten, şehirden, insanlardan, doğadan kopmadan...

Kültür ile teknolojinin farkı bu küçük anda yatmıyor mu? 🌟

Ece Temelkuran

Bütün eserleriyle Can Yayınları'nda!

Alan Kurdî'nin üzerinden yürütülen pazarlıklar nihayetinde bitti ve herkes bu çocuk için yeterince ağıt yakıldığına ikna oldu. O yüzden, “misafir umduğunu değil, bulduğunu yer” denilmeye devam edilecek ve yeni çıkan savaşlar, eğer bir fetih ihtimali yoksa sadece ülkeye sürdüğü yeni göçmenler için lanetlenecek.

GÖÇ

Pek çoğumuz unutmuş olsa da göçmenleri taşıyan bir teknenin Bodrum açıklarında batmasıyla doğan büyük infialin üzerinden fazla bir zaman geçmedi aslında. Takvim sayfaları 2 Eylül 2015'i gösteriyordu ve parmak kadar bir Kürt çocuğunun; adıyla söylersek Alan Kurdî'nin, boğulup sahile vurmuş bedenine ait fotoğraflar, dünyanın en önemli gündem maddesi oluvermişti.

Daha öncesinde çoluk, çocuk, genç, yaşlı, kadın ya da erkek; Ege ve Akdeniz'in soğuk sularında kaybolan binlerce kişi için takındığı poker suratından asla taviz vermeyen yaşlı dünyamızın, bu olay karşısında her nasılsa aniden hisleneceği tutmuştu. Dünyanın önemli şahsiyetleri, minik yavrunun yarı beli sulara gömülü, buza kesmiş, yüzükoyun yatan bedenini, elindeki bütün iletişim araçlarını da kullanarak herkesin gözüne sokmaya, insanlığı, insanlığa davet etmeye başlamıştı.

Muhtemelen Alan Kurdî, gözünü açtığı savaşla yoğrulmuş bu sefil hayattan kurtulsun, okusun, büyük insan olsun diye düşünen yakınlarınca tekneye bindirildiği gece; ben de eski bir dostumla birlikte Bodrum Akyarlar'a doğru yola çıkmıştım. Ertesi sabah jandarmaların yol denetimlerini artırdığını görünce ne olup bittiğine ilişkin akıl yürütmek de zor olmamıştı.

Bir teknenin batarak çok sayıda kişinin kaybolduğu haberini alınca hemen sahile indik. Akyarlar panayır yeri gibiydi o sabah. Pek çok insan cesetlerin karaya vurduğu bölgeye toplanmış, fotoğraf makineleri ya da cep telefonlarını hazırlamış, bir başka çocuk cesedinin daha sahile vurup vurmayaçağının merakıyla boş boş ufka bakmaktaydı.

“Acımasız çeteler var bu işin içinde” dedi, sahilde bekleyenler arasındaki yaşlı bir balıkçı: “Bana da teklif ettiler, yaşamadım. Sadece ağır günahı olduğu için değil. Öyle büyük paralar dönüyor ve öyle büyük devletler var ki bu işte, tekne sahiplerini bile kolaylıkla harcayabiliyorlar.”

Sonraki gün bekleyenlerin sayısı epeyce azalmıştı. Bir kadın, orada bulunanlara duyurmak ister gibi, “Yarın herkes bu olayı unutacak, ölenler öldükleriyle kalacak” diye yüksek sesle söyleniyordu. Ama yanılacaktı. Alan Kurdî'nin iç burkan fotoğrafları, dünya basınını Bodrum sahillerine taşımaya yetmişti. Yıllardır savaşlardan kaçan insanların son umutlarını sulara gömdüklerini yeni keşfetmiş taklidi yapan kameraman ve muhabirler araştırmalara başlamışlardı bile.

Alan Kurdî ve ailesi IŞİD saldırısı nedeniyle o sıralarda dünyanın gözünü üzerine diktiği Kobanê'den göçmüştü. Bulundukları topraklardaki bütün Kürtler gibi kimliksiz doğmuş, kimliksiz yaşamışlardı. Dünyayı yönetenler Suriye'yi parçalama planlarını uygularken, hasbelkader barınmaya çalıştıkları topraklarda akan kanın

debisi hızla yükselince çareyi Türkiye'ye sığınmakta bulmuşlardı.

Fakat ne insanca çalışacakları bir işleri vardı, ne de barınacak yerleri. Üç kez kaçmayı denemişler fakat başaramamışlardı. Alan Kurdî'nin canını alan işte bu dördüncü kaçış denemeleriydi. Göçmenlere reva görülen her ne kötülük varsa, artık iyice gırtlaklarına çökmüştü ki, suyun altında nefessiz kalmayı bile göze alıyorlardı demek. Baba Abdullah Kurdî'nin, eşi ve çocuklarını dalgaların yuttuğu anı anlatırken sarf ettiği her kelime, dünyanın yüreğini dağlayacak denli etkileyiciydi:

“Çocuklarımı ve karımı tutmaya çalıştım ama başaramadım. Birer birer öldüler. Onlar dünyanın en güzel çocuklarıydı. Herkes için çocuğu dünyanın en değerli şeyi değil midir? Onlar muhteşemdi. Oynamak için her sabah beni uyandırıyorlardı. Bundan daha güzel ne olabilir ki? Her şey bitti.”

Artık kanıksandığı için üzerinde pek durulmayan bir savaş öyküsüydü bu ve ortaya çıkan dramın asıl müsebbipleri, Alan Kurdî'nin soğuk bedeni üzerinde tepinerek bu büyük günahı başkalarının üzerine yıkmak için çoktan kolları sıvamışlardı. Türkiye, kazadan tesadüf eseri sağ kurtulan baba Abdullah Kurdî'ye vatandaşlık önerecekti mesela. Dünyayı yönetenler ise üst üste açıklamalar yapıp bu büyük drama son verilmesini isteyeceklerdi.

Yapılan açıklamalar buram buram sahtekârlık koksa da, yine de belki bir umut ışığı doğmuş olabilirdi. Dünyanın her köşesinde savaş çıkartan, insanları tavuk gibi kesen çeteleri besleyen, ülkeleri cehennemin dibine yuvarlayanlar, acaba sebebi oldukları bu korkunç sonuçların altında ezilip insafa mı geleceklerdi?

Elbette ki hayır! Üç beş dolar için bile oluk oluk kan dökmekten geri durmayanların lugatlarında ‘insaf’ diye bir kelime yoktu ve bunun bir kez daha ispatlanması için çok fazla süre geçmesi gerekmedi. Kapalı kapılar ardında sürdürülen pazarlıklar, Türkiye'nin teklif edilen üç milyar euro'yu beğenmemesiyle su yüzüne çıktı.

Kıran kırana süren bu pazarlığın görünen yüzüne kurulmuş olan üçüncü sınıf tiyatro sahnesi, tam kadro görev başındaydı. Politikacılardan, sivil toplum kuruluşlarına, büyük medyadan irili ufaklı pek çok devlete kadar herkesin bu oyunun içinde bir rolü vardı.

Öyle ki, kimi zaman sınırları açma tehditleri müzakereler sırasında gerginliğe neden olurken, kimi zaman da gece karanlığında hücum botlar marifetiyle

yaratılan anaforlar, açık denizlerde göçmen teknelerini batırmaya devam etti ki, bunların tümü insan üzerinde yürütülen pazarlıkların parçasıydı.

Devletler cephesinde durum böyleyken, savaşların iyice katılaştırıp acımasızlaştırdığı sıradan insanlar da kendi rollerini bulmakta zorlanmadılar. Mesela göçmenlerin çaresizliğiyle ilgilenmek yerine, yerleştirildikleri sefalet kamplarında oturmak dururken sınırlara doğru yürüyüşe geçenlerin arkasında kışkırtıcı güçler aradılar. Mesela savaşa karşı barış mücadelesini yükseltmek yerine, insan kaçakçılarının nasıl acımasız olduklarından dem vurup, göçmenlerin satın almak zorunda kaldıkları sahte can yeleklerini imal edenlere sunturlu küfürler savurmakla yetindiler. Savaştan kaçıp Türkiye sınırlarını geçerek ülke nüfusunu birkaç yıl içinde 80 milyona çıkaran Suriyeli, Kürt, Arap, Ezidi göçmenleri neredeyse tüm günahların anası ilan ederlerken, ‘onlar’ın hükümet partisinin oy deposu olabileceği konusunda akıl yürütmeyi pek sevdiler.

Hatta kimileri, bu insanların aldıkları sağlık hizmetlerinin ücretsiz olmasından yakınıp, “Benim vergilerimle...” diye başlayan cümleler kurdu. Pek çoğu, tek kelime Türkçe bilmeyen bu insanlar için “Hizmet almak istiyorlarsa yanlarında tercüman taşınsınlar,” diskuru çeken kamu görevlilerini destekledi.

Kimileri, caddelerde fark edilecek kadar çoğalan, ayaklarında terliklerle her türlü pisliğin içinde ekmek arayan Suriyeli çöp toplayıcıların günlük gelirleri konusunda “aslında epey kazanıyorlarmış” diyerek, bilmiş yorumlar yaptı. ‘Onlar’ geldiler diye ev kiralalarını yükselten, kısa günün karının peşinde koşmakta beis görmeyen ev sahiplerine ise kimse bir çift laf etmedi.

Kimileri, geldikleri yerde ne iş yaptıklarına, eğitimlerine bile bakmadan, ‘onlar’ı asgari ücretin de altında çalıştırdı. “Lütfedip iş verdik, daha ne istiyorlar” diye etrafına caka satarak savaş ganimetine ortak olanlar, bir yandan da “Bunların yüzünden kendi insanımız işsiz kalıyor” diyenlere hak verdi.

Alan Kurdî'nin üzerinden yürütülen pazarlıklar nihayetinde bitti ve herkes bu çocuk için yeterince ağıt yakıldığına ikna oldu. O yüzden, “misafir umduğunu değil, bulduğunu yer” denilmeye devam edilecek ve yeni çıkan savaşlar, eğer bir fetih ihtimali yoksa sadece ülkeye sürdüğü yeni göçmenler için lanetlenecek.

Damarlarında asil kan dolaşan bu aziz milletin evlatları, mademki çoğunluktadır, o halde hep en ön sıradan yer kapmayı sürdürecektir. Elmanın kırmızısına, armudun tatlısına, incirin ballısına, ekmeğin tazesine hep kendini layık görecek. Göçmen ise çaresizce arkada durup, sıranın kendisine gelmesini bekleyecek. En kötü işlerde çalışacak, belki de karın tokluğuna bedenini satacak. Meyvenin hamını, ekmeğin bayatını yiyecek. Asla yaralarını saramadığı, an be an köşeye sıkıştırıldığı sürgün hayatından kurtulabilmek için, bir gün bedenini açık denizlere salarsa da; ardından hiç değilse timsah gözyaşları dökülen Alan Kurdî kadar bile şanslı olmayacak. 🌸

Sigara Molası

Bir gün size de çıkabilir

Bir sabah gazetenin birinci sayfasında kendi fotoğrafını gördü. Üzerinde de kocaman “ARANIYOR” yazısı vardı. Sayfanın altında yazılan adrese gitti. Ertesi gün törenle başbakanlık koltuğuna oturdu.

İnanç dünyası

Okuduğu kitaptaki isimleri saydı. 2873 taneydi. Ha bir eksik, ha bir fazla diyerek kendi tanrısını yarattı. Bir yıl sonra insanlar yarattığı tanrıya kurban adıyorlardı. Televizyonda da o tanrının vekili olduğunu söyleyen birisi konuşuyordu. Gazeteler bir yıl içinde çok zengin olmasını “tanrının ona bir lütfu ve seçilmiş olmasının bir işareti” diye yorumluyorlardı.

İş hayatında mutlu olmanın yolları

Ocaktaki yemeği karıştırırken aklına geldi, bugün işe gitmeyi unuttuğu. Baharat eklerken de dün işten kovulduğunu anımsadı. Yemeği ocaktan alırken bir önceki gün patronu dövdüğü aklına geldi. Yemeği tabağa koyarken gülümsedi.

Büyük sır

Okuduğu cümleyi anlamaya çalışıyordu: “Bizler seçilmiş bir ırkın, seçilmiş fertleriyiz” diyordu. Kimin seçtiği yazmıyordu. Gizli bilgi herhalde diye aklından geçirdi.

Hayat

Yanına gelen garsona bir çay söyledi. Garson çayı getirince bir de kaşarlı tost istedi. Tost gelince çayının soğuduğunu fark edip yeni bir çay istedi. Çay geldiğinde de tostun soğuduğunu anladı.

“Hayatı organize etmek çok zor” diye söylendi.

“Haklısınız sayın valim” dedi garson.

Bir şeylerin kökeni

Elimdeki elmanın tuhaf bir ağırlığı var. Kestim, içinden Adem, Havva ve bir de solucan çıktı.

Eve iş geldi

Ayşe Hanım iyi bir insandı, bankada çalışıyordu. Okan Bey de iyi bir insandı. O da aynı bankada çalışıyordu. Birbirleriyle evliydiler ve komşuları imrenerek bakıyordu onlardaki uyuma. Bir gün evlerine haciz geldi; çalıştıkları bankadan.

Yerel hizmetler ve toplum sağlığı

Her sabah gittiğim parkta, her sabah gördüğüm köpek ve her sabah kedilere yem veren yaşlı kadın yoktu. Kargalar ve ağaçlar aynıydı ama. Sonra hızlı adımlarla sabah yürüyüşü yapan iki kadın yanımdan geçerlerken duydum; belediye toplamış onları.

“Belediye iyi çalışıyor” dedi diğeri.

I will survive

Telefonu çaldı, açtı. Bankadan aradığını söyledi yumuşak sesli kadın ve güvenlik için bu görüşmenin kayıt altına alındığını da.

“Dinliyorum” dedi.

“Bankamız sizin gibi değerli müşterilerimize özel bir ayrıcalık tanıyarak kredi kartı limitinizde artırıma giderek yine size özel ek platinum kartı çıkarttı. Bu kartla özel anlaşmalı mağazalarımızda yüzde yirmi indirim alma hakkına kavuşuyorsunuz ve faizsiz yirmi dört aya bölünüyor alışverişleriniz. Kabul ediyor musunuz?”

Bir filmde gördüğü sahne aklına geldi. Kahraman ölü taklidi yaparak saldırganlardan kurtulup hayatta kalıyordu. Hiç sesini çıkarmadan ölü taklidi yaptı.

Fazlasından zarar gelmez

Tanrı oğlunu kurban etmemesi için bir melek aracılığıyla ona koç gönderdi. Durumu yanlış anladığı için oğlunu, koçu ve meleği kurban etti sırasıyla...

Minimal mimari

Açılınca on iki kişilik olan altı kişilik yemek masası. (Sandalyelerin hepsi salona sığmadığı için üç tanesi koridora, bir tanesi yatak odasına, iki tanesi de arka taraftaki kapalı balkona konmuştu.) Büfe, sehpa, bir üçlü, bir ikili, iki de tekli koltuk takımı... Duvar, halı ve koltukların rengine uyumlu tuval üstüne dijital baskı tablolar... Sevinçle yeni salonlarına baktılar.

Geçen zaman içinde sadece televizyonun karşısındaki üçlü koltuk eskidi.

Kutsal metin

Aldığı mikserin kullanma talimatını okurken birden kahkaha attı ve gözlerinden yaş gelinceye dek gülmeye devam etti. Sakinleşince talimatı katlayıp cüzdanına koydu. O zamandan sonra ne zaman canı bir şeye sıkılsa cüzdanından çıkartıp kahkahalar atarak onu okudu.

Tabiat olayı tabiatla olur

Kafamı ekrandan kaldırıp pencereden dışarıya baktım. Yağmur yağıyordu. Tekrar ekrana döndüm. Orada da yağmur yağıyordu. Hangisinin gerçek olduğunu anlamak için ne yapmam gerektiğini bir an bulamadım.

Fabl

Bulutların arasında güneş ışığı sızıyordu. Sonra bulutlar açıldı, güneş kaldı. Geriye doğru yaslandım, vücuduma yayılan

sıcaklığın rahatına bıraktım kendimi.

Önümde geçen kediye laf attım, ters ters baktı.

“İletişimsizlik çağında yaşıyoruz, bak görüyor musun” dedim, çöp kutusundan sarkan poşeti yemeye çalışan kargaya. “GAK” dedi.

Arkadaşlar iyidir

“Denizati ne acayip bir şey” diye düşündü televizyondaki belgeseli izlerken. “Atan ziyade ejderhaya benziyor aslında” diye de devam etti düşüncesine. “Ne tuhaf olurdu bir de ağzından alev çıkarsa... Düşünsene suyun altında ağzından alev çıkartan bir ejderha...”

“Evet, tuhaf olurdu” dedi, kanepenin sağ tarafında oturan beyaz kutup ejderhası. Düşünceleri okuyabiliyordu.

Bazen hatırlayamıyorum işte...

Yolda yürürken bir balık gördüm, selam verdi “Eyvallah” dedim ama nereden tanıdığımı çıkartamadım. Yanından geçtim, arkamdan seslendi: “Yengeye selam söyle...” Döndüm: “Nereden tanıştığımızı hatırlayamadım.”

“Eee dün akşam yemek masasında, kayık tabağın içinde uzanıyordum ya, yanımda da salata ve rakı vardı.”

“Haa” dedim, “Eyvallah...”

Yoluna devam etti.

Komşular iyidir

Manava uğradım. Maydanoz, roka, tere, dereotu bir de taze soğan aldım.

“Marul da vereyim mi?”

“Ver.”

“Limon?”

“Olur.”

Poşeti verdi, parayı uzatırken diğer torbanın içindeki rakıyı gördü.

“Ben de geleyim mi?”

“Gel.”

Cesaret

Yolun ortasında durmuş sol tarafındaki bankamatiğe bakıyordu. Uzunca bir süre baktıktan sonra yaklaştı, önünde durdu ve kısık sesle “Bu bir soygundur” dedi.

Yeni bir sosyal çevreye girdiğinizde ilişki kurmaktan çekinmeyiniz

Yorulmuştu. Oturduğu mermer kaidenin üzerinde derin bir nefes aldı. Bu yürüyüş iyi gelmişti ona. Sessizlik, ağaçlar... Sağ tarafına baktı,

“Hüseyin Özcan

1933-2004

Ruhuna Fatih

Yazıyordu.

Gülümsedi, “N’aber” dedi Hüseyine.

Hayat büyüdü bir yolculuktur

Ayakkabılarının içindeki ıslaklığı hissediyordu otobüs beklerken. Çorapları bütün suyu çekmişti. Soğuk ve nemli... Sevmedi.

“Offf birşey olsun ve değişsin artık...”

Cümlesini tamamlayamadan bal kabağına dönüşmüş olarak buldu kendini.

Her zaman**ilk günkü gibi heyecanlı**

Evine girdi. Yorulmuştu. Elini yüzünü yıkadı, dişlerini fırçaladı. Açtı ama birşeyler yiyecek mecali yoktu. Yatağa uzandı. Karısı kendi çevresinde dönerek mahmur bir sesle sordu:

“Saat kaç?”

İrkilerek yerinden doğruldu ve şaşkınlıkla sordu:

“Siz kimsiniz?”

Gece ve müzik

Barın diğer ucundaki kızıl saçlı kadın kendisine gülümsüyordu. Üstüne alınmadı, arkasındaki ya da yanındaki biridir diye aklından geçirdi.

Kadın ısrarla bakıyordu. Sonra yanına geldi: “Evet, sana gülümsüyorum” dedi.

Şaşırmıştı: “Ölüleri görebiliyorsun!”

Kadın “Onlarla dans da edebiliyorum” dedi neşeli bir kahkaha atarak.

Müziğin kıvrak ritmi altında dans etmeye başladılar.

Pis herif

Aceleyle yanından geçti. Arkasından baktı. Giderek hızlandı ve havalandı, sonrasında da binaların çatıları üstünden gözden kayboldu.

Sitemle arkasında söylendi:

“İnsan bir eve bırakayım der...Yolunun üstü işte, nolucak ki!”

Aşk

Bakışlarını avuçlarına aldığı ince parmaklı ellerinden gözlerinin içine çevirdi ve yumuşak bir sesle söyledi:

“Seni seviyorum.”

Kadın şaşırmıştı.

“Beni mi?”

“Evet.”

“Neden?”

Düşündü. Bulduğu nedenlerin hiç biri kendisine ikna edici gelmedi.

Kadının ellerini bıraktı ve “Haklısın” dedi. 🌸

Başımı göğe kaldırıyorum, Şimal Yıldızı'nı arıyor gözlerim. O kayıp. Bense birilerinin giderken ardında bıraktığı çığlık gibi hayattayım.

DEDENİZ BURADA ÖLDÜ, TEŞEKKÜR EDERİZ

İşaret parmağıyla önce beni, sonra kendini gösteriyor.

“Friends” diyor: “You, me, we friends.”

Meali, “Var biz senle arkadaş olmak.”

Yarım saat diye gittiğim okuma etkinliği iki buçuk saat sürmüştü. Bir de üstüne tek kelimesini anlamadığım Korece bir tiyatro oyunu izleyip, kulağımı, pısır pısır çeviri yaparak yardımcı olmaya çalışan genç tercümanın iyilikperver tükürükleriyle doldurmuşum. Tam her şey bitti, kendimi otele atacağım derken, bu defa da leş gibi bir yağmur başlamış. Trafik felç, taksiler durmuyor, en yakın metro durağına gitmek donuna kadar ıslanmak manasına geliyor. Biz, hiç de komik olmayan bir fıkra gibi, bir Türk, bir Hintli, bir Filipinli, tercümanımızla birlikte, içinde acıklı saatler geçirdiğimiz belediye binasının önünde çaresizce dikiliyoruz.

Bir an evvel otele gidip internette haberlere bakmam lazım oysa. Şehre geldiğim ertesi günü İstanbul'da havaalanı saldırısı olmuş. Aklım hep orada. Evvelki sene Çin'e gittiğimde de Ankara saldırısı olmuştu.

Uzağa gitmeye korkar haldeyim. Ne zaman arkamı dönsem, sevdiklerimi son görüşümüş gibi geliyor. Bir kerede vedalaşamıyorum kimseyle artık. Defalarca dönüp öpmeler, tekrar tekrar sarılmalar... Hepimizi delirttiler. Birbirimize sıkıca sarıldık sarılmasına, ama hepimizi koca bir keder yumağına çevirdiler.

Yağmur, gökyüzü yırtılmış gibi yağıyor. İçimizin katranını yıkasa yıkasa yağmur yıkardı ama bunca birikmiş o bile silip süpüremiyor.

Derken o acayip adam çıkageliyor. Cart yeşil, ekose bir takım elbise var üstünde, sol cebinden kravatıyla aynı renkte bir mendil sarkıyor. Bir yanıla başka bir yüzünün jantisi, bir yanıla az evvel aklını kaçırmış gibi. İkisi de aynı şey olabilir zaten, bilemiyorum. Tek bildiğim, otele gidip haberlere bakmak istediğim. Çünkü bazen, ben bakmazken, hemencecik birileri ölüyor. Ölmesinler.

Adam doğruca yanıma geliyor. Belli ki içerideki konukların arasındaydı. Nereli olduğumu biliyor çünkü. Ama gene de emin olmak ister gibi bir hali var.

Suratında sıcak bir tebessüm, kırık İngilizcesiyle soruyor.

“Türk? You, Türk?”

Başımla onaylıyorum.

Böylece başlıyor anlatmaya. Hızlı hızlı, uzun uzun bir şeyler anlatıyor. Kendi dilinde, Korece. Tek kelimesini anlamıyorum. Dönüp tercümana bakıyorum.

“Kore Savaşı'ndan bahsediyor” diyor, tercüman.

“Ben çocuktum” diye anlatıyormuş meğerse adam. “Babam savaşa gitti. Köydeki bütün erkekler gitti. Çoğu geri dönmedi. Babam döndü. Ama iki bacağı üstünde yürüyerek gittiği savaştan tek bacak ve bir koltuk değneğiyle döndü. Olsun, gene de döndü.”

Savaşın ne korkunç şey olduğunu duymak için ta Kore'ye gitmeme lüzum yok diye düşünüyorum. Hele geçmişe gitmeme hiç. Yirmi yaşında çocukların gittikleri yerden dönmeyişinin ne manaya geldiğini çocukluğumdan beri biliyorum. Geride kalmanın

mahcubiyetini bir meme gibi emerek büyüdüm ben.

Aklımdan geçenlerden bihaber hikâyesini anlatan adam, birden bire yine İngilizceye dönüyor. Minnetle bakıyor gözlerimin içine.

“Thank you” diyor: “I thank you.”

Bu kısmı hiç anlamıyorum. Az evvel savaştan tek bacakla dönen babasından bahsetmiyor muydu? Şimdi neden bana teşekkür ediyor?

Fıkramızın kalanı, yani Hintli ve Filipinli bana bakıyor. Ben dönüp tercümana bakıyorum. Tercüman adama bakıyor. Hepimiz birbirimize bakıyoruz. Hepimiz birbirimizi anlamamanın peşindeyiz ama hiçbirimiz birbirimizi anlamıyoruz. Hayatlarımızın özeti gibi bir an.

Anlamadığımı görüyor adam. Çat pat İngilizcesiyle izah etmeye girişiyor. Meali aşağı yukarı şöyle:

“Var senin deden gelmek buraya, ölmek burada.”

Haydaa! Dedemin Kore'ye gittiğini hiç sanmıyorum.

Rahmetli Norveç'te yaşadı, Yalova'da öldü.

Benim de kendim için kurduğum hayal aşağı yukarı bu. Nerede yaşarsam yaşayayım, sonunda doğduğum toprakta ölmek. Yalova değil ama İstanbul güzel olurdu. Üstelik bu konuda toprağıma güveniyorum. Zira onda geleneksel olarak, yaşatmaktan çok öldürme temayülü var. Neden bilmiyorum ama bu böyle. Toprağıımız bizi ölü seviyor.

Adamcağız derdini anlatmak için çırpınıyor.

“Var senin deden, savaşmak burada, benim babamla birlikte.”

Nihayet düşünüyor jeton. Kore Savaşı'na katılan dedelerimden bahsediyor.

“Senin deden gelmek buraya, ölmek burada. Bizim için. Ben sana, biz sana, çok teşekkür şimdi. Friends. You, me, we friends.”

Hay Allah! Al işte bir yumru daha boğazıma...

Hızla eski bir sinema perdesi geriliyor tepedeki atlasa. 1950'den kalma sepya bir fotoğraf karesi hareketleniyor orada.

Kuzey Kore, Güney Kore birbirine girmiş. Rusya, Amerika, Çin, herkes kendi menfaatine göre hızla konumlanıyor. Demokrat Parti Türkiye'si var o zaman. İkinci Cihan Harbi'nden sonra, kendine sığınacak liman arıyor. NATO'ya girmek istiyor. Ama yaranması lazım birilerine evvela. Nasıl olacak peki? Bir şey vermek lazım, çam sakızı çoban armağanı babında bir hediye. Fakat ne? Kravatlı adamlar oturdukları rahat koltuklarda düşünüyorlar: En kolay ne feda edilir bu toprakta?

Kravatlı adamlar oturdukları rahat koltuklarda cevaplıyorlar: Elbette can, başkalarının canı. Yirmi yaşında çocuklarımız var bizim, diyorlar. Vatan için ölerек şereflendirilmeyi bekleyen. Bazen de başkalarının vatani için. Ölmekle görevlendirilmiş yoksul çocuklarımız. Her zaman, her devirde. Ne vakit sıkışsa başımız, kumbara gibi kırıp bozdukabiliriz onların canını. Yaşasın kahramanlarımız.

Kore'ye gönderiliyor dedelerimiz böylece. O zamanın Mehmetçikleri. Dünyalar güzeli bir ismi var tugayın: Şimal Yıldızı. Yani dünyanın neresinde kaybolursan kaybol,

onlara bakarak bulabilirsin yolunu. Onlar seni aydınlatır ve pusulan olur.

Ve her defasında, sonunda sadece onlar kaybolur.

Çok uzun bir hikâye bu. Hepsini anlatmayacağım. Fakat şöyle bitiyor: “721 cansız beden, 2111 yaralı, 175 kayıp, 234 savaş esiri...”

Şimdi, elli altı sene sonra, Seoul'de göğü delen bir yağmurun altında, hiç tanımadığım biri, bu canlar için bana teşekkür ediyor. Buradaki iyi niyeti, minneti ve şefkati görebiliyorum elbet. Görebiliyorum o sahici vefayı ve samimi kenetlenme isteğini. Bir kardeşin öbürüne uzattığı yanağı, omzu, gözyaşını, hepsini. Ama gene de kılıçta, taşta, sancıya benzer bir şey yerleşiyor gırtlığıma. Bir şey kalbimi rendeliyor, boğazımı düğümlüyor. İşittiğim o teşekkür içime sinmiyor. Rica edemem çünkü ben. Evet, öldü dedelerim burada, ne demek, rica ederim efendim, diyemem.

Yağmur yağıyor. Bu iyi. Çünkü gözlerim doluyor birden. Ve ulu orta ağlamayı hiç sevmem ben.

Konuşacağım ama sesimde kılıklı bir hırıltı, içimde ne zaman başladığını bilmediğim kadim bir ağrı.

Uzanıp elini tutuyorum adamın.

Ne kadarını anlayacak emin değilim ama anlatmayı deniyorum.

Bana teşekkür etmemesini söylüyorum ona. Bir ölünün yitmiş hayatı üzerinden edilen teşekkürü çünkü, bir diri olarak ben kabul edemem. Çünkü hayattayım, çünkü şakır şakır yağmur yağıyor tepeme, çünkü yarın güneş doğacak yine, çünkü birilerine sarılacağım, şarkı söyleyeceğim, deniz kıyısında yürüyeceğim, çünkü dönmeye devam edecek Dünya ve ben içinde olacağım.

Bu yüzden, kimsenin çocuğunu, dedesini, sevdiğini, kimsenin kimsesini, bir başkasının savaşına yollayamam ben. Gidince ölüyorlar çünkü. Ve onlar öldüğünde, kimseyi şehit diye kutsayıp tebrik edemem; kimsenin ölümünü göğsüme şeref nişanı gibi takıp gezemem.

Çünkü ben hayattayım ve bir başkasının canıyla caka satamam dünyaya. Kimsenin canını kumar pulu gibi, elimini tersiyle süremem dolar rengi çuha serilmiş masalara. Onlar analarının kucağından, babalarının omzundan, sevgililerinin rüyalarından, göğe fırlatılmış yıldızlar gibi koparıldıklarında... Yani yarın uyanmak yok gibi sonsuza dek uyuduklarında...

Arkalarından tebrik ve teşekkürleri toplayamam ben. Hiç anlamıyor söylediklerimi. “Thank you” diyor. Adamı öpüyorum yanaklarından.

“Teşekkür etme bana” diyorum. “Ama yine de tabii, var biz senle arkadaş olmak, kardeş olmak, aynı acıya yoldaş olmak.”

Yağmura ve fıkranın kalanının şaşkınlığına aldırmadan yürümeye başlıyorum sonra. Bir an evvel gidip haberlere bakmam lazım. Yine birileri ölmüş olabilir çünkü. Ne zaman bakmasam ölüyorlar. Yıldızlar gibi hızla kayıyorlar.

Başımı göğe kaldırıyorum, Şimal Yıldızı'nı arıyor gözlerim. O kayıp. Bense birilerinin giderken ardında bıraktığı çığlık gibi hayattayım.

Gökyüzü, bütün yıldızlar sönmüş gibi karanlık. Hakkıdır matem, tutsun.

Yağmur yağıyor. Yıkamıyor ama hiçbir şeyi. Onun da alacağı olsun. 🌧️

Gündüz Vassağ'tan yeni bir
yaşam ahlakını sorgulayan bir isyan sorusu:
“Ne yapabilirim?”

GÜNDÜZ VASSAF
Ne Yapabilirim?
Geleceğe Kartpostallar

*Rüyalarımız tekdüzeleşir, / Böl-yönet düzeninde / Birey yüceltilip bencilleştirilirken,
Aidiyetlerimizin gönüllü köleleri, / Belirlenmiş seçeneklerin kalebentleriyiz.
Her gün yeni felaket haberiyle uyanıyorum. / Ne yapabilirim?
Vicdanın sızlarken sen ne yapabilirsin? / Biz ne yapabiliriz?*

KEMAL VAROL

ZAMİR

Kitabın orasına burasına birtakım notlar yazmış, kimi paragrafların altını çizmiş, kimi şıkları daire içine almıştım, bir köşesine de kocaman bir Z harfi çizmiştim farkında olmadan. Gözü ister istemez oklu yüreğin içindeki harfe kaydı.

Saatlerdir debelenip durduğum kitaptan başımı skaldırınca karşımda dikilen Stalin Eyüp'le göz göze geldim. Korkutucu biriydi Stalin ve sanırım bunda bıyıklarının büyük payı vardı. Bizden değildi. Başka türlü bir saygınlığı vardı. Zaten o gür bıyıklarına saygı duymamak da imkânsızdı.

“Hoş geldin Eyüp Abi!” dedim telaşla.

Bizimkiler eczanenin arka tarafında içiyordu. Gece vakti gelecek üç beş müşteriye ilaç verme görevi benimdi. Olmayan ilacı komşu eczanelerden tedarik etme, okunmayan reçeteleri acildeki doktora götürme, ortalığı süpürme, eczanenin camlarını silme, kasabalının gece balonu dediği ve utana sıkıla istediği prezervatifleri beyaz kâğıtlara sarıp müşteriye verme görevi de benimdi.

Stalin Eyüp, sol üst cebinden sigara paketini çıkardı. Kızarmış bıyıklarını oynatıp bir Samsun 216 yerleştirdi dudaklarının arasına. Gömlek cebimdeki kibriti aceleyle uzatıp Stalin'in sigarasını yaktım. Eczanedeki ilaç kokusu yerini kükürt kokusuna bıraktı. Havaya doğru yükselen kibrit dumanı yavaş yavaş doksanlık ampule ilerledi. Ampulün etrafında uçuşan sinekler kükürt kokusuyla sağa sola dağıldı bir anlığına. Avuçlarıma hafifçe dokunan Stalin, bir gözünü kırpar gibi önümde duran kitabı işaret etti:

“Kitap ne iş?”

“Sınavlara hazırlanıyorum abi,” dedim sıkıntıyla.

Yaz başındaki sınavı verip bu kasabadan da, üzerime üzerime gelen bu insanlardan da, bütün sene etrafında radar gibi dolandığım halde bir kere bile yüzüme bakmayan Zehra'dan da kurtulmak istiyordum bir an evvel.

“Ne sınavı?” diye sordu Stalin.

“Anadolu ve Fen Lisesi Sınavı.”

“Durumlar nasıl peki?”

“Sayısal iyi de, sözelde çıkıyorum hep,” dedim.

“Arkanyalı olup da sözelde çakılır mı oğlum,” dedi Stalin, “bak içeride sözelin Allah'ı dönüyor her gece.”

“Sınavda sizi sormuyorlar abi,” dedim zar zor gülümsemeye çalışarak.

“Ne soruyorlar peki?”

“İşte gramerdi, paragraftı, savaş adlarıydı falan; onları soruyorlar.”

Sigarasından bir nefes alan Stalin, dumanı üfler üflemez kendisini bir anda balon gibi genişleyen

bembeyaz bulutların arasında buldu. Başını sağa sola salladı ama başaramadı. Yaşaran gözlerini sildikten sonra, güç bela sigara dumanını savuşturdu.

“Murat Abin içeride mi?” diye sordu.

Başımı yana çevirerek eczaneyi ikiye bölen perdenin arkasını gösterdim. Tezgâhtaki şişenin pompasını sıkıp avucuna kolonya döktü. Yüzüne, en çok da kırılan bıyıklarına sürdü limon kolonyasını. Arka tarafa geçse de bir an önce bu sorgu sualden kurtulsam diye düşünüyordum. Onca soruyu çözmeye çalışırken ikide bir aklıma Zehra'nın yüzü geliyor, kendimi bir türlü kitaba veremiyordum. Bazen uzun bir paragrafın tam ortasında bembeyaz yüzü, kısacık kestirdiği saçları pat diye karşıma çıkıyor, o zaman cümlelerin öğeleri yerle bir oluyordu.

Stalin bir türlü içeri geçmedi. Altında sıra sıra ilacın dizili olduğu cam masaya dirseklerini dayayıp sigarasından yeni bir nefes çekti. Tedirgindim. Sanırım günlerdir izini sürdüğü suçluyu bu kez enselemek üzereydi.

Cebimde birbirine değdikçe şangır şungur sesler çıkaran bir avuç Z harfi çay bahçesinin kürsülerinde sağa sola dönmüştüm heyecanla.

Stalin perdeyi çekip depoya geçerken bir an durup bana baktı. Sanki bir şey soracaktı ama emin olamadığı için kararsız bir şekilde yüzüme bakıyordu. “Tamam,” dedim içimden, “her şey buraya kadarmış. Yakaladı beni.” O değil de itibarımın yerle bir olmasından korkuyordum. Bir harf yüzünden rezil etmişim kendimi.

Her yıl tuhaf bir moda başlıyordu memlekette. Önce stres bileziği modası çıkmıştı. İki metal topun birbirinden ayırdığı bileziğin her türlü sıkıntıya iyi geldiği söylentisi çıkınca kadın erkek herkes bu bileziklerden geçirmişti bileğine. Peşinden inci modası başlamıştı. İnci kolye, küpe, bileklik derken keçi boklarını bile inci sanmaya başlamıştı millet. Omo kutularından çıkan inci takılar ülkenin simgesi olmaya adaydı nerdeyse. O yıl da durduk yere altın harf modası başlamıştı. Herkes, kuyumculardan aldığı on dört ayar altın harfleri boynuna asıp kasaba sokaklarında dolaşıyor, artık kim kimi en çok seviyorsa, kime âşıkça onun baş harfini bir gerdan gibi boynunda taşıyordu.

Gobi'nin parası olsaydı, kolunu yakmaz, Kuyumcu Emin'den aldığı altın Z harfini parlak bir zincirle boynuna geçirip etrafta fink atardı. Götze de tavuk kanadı gibi yakmazdı kolunu. Ama altın alacak para bir kenara, karnımızı bile zor doyuruyorduk. Bütün gün evden uzakta kasaba sokaklarını adımlıyorduk. Eve gidip karnımızı doyurmaya mecalimiz yoktu. Bazen dükkân önlerine bırakılan lokanta tepsilerindeki kuyruk yağları ve artan lavaş ekmekleri ağzımıza atıp açlığımızı bastırıyorduk. Bazen de açlıktan bitap düşerek yerlere seriliyorduk. Belki halimizi anlar diye Ziya Abilerin fırınına atıyorduk kapağı. Ziya Abi, sıcak ekmekleri müşterilere uzatırken halimizi hatırlamızı soruyor ama tutup o ekmeklerden bir tanesini bile vermiyordu bize. Durmadan yürüyorduk Gobi'yle. Kasabayı boydan boya geçip sonunda hep aynı yere varıyorduk. Zaman zaman kasaba sokaklarını arşınlarken gözümüzü kuyumcu vitrinlerindeki altın harflerle dikiyorduk. Tepsije gelişigüzel dizilen harflerin arasında Z harfini arıyorduk. Alamadığımız harfe içli içli bakıp yürümeye devam ediyorduk.

Ama günün birinde altın olmasa da Stalin Eyüp sayesinde benim de bir Z harfim oldu. Hem de bir değil, iki kutu dolusu... Sağda solda gezerken bir sokakta onun matbaasını gördüm bir gün. Oradan buradan tanıyordu beni. Ya da sanırım ağabeyimin yanında gördüğü için aşınaydı bana. Üç beş dakikalığına dükkânı bana bırakıp dışarı çıktı Stalin. Yardımcısı Tipo da görünmüyordu ortalıkta. Dizgisiyle uğraştığı gazeteye, camekândaki masa ve duvar takvimi reklâmlarına, darmadağın masasına göz gezdirdim. Sonra da duvardaki kurşun harf kutularına ilişti gözüm. Stalin Eyüp, gazeteyi bu kutulardan aldığı harflerle diziordu. Başımı çevirip kapiya baktım. Stalin hâlâ geri dönmemişti. Elimi Z kutusuna daldırıp bir avuç harfi hızla cebime indirdim. Ne işime yarayacaksa küçük harflerden de yürüttüm. Sonra dayanamayıp bütün harfleri aldım.

Bir şey fark etmiş gibi durup yüzüme baktı Stalin. Sonra da başını çevirip raflardaki ilaç kutularını süzdü dikkatle. Sanki dilinin ucuna günlerdir cevabını aradığı bir soru geliyor ama soruyu sorup sormamakta kararsız, üzerimdeki baskıyı her geçen vakit daha da artırıyordu.

Stalin Eyüp matbaaya geri geldikten sonra sesim titreye titreye işim olduğunu söyleyip soluğu Halk Eğitim Çay Bahçesi'nde almıştım. Cebimde

birbirine değdikçe şangır şungur sesler çıkaran bir avuç Z harfi çay bahçesinin kürsülerinde sağa sola dönmüştüm heyecanla. Satranç oynamak için Abuzer Abi'nin yolunu gözleyen Ekber Abi, "İyi misin sen?" diye sormuştu. Betim benzim muma dönmüştü. Sanki birazdan bir el omuzlarımı tutacak ve "Çıkar ceplerindekileri," diyecekti. Demedi. Mahalleye dönüp kurşun harfleri evimizin yanı başındaki mezarlıkta bir çocuk mezarının yanına gömdüm. Avuçlarımı kaldırıp bir Fatiha okudum mezarda yatan çocuk için ve heyecanla eve döndüm. Fakat Stalin Eyüp'ün içimi ürperten bakışları bir türlü peşimi bırakmadı.

Konuşurken imalı imalı bakıyordu yüzüme sanki Stalin. Kim bilir, ya hiç anlamamıştı harflerin kayıp olduğunu ya da harfleri çaldığını daha o dakika anlamış ama bizim örgüte saygısından susmuştu. Ya da belki de, gazeteyi bağladığı bir çarşamba gecesi bir cinayet haberini dizerken fark etmişti olan biteni. Katilin adı Zeki olduğu için eli Z kutusuna gitmiş ve kutunun içinin bomboş olduğunu görüp matbaanın içinde fır dönerek kayıp harfleri aramıştı kızgınlıkla. Tam o anda, Kızıl Meydan'daki geçit törenini izliyormuş gibi bıyıklarını burup her tarafı kolaçan ederken raftaki L ve K kutusu beni ele vermişti belki de. L kutusu yanındaki diğer kutuları da sallayıp yere dökmüş ve yerlere saçılan harfler orada burada yuvarlandıktan sonra yerdeki şüphe bulutlarının üzerine "Lamek!" diye yazmıştı.

Bütün gün gazete binasında yardımcısı Tipo'yla birlikte onlarca kurşun harfi kalıplara dizmekle zaman harcamıştı Stalin Eyüp. Habire saatini yoklamış, sayfaları bağladıktan sonra kapağı Üç Yol Eczanesi'ne atmayı beklemişti. Ama bu sefer de içine bir sıkıntı düşmüş, içeriye geçip geçmemekte kararsız, benimle sohbetini olabildiğince uzatmaya çalışıyordu.

"Olacak mı?" diye sordu Stalin.

"Ne olacak abi?" dedim, "anlamadım."

"Sınav diyorum, kazanacak mısın?"

"İnşallah abi. Kazanamazsak sonumuz Karaca!" dedim.

"Aslında peygamber gibi çocuktu Karaca," dedi Stalin, "yazık oldu."

Stalin, perdeyi çekip depoya geçerken bir an durup bana baktı. Karşısında yeni bir Karaca durduğunun o da farkındaydı belki de.

"Ne çalışıyorsun sen bakayım?" diye sordu.

"Zamirler abi," dedim.

"Zamir ne lan?" dedi Stalin.

"Bilmiyor musun sen abi? Okul okumadın mı?"

"Ebemin şeyi kadar yıl oldu okulu bitireli!" dedi.

"Zamir, ismin yerini tutuyor abi," dedim

"Misal?"

"Misal: Ben, sen, o; biz, siz..."

"Zamir mi deniyordu bunlara?"

"Evet abi," dedim.

"Ne işe yarıyor şimdi bu zamir dediğin?"

"Dedim ya abi, cümlede ismin yerine geçiyor. Zehra demiyoruz da, O diyoruz misal."

Stalin Eyüp, önümde açık duran Anadolu ve Fen Liseleri'ne hazırlık kitabına baktı. Kitabın orasına burasına birtakım notlar yazmış, kimi paragrafların altını çizmiş, kimi şıkları daire içine almıştım, bir köşesine kocaman bir Z harfi çizmiştim farkında olmadan. Gözü ister istemez oklu yüreğin içindeki harfe kaydı.

"Zamirler Zehra'nın yerini tutabilir mi hiç!" dedi Stalin ve perdeyi aralayıp eczanenin arka tarafına geçti. ✱

Birçok insan için zor bir sorudur bu. Soruyu cevaplamaya kalkmak kendini yıkmayı gerektirir. Kendini yıkmak ağır meseledir. İnsan kendi ağırlığı altında kalıp ezilebilir. Bu yüzden çoğumuz yok sayarız kendimizi.

DİRAYET HANIM*

kadındır Dirayet Hanım.

Bir gün yolu bir zamanlar kocasıyla mutlu bir şekilde yaşadığı, çocuklarını büyüttüğü, güzel anılarının olduğu eve düşer. Eve girer girmez, bütün eşyaların, perdelerin, örtülerin yanı her şeyin değiştiğini görür. Bahçıvanın kızı evin yeni hanımı olmuştur artık. Dirayet Hanım tutamaz kendini. Halının ortasına sıçar.

Ve İlhami Algör, anlattığı bu hikâyenin hemen ardından insanın kalbine bir bıçak gibi saplanan o soruyu sorar: "İnsanın kendisi olduğu sandığı kişi, bir ölçüde kurgu olabilir mi?"

Kafka, bir kitap, içimizdeki donmuş denize inen balta gibi olmalı derken işte tam da bunu kast eder. İlhami Algör, Dirayet Hanım'ın hikâyesiyle hakikatin baltasını var gücüyle ruhumuza indirir. Aklımızı, geçmişimizi, şimdiye kadar oluşturduğumuz her şeyi paramparça eder. Bizi insanlık tarihiyle aynı yaşta olan o zor soruyla karşı karşıya bırakır. Ben kimim?

Birçok insan için zor bir sorudur bu. Soruyu cevaplamaya kalkmak kendini yıkmayı gerektirir. Kendini yıkmak ağır meseledir. İnsan kendi ağırlığı altında kalıp ezilebilir.

Kafka, bir kitap, içimizdeki donmuş denize inen balta gibi olmalı derken işte tam da bunu kast eder.

Dirayet, 1900'lerin başlarında Bağdat'ta doğmuş, Halep'te büyümüş, babası erken yaşta vefat edince, annesiyle birlikte jandarma subayı dayısının yanına göç etmiştir.

Dayısı Dirayet'i yatılı bir kız mektebine verir. Tatillerde dayısının ve annesinin yanına gelir. Bazı günler Dirayet güzelce giydirilip İstanbul'a inilir. İstanbul'a indiği vakitler cebinde toplu iğne taşır. Tramvayda palikaryalara batırır. O kadar büyümüştür işte.

Dayısı Kuvâ-yi Milliye'ye katılır. Anadolu'ya tayin aldırır. Dirayet, Konya Muallim Mektebi'nde tahsiline devam eder. Bir gün Atatürk Konya'ya gelir. Dirayet Atatürk'e hitaben bir konuşma yapar. Başta Atatürk olmak üzere herkes çok beğenir. Fakat konuşmayı izleyen İstanbul Muallim Mektebi talebesi genç bir adam, herkesten daha çok beğenir. Birkaç gün sonra dayı beyin huzuruna çıkar.

"Yeğeninizin desti izdivacına talibim," diyerek söze girer genç delikanlı.

"İki evin tek kızıdır," diye cevaplar dayı bey. "Şımarık büyüttük. Gece tuvalete gitmeye üşenir, lazımlığa işer."

"Efendim kendilerine altın lazımlık yaptırırım."

Ve evlenirler... Dirayet Hanım şehre değil de bir köy mektebine tayin için ricacı olur. Ricası kabul olur. Yolu, at arabası ile 6 saat süren bir köye verilir. Dirayet Hanım öğretmen, kocası okul müdürüdür. Dirayet Hanım metruk bir mekânı temizler, okul eder. Ardından okuma yazma seferberliği başlatır. İdealist, gözü pek, kendinden emin bir kadındır.

Sonra çocukları doğar. Biri kız, biri erkek. Dirayet çocuklarla, öğrencilerle, kadınlarla ilgilenirken, kocası okulun bahçıvanının kızıyla ilgilenir. Bir süre sonra boşanırlar. Oğlan Dirayet Hanım'da, kız babada kalır. Dirayet Hanım, Diyarbakır'a tayin aldırır. Metruk bir binayı yine okula çevirir. Kürt çocuklara Türkçe öğretir. Kadınlara milletvekilliği yolu açılır. Aday olur. Köy köy dolaşarak seçim propagandası yapar. Genç cumhuriyetin Batı'ya dönük yüzü, modern Türk kadının simgesi, tuttuğunu koparan bir

Bu yüzden çoğumuz yok sayarız kendimizi. Ailemizin istediği bir üniversiteyi kazanır, toplumun takdir ettiği bir işe girer, herkesin onayladığı birisiyle evleniriz. Her sabah sivil üniformalarla işe gider, Halkalı'da ev taksidine girer, çocukları piyano-yüzme-basketbol üçgenine hapsederiz. İçimizden geldiği gibi değil, başkasının dışından geldiği gibi yaşarız. Kendimiz değil, o olmak isteriz. Bir başkası bizim hayalimiz, biz bir başkasının hayali oluruz. Düşlerimiz en fazla Ege'de balıkçı kasabasına veya dünya turuna yeter. Maalesef düşlerimiz de telefonlarımız gibi birbirine benzer.

Ve hayat böyle olağan hızında akıp giderken, her şey, herkes git gide birbirine benzerken, yaşamak dediğimiz mevhumu ölmek sanırken, bir tesadüf sonucu o meşum soru karşımıza çıkar; Ben bir kurgunun eseri olabilir miyim? En iyisi siz karar verin... ✱

*İkircikli Biricik. İlhami Algör, İletişim Yayınları

SINAN SÜLÜN

Aranan çizgi film kahramanının mağdurları olarak karakolun koridoruna dizilmiştik. Yanımdaki kafası güzel gencin zincirleme yorumlarına gülmekten giden paramın derdini biraz olsun unutmuştum.

TUHAFA BİR SOYGUN HİKÂYESİ

“Komedi, başkalarının başına gelen trajedidir.”
Angela Carter

I.

Gece evime dönen ıssız sokakta maskeli bir adam önümü kesti. Vakvak Amca maskeli bir adam. Yolunu kaybetmiş şakacı bir görevli gibiydi. Çocuk mağazası açılışından, alışveriş merkezinin oyun alanından, anaokulundan veya çocuk tiyatrosundan kostümüyle çıkmış, evini arayan... Ancak beyaz eldivenli elinde simsiyah parlayan silahın şakası yoktu. Suratıma doğrultup para istedi. Boğuk ama ince bir sesle. Hiç olmaz, aksi gibi üzerimde epeyce vardı. Öğlen birikmiş paramla döviz almıştım. İçim yanarak hepsini uzattım. Tomarı alıp geriledi. Elindeki patlamadan uzaklaşsın diye kaskatı bir halde bekledim. Kulaklarım, silahı tetiklemesinden duyduğum korkuyla çinliyordu.

Gitmedi. Paraları yere attı. Sırt çantasının yanındaki file bölümde takılı duran küçük siyah tenekedeki Zippo gazını çıkardı. Paraların üzerine sessizce döktü. Sokakta çıt yoktu. “Rüyada gibiydim” diyemem çünkü düşlerimde çok daha gündelik mevzular cereyan eder. Yetişkinler için bir çizgi filmin içinde gibiydim daha çok. Birçok ülkede yasaklanmış, hastalıklı bir çizgi filmin...

Montunun cebinden kibrit çıkarıp yaktı. Vakvak Amca’nın kocaman, sabit gülümsemesi şeytani bir biçimde dalgalanarak hareketlendi. Gagası sivrilerek kızardı. Karşımdaki sevimli yüz, yırtıcı bir kuşun suratına döndü bir an için. Ve kibriti yere bıraktı. Alevlere bakarken içime uzun süre geçmeyecek bir üşüme hissi oturdu. Donup kalmıştım. Az önce cebimde ikiye katlı duran tüm para kül olmuştu. Sessizce çekip gitti. Koskoca kafasına inat aşırı atik adımlarla. Karanlık sokağın ortasında cırılcıplak bir halde kalakalmıştım sanki. Önümdeki dumanı tüten kül yığını olmasa, hepsinin manyakça bir hayal olduğunu düşünebilirdim.

II.

Karakola gittiğimde ilk kurban olmadığımı öğrendim. Herkesin parasını yakmamıştı ama hepsini bir şekilde yok etmişti. Sahil yolunda silah çektiği bir grup gencin ceplerinde ne varsa toplayıp denize atmıştı. Kimisini bahçe makasıyla kesip paramparça etmişti. Kimisini yanında getirdiği siyah boyaya atmıştı. Ama hiçbirini

yanına almamıştı. İnsanların parasını alan ama çalmayan, alıp yok eden maskeli bela, karakolun sıcak gündemi haline gelmişti. Gözümün önüne Vakvak Amca’nın fotokopiyle çoğaltılmış “aranyor” ilanı geldi.

Aranan çizgi film kahramanının mağdurları olarak karakolun koridoruna dizilmiştik. Yanımdaki kafası güzel gencin zincirleme yorumlarına gülmekten giden paramın derdini biraz olsun unutmuştum.

“Amına kodumun Vakvak’ına bak lan sen, iki aylık kiramı parçaladı gözümün önünde.”

Yanımdakiler de acı acı gülmeye başladı. Kendine has komik vurguları olan, hafiften sarhoş genç, seyircisi çoğaldıkça coştı.

“Bu olaya ne denir biliyor musunuz hacılar, Vaka-i Vakvak Amca.”

Onun yanında, çömelmiş bir halde duran karışık saçlı, gözlüklü adam uzun uzun güldükten sonra uyardı.

“Varyemez Amca o bu arada Vakvak değil. Bende çocuk olduğundan biliyorum. Küçük yuvarlak gözlüğü var, bir de şapkası farklı.”

“Eyvallah abicim. Ne sikimse işte... Ördek değil mi sonuçta? Ördek değil mi, hepsinin köküne kibrit suyu... He he he... Ördeğe de bak sen arkadaş. Gitti paralar, aklımı oynatacağım, hepsi gitti!”

Biraz sonra yorgun yüzlü, hafif göbekli, seyrekle saçlı amir gelip yanımıza oturdu. Bizimle dertleşmeye başladı. Kafası güzel genç kendini zapt etmeye çalışsa da kaşı ayrı gözü ayrı oynuyordu. Hepimiz amiri dinlemeye başladık.

“Arkadaşlar, biz de anlayamadık ne cins bir adamdır bu. Adam öldürenlerin amacının para olmadığını görüyoruz sık sık, tamam. Adam ölüdür misal, parası cebindedir, değil mi? Demek ki deriz, cinayet para için işlenmemiş. Ama hırsızlığın para için yapılmaması ne iş onu anlamadık...”

“Evet amirim. Manyak mı bu herif?”

“Nereden bizi buldu bu iş ya, kendi halinde insanlarız biz.”

“Amcık Vakvak, Sikik Vakvak, Götveren Amca! Çıkalım bulalım şunu komiserim. Hırsımdan kafayı yiyeceğim.”

Kızacak sandığım amir de başladı kahkahalarla gülmeye. Biz de ona katıldık. Kafası güzel genç sinirlerimizi bozmuştu resmen. Amir bizimle gülüp sohbet etmeye devam etti. Herkese çay söyledi. Ancak harekete geçmedi. O gece paralarımızı yok eden maskeli adamdan ses çıkmadı. Tek gelişme, gece yarısı aramıza katılan, limon sarısı gömleğinin kollarından geniz yakıcı ter kokusu yayılan, orta yaşlı yeni bir kurban oldu. Muhtemelen hırsımdan ve çaresizliğinden karakola kadar koşmuştu.

III.

Aylar sonra laf olsun diye karakola uğrayıp bahçesinde karşıma çıkan ilk polise sorduğumda öğrendim. Nihayet yakalanmış maskeli adam. Paraları çalmayıp yok ettiği, dolayısıyla ortada alacak verecek olmadığı için herhangi bir haber vermemişler mağdurlara. Paradan çoktan geçtiğimi, tek istediğimin neden böyle bir şey yaptığını öğrenmek olduğunu söyledim. Sigara tuttum. Köşedeki banka oturduk.

Yaşı kırk civarında, üniversite mezunu, İstanbul doğumlu, beyefendi tipli bir adammış. Ay başlarında avlanıyormuş. Silahı sahteymiş bu arada. Bir sürü insanın parasını yok ettikten sonra beli gerçek silahlı bir gruba çatıldığı bir gece soluğu karakolda almış. Epey bir dayak yedikten sonra. Dayağı Varyemez Amca olarak mı yemişti yoksa dövmeden hemen önce maskesini çıkarmışlar mıydı? Merak ettim ama sormadım. Onun yerine nedenini sordum. Neden böyle bir şey yaptığını... Suçunu kabul edip tek bir açıklama yapmış: İnsanların paraya olan düşkünlüğü, fena halde sinirlerini bozuyormuş ve paraları yok olurken suratlarında oluşan ifadeler sinirlerini az da olsa yatıştırıyormuş. Hepsini bu kadarmış.

Teşekkür edip karakoldan ayrıldım. Eve yürürken, paralarımı yaktığı sırada aydınlanan kocaman turuncu gagası geldi gözümün önüne. Sonra birbirine karışan alevler. Büyük bir nefretle birlikte, hastalıklı bir sempati yükseldi içimde. 🌸

**Donup kalmıştım.
Az önce cebimde
ikiye katlı duran
tüm para kül
olmuştu.**

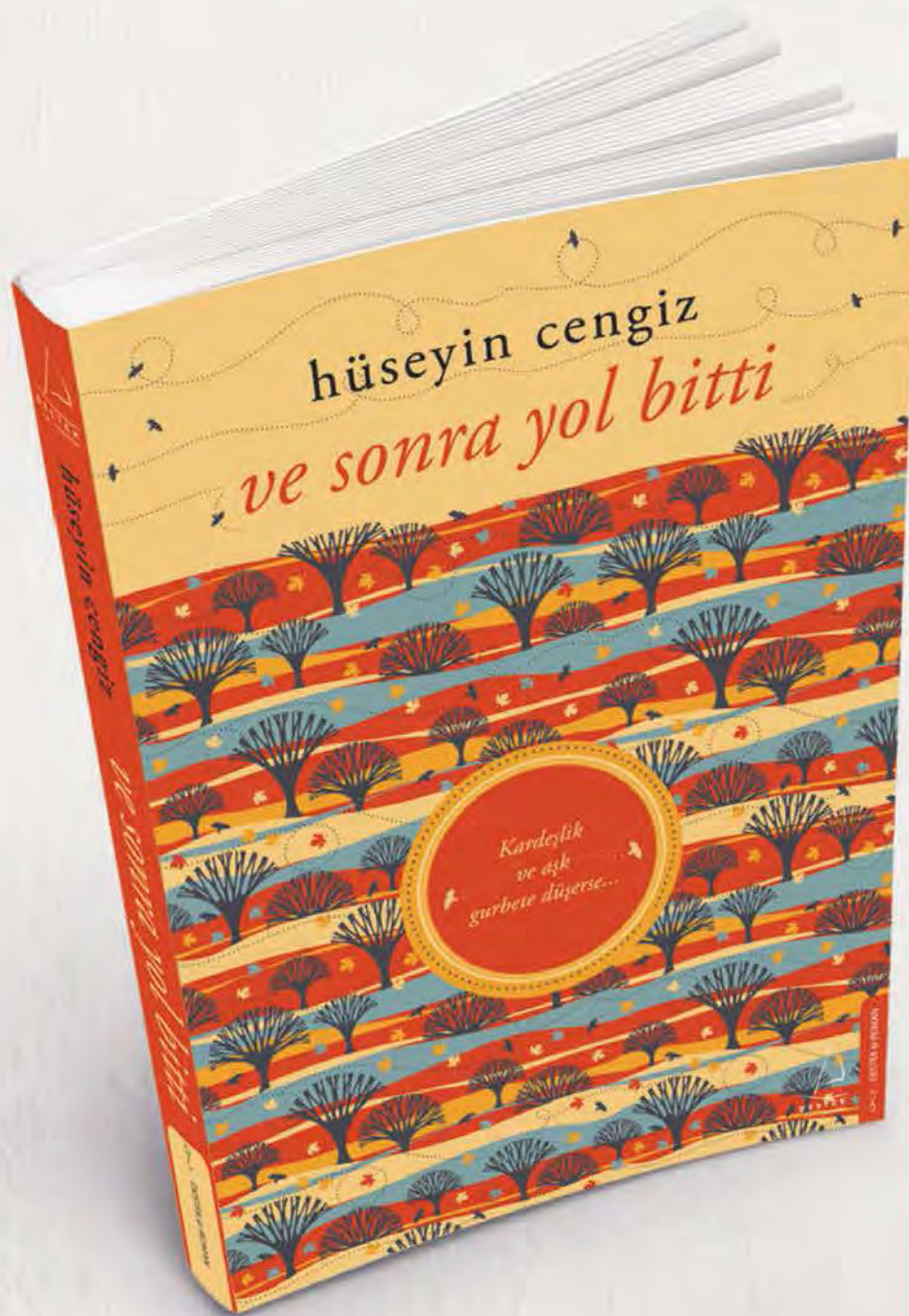
hüseyin cengiz

ve sonra yol bitti

Tarihin kanlı ayak izlerini, ham çarıklarıyla yola düşenlerin silmeye çalıştığı, aşkın ve kardeşliğin hikâyesi...

Muhacir olmaya zorlanmış Ermeniler, Dersimliler ve Türklerin hikâyesini aşk, kardeşlik ve özlem duygularıyla örülü şahane bir kurguyla anlatan “Ve Sonra Yol Bitti” duygulu bir tarih ve göç romanı...

Yol ve yolculuk, romanda yeniden anlam kazanıyor. Akıcı bir dil, sarsıcı olaylar zinciri ve güçlü bir kurguyla Anadolu’yu bütün çıplaklığıyla bir çırpıda okurun önüne sunan “Ve Sonra Yol Bitti”, 1915 ile 1950 yılları arasında Türkiye’de yaşanan üç önemli zorunlu göç olayını, iki aşk hikâyesi ekseninde ele alıyor.

Kaçmak zorunda kaldığı köyüne on yıl sonra döndüğünde Firik Dede’nin güneşle ilgili söylediklerini hatırladı. “Başımıza geleni sorma oğul, bir karanlık dönemdi. Harami sofralarında yer kapma yarışına girdiğimiz gün zaten kaybetmiştik her şeyi. Cellada kılavuz olma halimizi evliyalarımız da kabul etmemişti. Kabul etmediği içindir ki bize, gidin, ne haliniz varsa görün demişlerdi. Bil ki oğul, bütün karanlıklar kötüdür, ömrüm boyunca şafağa secde etmem bu sebeptedir. Çünkü seherin vakti ilk ışığın habercisidir ve bil ki ışıktaki leke yoktur. Bilir misin oğul, toprak evlerimizin kapısı neden hep güneşe açılır? Sence bu bir tesadüf müdür? Unutma ki Dersim’in bütün ulu ağaçları gövdelerinde bize yer açmıştı, dağlarımızda mazlumun sığınma eviydi. Onların kerametinden bir gün olsun şüpheye düşmedim. Ama gel gör ki her sabah kapımızın eşliğini ısıtan o yüce varlığa önce biz sırtımızı döndük, sonra da yol ve erkânı kaybettik. Unutma ki harami sofralarındaki kan lokmasını biz hazmettik ama onlar asla hazmetmedi. Kendi gerçeğine hep sadık kaldılar kısacası. Dersim’in tilsimini biz bozduk oğul ve bedelini de ağır ödedik. Şimdi anlıyor musun neden küstüğümü?”

Gideceğim yerde mutlu olabilecek miyim, ya da aradığımı bulabilecek miyim bilmiyorum... Yine de denemek istiyorum. Bir yere saplanıp kalmak, ölüm gibi geliyor bana. İnsan sadece mezarına saplanıp kalmalı, başka bir yere değil. Belki de gitmek sadece yaşıyor olduğumu hissettirecek bana. Belki sadece yaşadığımı hissetmek için gitmek istiyorum.

GİDERSEN

SON

"Sana bir sır vereyim..." Yüzüme bile bakmıyor. "Seviyorum... Biliyorum, bu bir sır değil diyeceksin ama bence sır. Gerçekten... Sır içinde kalmalı insanın, diye düşünebilirsin. İyi de, hangi sır kalır ki insanın içinde? Sır dediğin şeyi ne kadar çok kişi bilirse, sahiciliği de o derece artar. Hem sır sahibinden saklanır, dostlardan değil."

ARZU EDİLEN

Usulca doğruluyorum yatağımdan. Gözüme ilk çarpan şey, mektubum. Başucumda duruyor. Huyumdur, hep sağımdan kalkarım. Besmele çekmem ama yine de sağımdan kalkınca günümün güzel geçeceğine inanırım. Ritüelim bununla sınırlı değil. Bir bardak su içerim uyanır uyanmaz, oda sıcaklığında. Unutursam, bağırsaklarımın o gün iyi çalışmayacağını düşünürüm. İçeceğim suyun içine, akşamdan, bir dilim limon, bir dilim salatalık, bir dal nane koyarım. Yani hepsini birden değil, o akşam evde hangisi varsa onu. Suyumu içtikten sonra duşa girerim. Bu düş meselesi çok sonradan başladı. Çocukluğumda ya da gençliğimde böyle bir şey yapma şansım yoktu. O yüzden şimdi tadını çıkarıyorum. Duştan sonra, belime kadar uzamış saçlarımı bir güzel tarar, makasla biyigimi düzeltir, en son da sakalıma çekidüzen veririm. Bütün bunları yaptıktan sonra giyeceklerimi seçerim. Her defasında akşamdan hazırlasam ne güzel olurdu diye düşünürüm. Giyindikten sonra, beta balığıma yemini verir ve sağ ayakla dışarı çıkarım. Bugün özel bir gün olduğu için, bütün ritüellerimi daha bir özenle yapıyorum. En ince ayrıntıyı kaçırmadan hem de. Bugün büyük gün. Kalbim yerinden çıkacak gibi. Ritüelim tek farkı, gece uyumadan yazdığım mektup. Usulca cebime koyuyorum.

Çok sevdiğim bir kadın var, onunla buluşmaya gidiyorum. Uzun süredir gizli gizli seviyordum. Çok güzel bir kadın. Bir bakan bir daha bakıyor. Saçları kısacık. "Erkek gibi," diyor kimi, ama ben ona kısa saç çok yakıştırıyorum. Sonra burnu, burnu biraz büyük... gibi. Her ne kadar yüzünde orantısız ve biraz da yan gibi duruyor sansanız da dikkatli bakınca öyle olmadığını hemen anlıyorsunuz. Hiç kaşı yok. Kaşlarını kalemle çiziyor. Bazen birini diğerinden daha farklı çiziyor ama bence bilerek yapıyor. Gözleri hafif şehla. Bir yere odaklandığı zaman, hele hele bana, başkasından daha çok şey gördüğüne inanıyorum. Boyu çok uzun değil. Olsun, benim de uzun değil. Bir de sürekli diyet yapmasını istiyorlar ama o yapmıyor. Bence de yapmasın. Çok güzel gülümsüyor. Gülümsediğinde ön dişlerinin arasındaki boşluk...

eliyle kapatmasa daha güzel bence. Gülüşüyle kimseyi rahatsız etmek istemiyor.

İki yıldır tanıyoruz birbirimizi. Çok iyi arkadaşız. Dostuz. Sırdasız. İnsan sırdasına âşık olunca benim gibi, hemen söyleyemiyor tabii. İçine atıyor. Ben de içime attım. Hem de son bir buçuk yıldır. Evet itiraf ediyorum, tanıştığımızdan altı ay sonra ona âşık olduğumu anladım. Ama söylemedim. İçime attım. Bir gün canıma tak etti, her zaman buluştuğumuz yere çağırdım. Deniz kenarında bir kafe. Her zaman oturduğumuz masaya oturdum. Geldi, "Otur," dedim, "Sana çok önemli bir şey söyleyeceğim."

Dikkatle konuşmamı bekledi. Zaten ben bir şey söyleyecek olsam, hep böyle dikkatle dinler. Derin bir nefes aldım, daha bir dikkatle baktı. Bütün cesaretimi topladım, "Ben bu yıl okulu bırakıyorum," dedim... Diyebildim... Yoktu öyle bir şey ama başka bir şey uyduramadım ne yapayım. "Gidiyorum bu kentten," dedim. Uzun bir nasihat çekti ve ben okulu bırakmaktan vazgeçtim. O kadar uzun konuştuk ki, eve giderken kendime kızdım, "Neden okulu bırakmak istiyorsun," diye.

Düşünüyorum ama söyleyecek bir şey bulamıyorum... Ne denir ki gitmek isteyene güle güle dışında?

GERÇEK

Bugün o çağırdı. Aynı kafeye, eminim aynı masaya. Elim cebimde, mektubun sıcaklığında. Kafeye girdim, o da ne? Bütün masalar dolu. Her zaman oturduğumuz masaya bakıyorum, o da dolu. Uzak bir köşede oturuyor. Yanına gidiyorum ama aklım bizim masada. "Otursana," diyor. "Bizim... yani şu masa?" "Ne fark eder ki? Otur hadi." Aklım masada. En son dün gece görüşmüştük. Bir

garipti. Bana bakıyor ama sanki bakışları beni deliyor. Gözleri üzerimde ama gördüğü ben değilim sanki.

"Ne oldu?" diye soruyorum.

"Anlatacağım, sana ihtiyacım var," diyor.

Uzunca susuyor. Merakla bekliyorum.

"Ben gidiyorum," diyor.

Beynimden vurulmuşa dönüyorum. "Nereye?" bile diyemiyorum şaşkınlıktan.

"Bu kent, hayal kırıklığından başka bir şey değil benim için, bu ülke de," diyor. "Aradığım hiçbir şeyi bulamadım. Ne arıyorum bilmiyorum. Sadece arıyorum... ama bulamadığımı biliyorum. Sadece bir his bu."

Susuyorum...

"Gideceğim... Gideceğim yerde mutlu olabilecek miyim, ya da aradığımı bulabilecek miyim bilmiyorum... Yine de denemek istiyorum. Bir yere saplanıp kalmak, ölüm gibi geliyor bana. İnsan sadece mezarına saplanıp kalmalı, başka bir yere değil. Belki de gitmek sadece yaşıyor olduğumu hissettirecek bana. Belki sadece yaşadığımı hissetmek için gitmek istiyorum."

Düşünüyorum ama söyleyecek bir şey bulamıyorum... Ne denir ki gitmek isteyene güle güle dışında?

"Neden sustuğunu biliyorum."

Gözlerim açılıyor. "Yok canım, biliyor olamaz," diyorum içimden.

"Beni ne kadar sevdiğini biliyorum. Bensiz bu kentin sana ne kadar ağır geleceğini biliyorum. Yine de gitmek zorundayım. Yoksa bu kent ölümüm olacak."

Usulca iki elini uzatıyor masanın üzerine. Mecburen elimi cebimden çıkarıyorum, mektubu kendi halinde bırakıp ellerimi uzatıyorum. Sıkıca tutuyor ellerimi, "Biliyor musun? Bu kentte unutmayacağım tek şey sensin. Samimiyetin, dostluğun, kardeşliğin, gözlerin, bakışın... ne güzel bakıyorsun... kimisi şaşı diyor ya sana... ben çok seviyorum bakışlarını... sanki içimi görüyor..."

İÇMEK GÜZELDİR

Hâlâ ağlamamış olmam bile bir şey. Gözüme toz kaçtı sadece... Eve nasıl geldiğimi de hatırlamıyorum. Onca yolu yürümemişimdir herhalde. Ne ara içtim ben bu kadar?

Beta balığına bakıyorum. Birbirimize bakıyoruz yani. Ama o benim kadar uzun bakamıyor. Mektubu zarfından çıkarıp masaya bırakıyorum. Balık bir an tedirgin oluyor. "Sana bir sır vereyim..." Yüzüme bile bakmıyor. "Seviyorum... Biliyorum, bu bir sır değil diyeceksin ama bence sır. Gerçekten... Sır içinde kalmalı insanın, diye düşünebilirsin. İyi de, hangi sır kalır ki insanın içinde? Sır dediğin şeyi ne kadar çok kişi bilirse, sahiciliği de o derece artar. Hem sır sahibinden saklanır, dostlardan değil."

Yanıt beklemiyorum. Mektuba takılıyor gözüm. Son satırına bakıyorum. En sevdiğim şiirlerin birinden bir dizeyle bitirmişim; "gidersen yıkılır bu kent..."

HOUSE

M.D.

DR. LISA CUDDY

Princeton Plainsboro Hastanesi'nin dekanı ve yöneticisi

DR. JAMES WILSONOnkolog
Dr. House'un tek dostu.**DR. GREGORY HOUSE**

Princeton Plainsboro Hastanesi'nin teşhis departmanını yöneten dahi doktor.

DR. ALLISON CAMERON

Teşhis departmanının çalışan immünoloji uzmanı.

DR. ERIC FOREMAN

Dr. House'un yönetimindeki teşhis departmanının muhalif nöroloğu.

IMDbEn Yüksek Oy Alan 3
House M.D. Bölümü

- 1 House's Head (4. sezon 15. bölüm) ☆ 9.8/10
- 2 Wilson's Heart (4. sezon 16. bölüm) ☆ 9.8/10
- 3 Broken (6. sezon 1. bölüm) ☆ 9.7/10

HOUSE WILSON | HOLMES WATSON

Dr. Gregory House ile ünlü hayali dedektif Sherlock Holmes arasındaki benzeşmeler ve göndermeler tüm seri boyunca dikkat çekmiştir. Holmes/House ve Wilson/Watson isim benzerlikleri tesadüf değildir.

House M.D.
66 farklı
ülkede
yayınlanmıştır**Everybody**

Dizinin vecizesine dönüşen ve "Herkes yalan söyler" anlamına gelen "Everybody Lies" sözü tüm seri boyunca tam olarak

Lies**33 KERE** tekrar edilmiştir.House M.D.
131 defa aday olduğu
ödüllerden
54 tanesini kazanmıştırHugh Laurie
House M.D.'yi
canlandırdığı
rolüyle toplam
18 adet
ödül kazanmıştır2008 yılında en çok izlenen
televizyon dizisi olma ünvanına
sahip olan House M.D. toplam
82.000.000
kişi tarafından izlenmiştir.House M.D. bacağındaki ağrıyı
dindiren **VICODIN**'i tüm seride
181 KERE
kullanmıştır.**3** farklı enstrüman
çalabilen doktor
House'un evinde
11 adet enstrüman
bulunmaktadır.
(Piyano, gitarlar, mızık
trompet ve banço...)Dizinin yayınlandığı
8 sezon boyunca
Doktor House
18 farklı **asa**
kullanmıştırDahi doktor House bile
tüm hastalarını kurtar-
mamıştır. House'un
21 hastası hayatını
kaybetmiştir.

Kalabalık bir vapur çıkışına denk gelerseniz etrafınıza iyice bir bakın, insanlar zombi gibi iniyorlar karaya. Bir hedefe kilitlenmiş yavaş yürüyen bir yığın. Gözleri ifadesiz.

DEVİRİMCİ VAPUR YOLCUSU

Bu yaşıma kadar iki bin iki yüz seksen sekiz pazartesi yaşamışım. Okuluydu, ofisiydi, hayatımın yarısından fazlasının mecburiyetlerle geçtiğini varsayarsak, ben bu pazartesilerin en az bin beş yüzünde hınçla, öfkeyle uyanmış ve bu zavallı durumu gün içinde kabullenene kadar -ki bu öğle yemeği zamanına denk gelir- içimde insanlara karşı yoğun bir nefret, kapkaranlık bir kinle yaşamışım.

Fakirlik para pulla ölçülemez. Bu konudaki tanımım gayet net; fakirlik erken uyanmaktır, mecburiyettir. Bundan dolayı pazartesi sabahları tam 6:43'te parasızlığımın alarm kılıfına girip sağlı sollu tokatlarla beni uyandırması yıllarca kıyametim oldu. Ölmek istedim ölemedim, yaşama sıkı sıkı tutunayım dedim, onu da beceremedim. Bu yapıp yapıp çirkin günün içinde olduğum aklıma geldiği anlarda yüzümün aldığı şekli kimselerin görmesini de hiçbir zaman istemedim.

O yüzden pazartesi sabahları vapurda güzel, pek kalabalık olmayan köşelerde bir yer kapabilmek için evden biraz erken çıkıp iskelede en önde bekleyenler arasında olur ve kapılar açılır açılmaz koşar adımlarla en yakın köşeye gidip otururum. Ama bilirim muhakkak arkamda beni izleyen birileri vardır ve içlerinden "Manyāğa bak, hem kapının en önünde bekliyor hem de vapura koşarak giriyor," derler.

Şunu bilmezler ki ben geliştirdiğim bu yöntemle, daha doğrusu kaçışla kendimi koruyordum. O haldeyken kimseyle göz göze gelmek istemem, kimseye acıyarak bakmak istemem, bana da aynı şekilde bakılmasını istemem. Ama pazartesi sabahları vapurda kim varsa herkes birbirinin hayatına acır, kendininkini aklına bile getirmeden. En az altmış yıllık düşünsel bir gelenektir bu. Herkes bilir ama kimse açık açık söylemez.

8:00 vapuruna biniyordum son birkaç gündür. O saate yeni vapur koydu Şehir Hatları. Daha büyük oluyorlar. Kendinizi gizleyerek oturacağınız bir sürü yer var. Özellikle dışarısı artık bayağı tenha. Zaten sıcaklık iki derece aşağı düşse herkes içeri kaçıyor vapurda. Biraz üşüyüp temiz hava almak yerine; üşümeden ama sabahın köründe kapalı mekanda milletin sabah sabah ağzında birikmiş, kahvaltısızlığa ve mutsuzluğa ve mecburiyetlere ve yavaş yavaş ölmeye bağlı ağız kokusunu çekmeyi tercih etmeleri garip geliyor. Vapur demek temiz hava demektir, boğazın mis gibi kokusu demektir, ama insanlar götleri üşüyecek diye lağım havası çekiyor içine.

Karaköy'e yanaştık. Pek acelem yoktu, "Nasıl mesainin başlamasına daha var, kahvaltı edeyim şuralarda bir yerde," diye düşünüyordum, dalmışım. İçeri biraz boşalmış gibi geldi bana. Aşağı kısma fazla da dikkatli bakmadan çıkışa doğru indim, yolcular yeni çıkıyordu. Hiç sevmem kalabalıkta vapurdan çıkmayı. Kalabalık bir vapur çıkışına denk gelerseniz etrafınıza iyice bir bakın, insanlar zombi gibi iniyorlar karaya. Bir hedefe kilitlenmiş yavaş yürüyen bir yığın. Gözleri ifadesiz. O karmaşada ayağına basıyorlar,

ittiriyorlar ve umursamadan geldikleri gibi yavaş yavaş geçip gidiyorlar.

Artık düşmüştüm bu girdaba, yapacak bir şeyim yoktu. Vapurun kapısının önünde birikmiş çıkış kalabalığında kendimi en sağa verdim çünkü Tophane tarafına gidecektim, ofis oradaydı.

Tam kalabalıkla birlikte itiş kakış çıkarken, iskelenin çıkışında sağdaki yolun bir kısmını vapurdan inerken kullanılan tahta iskelelerin üç dört tanesiyle kapandığını gördüm. Tabela mabela hak getire tabii. Yön gösteriyor o iskeleler yolculara. "Buradan geçmeyin," der gibi dizilmişler yan yana. Ama o iskelelerin üstünden bir şekilde geçmek de mümkün ve oradan geçen kim olursa diğer tüm yolcuların önüne geçmiş oluyor.

Daha bir dakika önce takdir edip davranışına özendiğim adam bir dakika sonra maymunlar padişahı yolcuya dönüşmüştü.

gürültüye, inen bütün yolcular dönüp devrimci vapur yolcusuna baktı. Her şey gözlerimin önünde saniyeler içerisinde olup bitiyordu.

Daha bir dakika önce takdir edip davranışına özendiğim, hayatımın bundan sonraki kısmının tek kurtarıcısı olarak gördüğüm felsefi derinlikli eylemlerin cesur uygulayıcısı devrimci vapur yolcusu, bir dakika sonra maymunlar padişahı yolcuya dönüşmüştü. İçinde bulunduğu rezil duruma daha fazla dayanamayıp kurtulmak ister gibi, tahta iskeleden hızla aşağıya atladı. Ancak maymunlar padişahı unvanı kendisine yetmemiş olacak ki bu sefer de galaksideki tüm maymunların efendisi olma iddiasındaydı. Çünkü yüksekliği iyi hesaplayamamış yüce padişahımız, ayakları betona temas ettiğinde hafifçe sendeledi ve yeri öpmek hatta öpmekle yetinmeyip yalamak ister gibi düştü. Yaklaşık olarak iki dakikadır, şans, Tanrı ya da siz ne dersiniz deyin, hiçbirisi onun yanında değildi. Ama ne fark ederdi ki ikisi bin beş yüz pazartesidir benim de yanımda değildi.

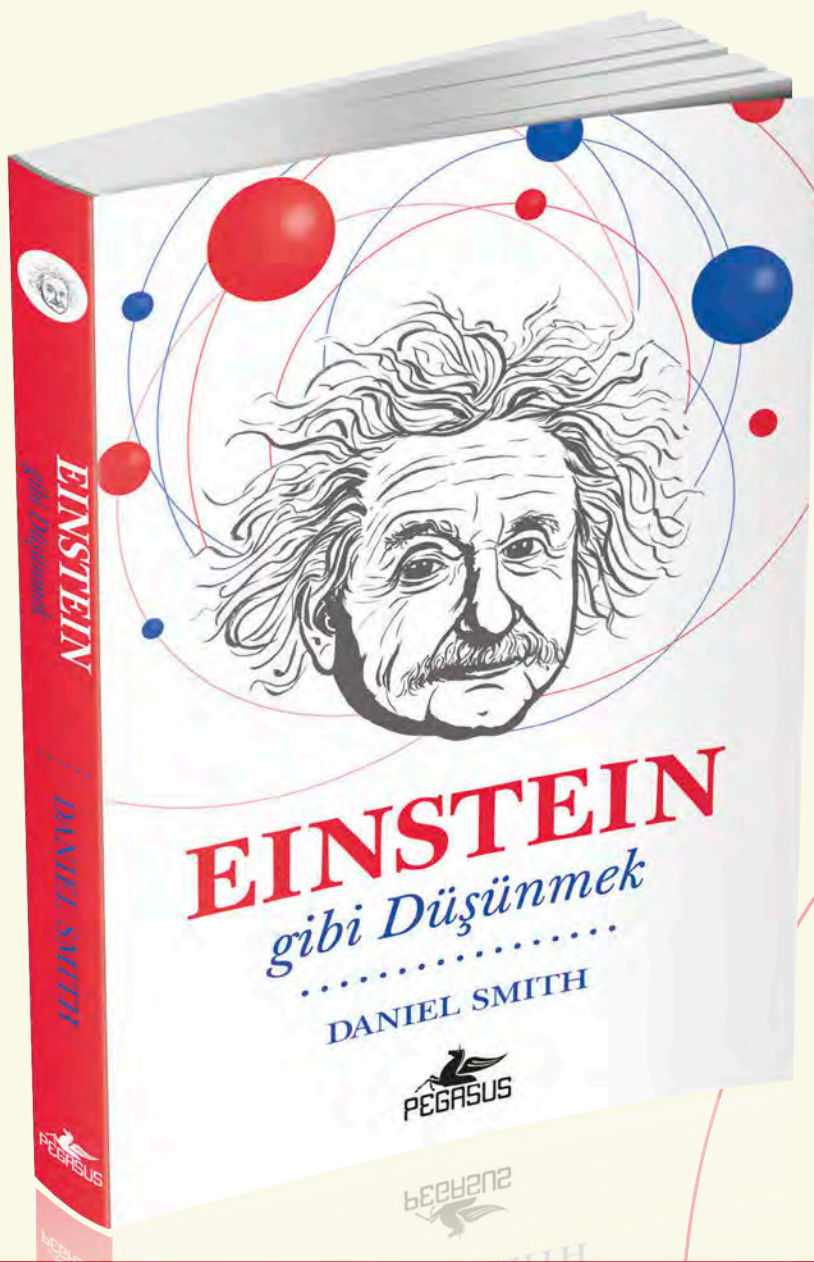
Rezil olmanın sonsuz boyutunu hepimize canlı canlı yaşatan ve artık kendisine verdiğim tüm unvanlardan münezzeh adam, toparlandı, yürüyüşünü düzeltti, saçlarının arkasını şöyle bir savurdu ve Karaköy tarafına doğru yürümeye devam etti. Fakat yaşadığı gerilim sebebiyle davranışları artık çıgrından çıkmıştı. Gözlerimi üzerinden bir saniye bile ayırmadan onu izliyordum. Yürürken sinirle yere tükürdü. Ben hayatımda padişahlıktan itliğe bu kadar çabuk geçiş yapan hiç kimseyi tanımamıştım. Bize, kendince, yıkılmadım ayaktaayım mesajı veriyordu.

Fakat daha ne kadar rezil olacaktı ki? Vapurdan inen yaklaşık yirmi beş bin mutsuz, onu sirkte üç tekerlekti bisiklete binen ayıymış gibi izlemişti. Çok kısa sürede o kadar rezil bir duruma düşmüştü ki rezilliğin şiddetinden o günün pazartesi olduğunu bile unutmuştum.

Ofise vardığımda tekrardan hatırladım pazartesi olduğunu. Asansör bozuktuk, dört katı yürüyerek çıktım. Son kata geldiğimde hafif bir sendeledim basamakları çıkarken. Aklıma devrimci vapur yolcusu geldi. Benim yerimde o olsa ne yapardı acaba?

Ne yapabilirdi ki? Kendi kendine biraz söylenip sonra da durumunu kabullenerek geçer yerine oturur ve alıştığı köpekliğe devam eder, aylık sabit bir ücret karşılığında patronlarına para kazandırmayı garipsemezdi. Aynı benim gibi...

Galiba pazartesi 8:00 Karaköy vapurunda bir tane bile devrimci yoktu. Sadece bizim gibi köpeklerin kendilerini kurtarması için başkalarının üzerine yapıştırmak istediği rollere uygun, bizden de zavallı maymunlar vardı. Onlar biraz da olsa farklı oldukları için bizim gibi köpeklerin saygısını kazanıyorlardı, ta ki iskele altlarından kayana kadar. 🐾

“Hiçbir özel yeteneğim yok. Sadece tutku derecesinde meraklıyım.”
Albert Einstein

Bilim tarihinin tartışmasız en önemli ve en etkili isimlerinden biri olan Albert Einstein’ın büyük bilimsel gizemleri çözerken benimsediği eşsiz yaklaşımı, sıra dışı fikirlerini ve kişiliğinin bütün yönlerini şekillendiren etkenleri keşfetmeye hazır olun!

Engelli bir gencin Sokrates’le diyalogları

“İnsanlığa dair derin gözlemlerle dolu bir kitap. Harika bir cesaret ve bilgelik dersi.”
André Comte-Sponville

ALEXANDRE JOLLIEN

1975 yılında İsviçre’de doğdu. Serebral palsi (beyin felci) yüzünden on yedi yılını engelli öğrencilere özel bir merkezde geçirdi. Daha sonra üniversitede felsefe eğitimi alan Jollien felsefe ve kişisel gelişim alanlarında konferanslar veriyor ve *Çıplak Filozof* gibi tüm dünyada çok satan kitaplara imza atıyor.

Allan Karlsson yüz yaşına bastığı gün huzurevindeki odasının penceresinden atlar ve şıpıdık terlikleriyle ortadan kaybolur çünkü kendisinin henüz ölmeye niyeti yoktur. İstikamet, yol onu nereye götürürse orasıdır. Fakat yüzlük ihtiyarın yolu bu zamana kadar hep belaya çıktığı için bir asır sonra da farklı bir yol tutturması imkânsız gibi görünmektedir.

“Mao’nun üçüncü eşi, Başkan Yardımcısı Truman ve Stalin gibi tarihi karakterlerin şaşırtıcı derecede komik bir yere sahip olduğu eğlenceli bir roman. Albert Einstein’ın bahtsız üvey kardeşi bile kurguya zekice bir katkıda bulunuyor.”

Publishers Weekly

www.pegasusyayinlari.com

facebook.com/pegasusyayinlari

twitter.com/pegasusyayinevi

instagram.com/pegasusyayinlari

Kalmak, değiştirecek hiçbir şeyi görmemek, hiçbir şeyin değişeceğine inanmamaktır. Rız olmak, yetinmektir. Gazeteleri okuyup, haberleri izleyip, kaldırımda yürüyüp hiçbir şeyden rahatsız olmamaktır.

YOL YURDUN OLMUŞSA KALMAK GURBETTİR

HAKAN GÜNDAY

KİTAP YETERİNCE UZUN YAZILIRSA HERKES ÖLÜR

Ahmet Mümtaz Taylan: Sayın Günday, her bakımdan hoş geldiniz!

Hakan Günday: Siz de hoş geldiniz.

Ahmet Mümtaz Taylan: Bu aralar gitmelere doyamadınız. Nedir bu gitme meselesinin aslı?

Hakan Günday: Uzun bir yoldan geldim. Farklı festivallerin ve edebiyat için yaptığım seyahatlerin beraberinde getirdiği doğal sonuçlar oluyor. Üç sene önce yazdığım bir kitap hakkında, ülkenden 3000 kilometre uzakta kendini konuşurken bulunca, o an dersine yeterince çalışmadığını hissediyorsun. Yazdığım kitabı, okuyanlar sayesinde hatırlıyorum ama arada karanlık kalan yerler, türlü belirsizlikler de oluyor. Bu sefer de öyle oldu. Yoğun bir suçluluk duygusuyla evime döndüm ve çalışmak istedim.

Ahmet Mümtaz Taylan: Onlar kitabı yeni okudukları için senden daha iyi biliyor olabilirler mi? Bu duruma gerilmiyor musun?

Hakan Günday: Bir metnin çevrilmesinin sonucunda yaşanan bazı ilginçlikler var. Her coğrafya ve kültürden, aynı metin için farklı tepkiler alabiliyorsun. Çünkü zihinler farklı referanslar üzerine çalışıyor. 'Daha' bir depoda bekletilen göçmenler ve o göçmenler üzerinde, her türlü tasarrufa sahip olduğunu anladığı an zalime dönüşen bir çocuk hakkında. Bu kitap Fransa'da okunduğunda Nazi kamplarını çağırıştırıyor ve tepkiler geliyor. Bu, o kültüre has bir düşünce. Kitapla beraber gezince, hikaye kendi başına yazılmaya devam ediyor. O tepkileri gördükçe, bu duruma daha yakından tanık oluyorum.

Ahmet Mümtaz Taylan: O halde kitap yazıldığı zaman değil okunduğu zaman bitiyor ve okuyucuyla tamamlanıyor, öyle değil mi?

Hakan Günday: Bence kitap hiç bitmiyor. Hatta kitap yeterince uzun yazılırsa herkes ölür. Mesele kitabı nerede bıraktığındır...

NEDEN BİR YERDEN BAŞKA BİR YERE GITME İHTİYACI DUYUYORUZ?

Ahmet Mümtaz Taylan: Kitap için dünyayı tavaf ettiğinden, gitme konusuna da girmiş olduk. Gitmeyi mi tercih edenlerdensin yoksa kalmayı mı?

Hakan Günday: On dört yaşında Louis-Ferdinand Céline'in 'Gecenin Sonuna Yolculuk' kitabını okumuştum. Kitaptan hiçbir halt anlamamıştım ama bir kitapla, insanlardan çok daha yakın iletişimi kurabileceğimi deneyimlemiştim. O kitabı anlayamama rağmen bir şeyler hissetmeme sebep olan kelime 'yolculuk'tu. Yol almak ve yer değiştirmekten bahsediyorum. Céline'in 'A' noktasındakilerle de, 'B' noktasındakilerle de sorunu vardı.

Ahmet Mümtaz Taylan: Yol yurdun olmuşsa kalmak gurbettir. Ben gitmeyi sevenlerdenim. Varılacak

nokta neresi olursa olsun, gitmek iyidir.

Hakan Günday: Sadece evinde oturarak, internet aracılığıyla dünyanın her yerine ulaşabildiğin bir dönemde, her yer hakkında ahkam kesme illüzyonuna ne diyorsun?

Ahmet Mümtaz Taylan: Bu, gerçek de olabilir. Her yeri çıplak göz ve akılla görmek yerine, bir kanal vasıtasıyla başkasının süzgecinden geçmiş bir biçimde görmek de gitmenin bir şeklidir. Sevişmekle mastürbasyon arasındaki fark gibi... Sevişmek elbette daha coşkuludur ama en nihayetinde dijital bir gezgin de olabilirsin. Bu gezgin olmak mıdır bilmiyorum ama, bir şekilde öğrenmenin yolunu açtığı kesin...

Hakan Günday: Bence burada bir sıkıntı var. Dijital gezginliğin sorunu; kamera nereye koyuluyorsa, oradan bakma zorunluluğu. Belki de bütün orman kameramanın arkasından geçiyordur. Kadrajda gördüğünü, gördüğün yerin bütünü sanıyorsun. Dünyada yeni bir şeyin keşfedilemeyeceğine dair bir inançla, dünyaya meteor gibi bakıyorsun.

Ahmet Mümtaz Taylan: Buna 'Sokma akılla yaşamak' da diyebiliriz.

Hakan Günday: Kesinlikle...Ve bunun coğrafya ile ilgisi yok. Birlikte olan ve birbirlerinin kafalarını açan insanlar dünyanın her yerinde aynı oluyor.

Ahmet Mümtaz Taylan: Son zamanlarda Fransız bir şefin yemek pişirme ideolojisini seyrediyorum. Eti gömüp, kül ve toprakla kapatıyor. Birbirini tanımayan ilkel kabilelerden gelişkin yerlere kadar bu pişirme tekniği hep var. Pişirme şekilleri birbirine benzemiyor çünkü aynılar. O halde neden bir yerden başka bir yere gitme ihtiyacı duyuyoruz?

Hakan Günday: Kendinimizi kıyaslayarak tanımlamak için. Adada yalnız başınayken ahlakı nereden bileceksin? Bir davranışın yanlış ya da doğru olduğunu anlamak için başkasına ihtiyaç vardır. "Her şeyin ölçüsü insandır" sözü var ya: Her şeyin ölçüsü aslında başka bir insan mıdır?

Ahmet Mümtaz Taylan: Bunun içindir ki, "Başkasının özgürlüğünün başladığı yerde bizimki biter." tanımı oldukça kötü...

HEM BİRBİRİMİZİN ÖLÇÜSÜYÜZ HEM DE TEL ÖRGÜSÜYÜZ

Hakan Günday: Kurduğumuz düzende özgürlüğü birbirimizi denetleme ve sınırlama biçimi olarak kullanıyoruz. Hem birbirimizin ölçüsüyüz hem de tel örgüsüyüz ve bu konuda oldukça başarılıyız. Doğar doğmaz öğreniyoruz bunu. Zamanla herkes birbirinin polisi haline geliyor ama itfaiyecisi olamıyor. Çünkü birbirimize yaptığımız kamu hizmetini sadece emniyet ve güvenlik üzerinden gerçekleştiriyoruz.

Ahmet Mümtaz Taylan: 'Daha'da, "Türkiye, Avrupa ve Suriye arasındaki mesafedir." diye bir cümle geçiyordu...

Hakan Günday: Bu cümleyi en çok Kumkapı'yı bekleme odasına dönüştürmüş olan göçmen insanlara sormak lazım. Orası araftır. O bekleme odasında okunacak dergiler de çok sıkıcı. İnsan gördüğü şehirleri yaşar mı yoksa sadece oradan geçer mi, bilmiyorum. Bu biraz da hangi amaçla yola çıktığına bağlı...

Ahmet Mümtaz Taylan: Çıkış noktası ve varsa varış noktası arasındaki yerler insanların hayatında kalıcı izler bırakmıyor. Çünkü içinden geçip gittiğin yerler zihninden de geçip gidiyor. Düşünmek gerek: Mesela Budapeşte'ye giderken, İstanbul'la arasındaki yerleri silerek mi gidiyorum?

Hakan Günday: Bu bir kitabı atlaya atlaya okumaya benziyor. Yerleşik olanın da bir yolculuğu olmalı. O da zaman içinde yolculuk yapıyor. Dünyanın etrafında üç kere dönmüş biri mi, yoksa 80'lerde Türkiye'de gözünü açıp, 2016'ya kadar bu macerayı yaşamış biri mi daha çok yolculuk yapmıştır? Biri dünyanın etrafında, biri de kendi etrafında sayısız kez dönmüştür...

Ahmet Mümtaz Taylan: Neyle ve nasıl gittiğin de çok önemli. İstanbul'dan Belfast'a uçmak bir yolculuk mu mesela? Yer değiştirme ve yolculuk arasında da oldukça belirgin farklar var.

BİLİNMEZE YAPILAN YOLCULUK ÖLÜME YAPILAN YOLCULUKTUR

Hakan Günday: Yolculuk numaralı koltukta oturmakla ilgili bir şey değil. İnsan bir şeyden kaçtığı için ve bir şeyi yakalamak için hareket eder. Yolculuk bu iki etkinin var olduğu an başlıyor. Ya bir hayalin peşinden gidersin ya da bir anıdan kaçarsın.

Ahmet Mümtaz Taylan: Can Yücel'in ışıklar sönmüş hapishane ranzasında İstanbul seyahatine çıkması gibi; evinde gözlerini kapatıp, seyahate çıkmak. Bu da esaslı bir yolculuk değil mi?

Hakan Günday: Bu, yolculuğun şahıdır. Anıdan hayale uzanan eşsiz bir yolculuk...

Ahmet Mümtaz Taylan: Ama bilinmeze yolculuk oturduğu yerden yapılmaz.

Hakan Günday: Çünkü bilinmeze yapılan yolculuk ölüme yapılan yolculuktur.

Ahmet Mümtaz Taylan: Gidip gelenlere ne diyorsun?

Hakan Günday: Niye döndüklerini

Fotoğraflar: Selen Özer Günday

soruyorum. Fransız şef örneğindeki gibi; aynı görünen şeylerin arasında, gözle görülmeyen temel farklılıklar gizlidir. Çok sevdiğim yazar Amos Oz'un bu temel farklılıklara dair müthiş bir örneği var. Dünyanın iki farklı yerinde, iki farklı anne; biri Akdenizli, diğeri ise İskandinav. Akdenizli olan, yemeğini bitirmeyen çocuğuna "O tabak bitecek, yoksa seni gebertirim" diye sesleniyor, İskandinav anne ise çocuğuna, "O tabak bitecek, yoksa kendimi öldürürüm" diyor. İşte görünürde aynı olduğu varsayılan yaşam biçimlerine dair belirgin bir fark. İnsan bütün bu farklılıkların arasında kendini bulmak durumunda... Peki ya sen, gitme meselesini ilk kez ne zaman içinde hissettin? Oturduğun yerde içine düşen bir rahatsızlık mıydı bu? Ya da "Atom sürekli hareket halindeyken ben neden sürekli aynı yerde duruyorum?" düşüncesi mi? Yoksa hayata ilk adımını attığından beri bağlasan durmaz bir insan mıydın?

Ahmet Mümtaz Taylan: Uzun yol maceram yalnız başladı. Beş yaşlarındayken, babam Isparta'nın Eğirdir kazasının Şarkikaraağaç nahiyesinden, Eğridir'e giden otobüse bindiriyordu beni. Eğridir'den de Konya'ya giden başka bir otobüse biniyordum. Oradan da başka bir otobüsle, Ankara'ya geçiyordum. Ankara'da beni annem karşılıyordu. Senin anlayacağın muavinlere ve şoförlere emanettim. Kaybolma korkusuyla, çişimi yapmak için tuvalete bile inmiyordum. Şehirler arası otobüs yolculuğunda, on beş saat çişini tutan, beş yaşında bir çocuk düşün. İşte o çocuk benim ve yolculuk maceram tam olarak böyle başladı. Bu yüzdendir ki yolculuk her zaman, beni huzursuz eden bir şey olarak kaldı. Beş yaşında yaptığım yolculukların hatıraları arasında kapalı kaldım. Bu yüzdendir ki yolda olmaktan çok bir yere ulaşmayı seviyorum. Çünkü hangi yolculuk olursa olsun, iç güvenliğimin olmadığını hissediyorum. Yol beni hem korkutuyor hem de üzüyor. Yaş ilerledikçe de, utanmadan yolda olmayı zaman kaybıyla bağdaştırır oldum. Halbuki ağaçları, dağları, taşları seyrederek yolculuk yapmak ne büyük bir rehabilitasyondur. Gitmek istediğim yere giderken içimde nasıl bir huzursuzluk türeyeceğini kestiremiyorum. Ya varamazsam! Ya kaybolursam! Ya düşüncesi içimi kemiriyor. Ya bir tuvalete unutulursam!

GİTMEK AKLA DÜŞTÜĞÜ AN YOLCULUK BAŞLAMIŞTIR

Hakan Günday: Bu hayatı istemeyip

başka bir hayatı denemek de gitmektir.

Ahmet Mümtaz Taylan: Bu konularda ben de öyleyim. Hatta kızım da öyle. Sezonun ortasında okul değiştirmeye karar verdi. Gitmeye karar verdi. Gitmek akla düştüğü an yolculuk başlamıştır. Yolcu için kalmak, bazen gurbettir.

Hakan Günday: Tüm bunların aidiyetle olan ilişkisi ne?

Ahmet Mümtaz Taylan: Ya ait olamama duygusu ya da daha büyük bir şeye ait olma arzusu. Bir yerden gitmek, orayı terk etmek değildir. Yeni bir yere gitme duygusu, daha büyük bir yere ait olma hevesinin getirisidir.

Hakan Günday: Toplum ve birey arasındaki ilişkiyi aidiyet olarak kurmak belki de yanlıştır. Çünkü yola çıktığın zaman içindeki kültürü de beraberinde götürüyorsun.

Ahmet Mümtaz Taylan: Kendini bir ülkeye ait hissedip, bunun dünyadan bağımsız olduğunu düşünmek de neyin nesi? Zaten o aidiyet de, büyük bütünün küçük bir parçası. Aidiyet meselesi bölünmenin bir aparatıdır. Böyle düşününce kendini araçsallaştırmış, ait olduğun şeyi de küçültmüş oluyorsun. Belki de ait olduğuna sandığın şeylerdir seni daraltan. Doğu, Batı, Kuzey, Güney, ne anlama gelir ki tüm bunlar? Hangi şaire, sinemacıya, edebiyatçıya bunu hakkını vererek anlatabiliriz? Aidiyet, bir çekmecelere ayırma biçimiye, bu beni hiç mi hiç heyecanlandırmıyor...

SINIR ÇİZMEYE BAŞLADIĞIN AN TİCARET VE POLİTİKA BAŞLAR

Hakan Günday: Aidiyet bedenle alakalı olamaz. Ekonomik olarak işleyen bir şeydir. Sınır çizmeye başladığın an ticaret ve politika başlar. Avrupa Birliği, bir kavramın içinde sınırları yok etmeyi deniyor. Suriyeli ülkesine geldiğinde ise ne halt edeceğini bilmiyor. Yapmaya çalıştıkları şey fikri olarak orada duruyor ama bir türlü işlemiyor. Sınırları yok etmektense yaklaştırarak yakınlaşmaya çalışıyorlar. Kağıt üstünde bütün yasalar romantik ve olağanüstüdür...

Ahmet Mümtaz Taylan: Sınır çizgilerini bile aidiyetler belirliyor. Benden olan ve benden olmayan diye tanımlanabilecek bir parçalanma biçimi. Bu yüzdendir ki komünler devlet düzenlerini tehdit ediyor. Komünler formel ayrımlar değildir. İtirazcı bir noktayla bir araya gelirler. Sonra onun adı getto da olur, Müslüman mahallesi de... Mesela İngiltere, referandumdan sonra hiçbir yere gitmedi. Peki ya sen Hakan, gitmelere daha ne kadar doymayacaksınız? Kitap tüm dillere çevrilinceye kadar mı?

Hakan Günday: Kitabın kendi başına gezmesi gerekiyor. Ayağa kalkıp gezsin. Gezemediği yerde de yıkılıp kalsın. Yazarken kitapla bir oluyor, sonra da sonsuza kadar ayrılıyorsun. Yazdığım her kitap, yolculuğumda mola verdiğim bir yer gibi. Kitabı da mola olarak kullanan insanlar var. Bazen aynı yerde duruyoruz ve insanlar bazen "Orada da durulur mu?"

diye soruyorlar. Aslına bakarsan, bu yalnızca bir denk düşme işi...

Ahmet Mümtaz Taylan: İsmi vermek istemediğim birisi, geçen gün bir televizyon reklamında "Benim de hatalarım oldu ama hayatta hep doğru yerde durdum" diyordu. Sen hayatında hep doğru yerde durabildiğini düşünüyor musun?

Hakan Günday: O doğru yerin adresi olsa, belki turist olarak görmeye gidebilirim. Yerimde duramadım ki doğru yerde durayım. Sen durabildiğini mi düşünüyorsun?

Ahmet Mümtaz Taylan: Ne münasebet! Kimi zaman kalmak da bir fazilet olabilir.

KALMAK HİÇBİR ŞEYİN DEĞİŞECEĞİNE İNANMAMAKTIR

Hakan Günday: Aynı coğrafyada yıllar içinde bütün bir macerayı yaşamak da yolculuğun hasıdır. Her sabah yeni bir ülkeye uyandığın bir coğrafyadaysan, bir yere gitmene gerek kalmaz. Sana Doğu'yu da Batı'yı da zorla keşfettirirler. Bu beden nakli değil ki. Tamamen zihnin içinde gerçekleşen bir yolculuk. Aynı noktada doğup, altmış yıl sonra ölebilirsin.

Orasıyla ilişkin daima parazitliyse zaten yola çıkmışsındır. Giden ve kalan arasında bedensel olarak hiçbir fark yok. Nice gezen de belgesel kameramanı gibi dolanır. Bu dünyaya ve hayata nasıl baktığınla ilgili bir şey... Dünyanın bu kadar küçüldüğü bir dönemde bedeni bir yere nakletmek mesele değildir. Yolculuğun tanımı geleceğe doğru da olabilir. Kavramı geliştirmek de yolculuğun bir parçasıdır. Gördüklerinden, yaşadıklarından rahatsızsındır ya da başka bir şeyin peşinden koşuyorsundur. Kalmak, değiştirecek hiçbir şeyi görmemek, hiçbir şeyin değişeceğini inanmamaktır. Razi olmak, yetinmektir. Gazeteleri okuyup, haberleri izleyip, kaldırımda yürüyüp hiçbir şeyden rahatsız olmamaktır. Heykele dönüşünce yürüyemezsin. Yola çıkmanın içinde korku da var. Korkuyu dizginleyip, davranışa dönüştürmek de. Hepsini bir arada. İçine doğduğun düzende bir milim de olsa değişiklik istegin var mı, yok mu? Bütün mesele bu. Bunun için de düzeni izliyor olman lazım. Aptallaşmaya ve gaddarlaşmaya eğilimimiz olduğu için bununla mücadele etmemiz lazım. İspanyollar ve Portekizliler Amerika'ya geldiklerinde, yolculuk yapan onlardı. Yerliler ise yerinde duruyordu. Bunun ilerlemeye bir ilgisi yoktu. Yerli, gelen yeni adamı görünce "soluk benizli" diye tanımladı. Bu, bir ırk ya da ten tanımı değil bilakis hastalık teşhisiydi. Yerli, yerine gelenin bir sıkıntısı olduğunu düşündü. Ki o sıkıntıyı da sonra gördü: Ancak kendisini öldürdüğünde soluk benizlinin gerçekten de hastalık sahibi olduğunu anladı. Peki ya gerçek yolculuğu yapan kimdi? Bu tamamen bir uyanıklık meselesidir.

Ahmet Mümtaz Taylan: Yılmaz Erdoğan "Yol bir yere gitmez. O bir durma biçimidir" demiş ya. Sende git Hakan git. Hiç duramazsın inşallah... 🌱

EDİTÖR NOTU / TURGUT YÜKSEL

Vay be! Bu kadar yazı gönderileceğini tahmin etmiyordum. Fazla, hem de çok fazla yazı konuldu önüme. Bir yandan sevindirici, bir yandan da bunların hepsinin hakkını vererek okuma düşüncesi... Zorlu bir salınım! Böyle durumlarda ilk uygulanan elemeyi yaptım: O da istenilen ölçüden uzun gelen yazıları bir kenara ayırmak... Zira ne kadar harikulade olsalar da fiili olarak yayımlanmaları imkânsızdı. Onları daha geniş vaktimde rahatça okur, hatta çok iyi olanları iç sayfalara sunarım diye düşündüm. İkinci eleme kurbanı; yazım dili bozuk olan metinler oldu. E, bunu izah etmeme gerek yok sanırım. Kalanlarla uzun bir mesai geçirdim ve seçtiklerim burada yer aldı. Hepinizin eline sağlık, yazmaya ve düşünmeye devam...

GECE KUŞU / Nisa Aslı Erten

Bu gece de sokağın karanlık paltosunu üzerime aldım. Durduğum kuytu köşeden bir ekrana bakıyorum sanki. Kendimin de bir zamanlar içinde olduğu bir yaşam karesine.

Çok sık geldik buraya Martha'yla. Sabaha kadar civardaki tek açık yer olması reddedilmeyecek ana kucağı sıcaklığını sunardı uykunun naz yaptığı gecelerde. Vasili'nin de payı vardır mutlaka, dışarıdan bakıldığında sıradan bir kafenin hayatımızda vazgeçilmez bir yer tutmasında. Ayrık dişlerini göstererek kısa kısa gülmesi, düzeltmeye uğraşmadığı aksanının oyuncaklı tınıları, çocuklara benzeyen heyecanlı konuşması ile her zaman öyle çok anlatacak şey bulurdu ki, onun gününün sıradan detaylarını dinlerken tüm derdini, düşünceni unutturdunuz. Şimdi uzaktan neler anlattığını tahmin ediyor ve içerliyorum. Sadece bize özel, emsalsiz olduğunu sandığım samimiyeti bütün yıldızlarını döküyor.

Hava serin, üzerindeki o incecik elbiseyle dışarı çıktığında üşüyecek. Yanındaki centilmen bozuntusu daha bir kere bile vermedi ceketini omuzlarına. Sigara da içiyor. Martha nefret eder sigara kokusundan. Yüzünde şimdiden, o çok iyi tanıdığım memnuniyetsiz ifade var. Kinayeli sözleri, dökülmeye hazırlandığı dudaklarının kenarına yerleşmeye başlamış. Adet yerini bulsun diye beceriksizce gülüyor arada sırada. Vasili'nin anlattıklarına hiç kulak

vermiyor. Tamamen başka yerde gibi akli. Beni özlüyordur belki, kim bilir.

Tam da şu an, içimde bastırmakta zorlandığım delice bir düşünceyle aniden içeriye girmek ve karşılarındaki yabancı adamın yanına oturmak istiyorum. Martha şaşkınlıkla bana bakarken, bunun keyfini çıkarıp Vasili'den aşk kadar koyu bir kahve istemek. Sesimdeki keyfi duyabiliyorum. Vasili'nin eli ayağı birbirine girecek. Kahveyi hazırlarken su yeşili gözleri ile tezgâhın ardından beni tartacak. O çok iyi tanıdığını sandığı adamın ne yapıp, ne yapmayacağını kestiremeyecek. Martha'dan ceketini, muhtemelen sevgisini de esirgeyen centilmen, havanın ağırlaşmasından anlayacak, Martha ile buz gibi bakışacaklar.

Ya saçlarından tutup geçen gece pencerenin önünde öptüğü gibi boğazlarcasına öpecek inadına ya da sigarasını suratında söndürdüğü hayal ederek, kül tablasında hırsyla ezecek.

Tüm bunları karganın elektrik teline konup, uçtuğu sürede hayal ederken ben, sözde centilmen Vasili'den hesabı istedi. Geç kalmıştım. Belki dışarı çıkarken önlerine çıkıverirdim ya da içeri girip onlar uzaklaştıktan sonra Vasili'den herkese cömertçe dağıttığı samimiyetinin hesabını sorardım. Bunların hiç birini yapmadım. Ellerimi ceketimin cebine soktum. Sadece bana ait sokakta ayak kabırlarımın parke taşlarda çıkardığı sesi dinleyerek, açılmak üzere olan sigara bayine doğru yola koyuldum.

Martha'dan ceketini, muhtemelen sevgisini de esirgeyen centilmen, havanın ağırlaşmasından anlayacak, Martha ile buz gibi bakışacaklar.

ZAMAN, KARANLIK ve BİZ / Gökhan Kolabaş

Zamanın akışı yankılanıyor oda-da. Saatin tik-takları hüküm sürüyor geceye. Zamanla başları belada olanların tahammül edebileceği bir gece değil. Çünkü o kadar sessiz ki şehir, her geçen saniye saatten fırlayıp vücuda saplanan bir ok niteliğinde. Ama birçoğumuzun vakti var. Birçoğumuzun yedi milyara yetecek kadar vakti var, şehrin sessiz çığlığını dinlemek ya da delirmek için.

Gözlerimizi kapattığımızda karşılaşacaklarımızdan haberdar değiliz. Güneşli seyrederken birden havanın kararıp yağmurun yağdığı, sonrasında da gökkuşağının çıktığı bir Nisan gününü görmeyiz genelde rüyalarımızda. Kâbuslara teslim olmaya karşı çıktığımız gün karanlıkla olan dostluğumuz başlamıştı. İlk o gün sessizlikte edilen muhabbetin ağızda bıraktığı acı tatla tanışmıştık. Ve o gün elinden gelse başını alıp çok uzaklara gidecekti sessizlik,

cümlelerimizdeki ıssızlık yüzünden. Şehrin en tenha sokağı tanık olsaydı edilen muhabbete, ardında bir veda mektubu bile bırakmadan terk ederdi İstanbul'u. Sonra İstanbul hatırı sayılır bir yağmur dökerti bulutlardan.

Uçurumun kenarındaydık. Bir adım sonrası kadar bir adım öncesi de düşüştü. Hayat en hakiki uçurumdu, ortalama seksen-seksen beş senede düşülen. Ve

en çok o gece istemiştik halatlarımızın kopmasını, yerle olmayı. Biliyorduk, finali olacaktı hayallerimizin bu düşüş. Kemiklerimiz değil, hayallerimiz kırılacaktı. Etimizi yarıp sırtımızdan dışarıya çıkacaktı hayallerimiz. Öyle de olmuştu. Atlamıştık o uçurumdan. Karınlarımızda bir boşluk hissetmiştik. Tam yere çakılacakken sıçramıştık. Muhabbetimiz yarıda kalmış, zaman akmaya devam ediyordu.

Gözlerimizi kapattığımızda karşılaşacaklarımızdan haberdar değiliz.

MUTLU MUSUN? / Güliz Gündüz

"Hayatımın en mutlu anıymış, bilmiyordum."
Orhan Pamuk

Bütün sarhoşluğumla yolları içime katarak, sendeleyerek eve ulaşmaya çalışıyorum. "Bir daha bu kadar içmeyeceğim" gecelerinden çıkan herkes bilir, ertesi gün pişmanlıklarının ilacı henüz üretilmemiştir. Ve bütün teknolojilerin, bütün bilimsel gelişmelerin yanında kendinizi homo erectus gibi hissedersiniz.

Odaya ulaştığımda hayatımın dağınıklığıyla odamın dağınıklığının ne kadar paralel gittiğine gülsem mi ağlasam mı bir Mona Lisa ifadesi geçiyor yüzümden. Ben ne ara bu hale geldim?

Bir kadeh daha şarap koyup sonu gelmez hüznümün derinliklerinde aynı anıyı defalarca düşünmenin, geçmişin akrebine takılı kalmanın, ruhunu orada bırakmanın dayanılmaz acısıyla bir kere daha karşılaşıyorum.

Puslu bir gecede elinde bir şarap şişesiyle gelen adamı düşünüyorum. "sen şarabı seversin!" O böyle dediğinden beri her gece şarap içiyorum. Aslında severim de ama o demese belki bu kadar içmezdim.

O gece şarap içiyoruz. Keyfimiz yerinde. Yıllar sonra çıkmış yine gelmiş, durur muyuz sevişiyoruz. İlk defa bu kadar güzel sarılarak uyuyoruz. Günler böyle geçip gidiyor. Aman Allah'ım ne kadar da mutluyuz!.. derken bir kasap dükkanında gibi bütün güzel günleri, anıları,

RAFADAN / Doğukan Hazar İskenderoğlu

Sabah bir yumurta kaynatayım demiştim. Biliyor musunuz, rafadan severim yumurtayı. Yani yumurta yerken, çay kaşığı kullanmalı adam. Adam dediğime bakmayın, bilakis kadınlarda hak eder en rafadanını. Aldanmayın siz çıktığı yere, dört tarafı karlı dağlarla çevrili, çiçek pazarından alınmamış bir laledir yumurta. Ve bir takım gönül hoşluğu yaratan devirlere, anarşist yaklaşıp. Çay kaşığı da bir Bolivar kılıcı olur, ardından yumurta yumurtalığının farkına varır. Savulun bire İspanyollar!

Ah! Kahretsin, kaynadıktan sonra elliye kadar saymam gerekliydi. 79 yaşına gelmiş birisini hayat bu kadar zorlamamalı. Şuraya bak! Yaşamım boyunca en iyi yaptığım şey olan, rafadan yumurta yemeyi bile beceremiyorum artık.

Nerimaan!

Size bir sır vereyim mi? Evleneceğiniz kadın, sizden en az yedi yaş küçük olsun. Eğer sizin yaşınıza yakın biriyle evlenirseniz, bir süre sonra rafadan yumurta yiyemez hale geliyorsunuz. Çünkü normal şartlar altında, sizden büyükler, sizden önce ölüyor. Ve ardından bir rafadana muhtaç bunağın teki olup çıkıyorsunuz. Sevdiklerinizin sizden önce ölmelerine dikkat edin.

Emekli olmadan önceki zamanlarımı düşünüyorum da aynı prostatlı sidiği gibi, az. Aslında Karayollarına tam 25 senemi verdim. Ben verdim de onlar aldı mı, orasını gayri bilemiyorum. 25 sene boyunca, her sabah saat altıda kalkıp işe gittim. 25 sene boyunca her akşam, saat beşte işten çıktım. Ama gün boyunca, denizin tuttuğu insanların, denize dökükleri içlerinden beşlenen bir martının boku kadar sanki hatıralarım; bir Neriman, iki rafadan...

Hani yaşlanınca ağzı susmazdı bu ihtiyarların? Bende tık yok. Affederseniz ama tam 20 senedir orada da tık yok.

Oldum olası üşümüşümdür; yaz, kış. Zaten topu topu üç şeyi sevmişimdir bu hayatta. Biri Neriman, iki rafadan, üç de battaniye... Gerçi ahir ömrüm boyunca taş patlasın iki bilemedin üç battaniyem olmuştur ama hepsi de sırayla olmuştur. Aynı anda iki bilemedin üç battaniyeyi, aynı eve sokmamışımıdır ha! Tek eşlilikten yana olduğum gibi tek battaniyelik de benim hayat görüşlerimdir.

Giderek daha soğuk bir hal almaya başladı burası. Oturduğum koltuk da epey bir dar. Ah bu huzurevlerinin huzursuzlukları yok mu? Neriman'ın elinden şöyle güzel bir yumurta yemeyeli tam yedi gün oldu. Yahu daha benim bir cep telefonum bile olmadı be kardeşim. Ne işin var senin Kiramen Katibin'le be kadın. ❀

yüzümüzdeki gülümsemeyi, sıcaklık sarılmaları, yani güzel olan her şeyi paramparça edişimizi izliyoruz. Kanayan uzuvlarımıza baktıkça iş çiğirından çıkıyor, daha çok balta, daha çok bıçak darbesi... ve ayrılık... Sarılamaz, tuz basılamaz yaralarla bir başına bırakıyoruz birbirimizi... Oysa bir zamanlar kıyamadığın, saçının teline zarar gelse dünyayı yakacağın adam/kadın için artık iyileşemez hale geldi hayat... Mutlu musun? Bütün gece bir dua gibi fısıldıyorum. Hem ona hem kendime "mutlu musun?"

Şarap kana yayıldıkça dilimdeki fısıltı suskunluğa geçiyor. Sus payı olarak bana da biraz uyku bırakıyor.

Ertesi gün "bir daha bu kadar içmeyeceğim" sabahına uyanıyorum. Gece sendeleyerek geçtiğim yollara sağlam adımlar bırakarak ilerliyorum. Daha vapura yetişeceğim.

Kasap dükkanında sıralanmış et parçalarına iliyor gözüm. Oturup hüngür hüngür ağlıyorum... derken vapuru kaçıyorum...

Kaçırdığım bütün ihtimalleri düşünüp bir sigara yakıyorum... ❀

YETER ABLA / Erdi Özmen

“Remzi Abi hele vur şu topa”
Remzi Abin sana kurban olsun ama ekmek parası kazanma çabamın, tişörtümü sırlıslam ettiği, ayakkabılarımın altını inceltip yere yapıştırdığı, kemiklerimi kolaylıkla sayılabilir kıldığı bir dönemdeyim be gülüm. Şimdi, bu yaz ayında, İzmir'in bilmem kaçınıcı sayıine yetişebilmem gerekirken, sizin gibi taze goncaların ardından gidip, çift kale maçın cazibesinden kendimi mahrum etmem, mavi dolmuşların birine atlamam gerekiyor; akşam sağlıklı, futbolu kahvaltı belleyen haytalar...

Remzi Ödün, arzularını eğip bükmüş bir İngiliz anahtarı sağlamlığında.. Madeni yağ kokularının buruna tecavüz ettiği ortamın üvey oğlu... “Remzi, çay getir oğlum”, “babana kemiğin de kalmayacak, kemiğin de benim”, “oğlum kumaşı iyi ger olma di bak koltuğa”; ustası, akrabalığını değil akbabalığını konuştururken, onun tek keyfi, öğle arası verilen on beş dakikalık mola, o da yarım ekmeği ayakta yeme tarzıyla...

Remzi Ödün, parasını harcamayı sevmeyen, hesap ödeme vakti tuvalete kaçan iş arkadaşı misali. Eğlenceyi, biriktirmeye tercih etmiş İzmir'in reddedilen oğlu... Üç haftalık mesaisinin sonunda haftalıklarını, annesinin halı altına sakladığını, halıların kaldırılıp sokak ortasında yıkanma vaktine daha çok olduğunu adı gibi bilir.

Remzi, günü yine akşam etmiştir. Patronunun eline tutuşturduğu iki liralık dolmuş parasını ellerinin teri ile şakırdatırken, durak ile evinin arasındaki boş tarladan akşam akşam nasıl geçeceğinin derdindedir.

“Siyah köpek orada mıdır, yani dün orada değildi, peki bugün görürse yine kovalar mı beni..”

Burası mahallenin 6. sokağı. Arabaların homurdanmadığı, yemek

kokularının türlü boşluklara dağılmadığı, muhabbetlerin balkondan sürdürüldüğü, anahtarı kaybolanın komşusunun korkuluklarına tırmanarak evine girdiği çıkmaz bir sokak. Soluk soluğa, siyah köpeğin derdini savuşturmuş olmanın verdiği rahatlıkla varıyorum sokığıma. Gözlerimi kısarak tanımaya çalışıyorum bu karanlıkta sabah bıraktığım haytaları.

“Abi şu topukla sektirme olayını bir yapiver be” sözünü topun bana seyri halinde fısıldıyor Emir.

10, 11, 12. Boş bir işi başarmının verdiği kibrin doruklarında, önüme aldığım gibi top nasıl vurmuşsam...

Kırılan cam, cam parçacıkları ve topun Yeter ablanın kafası ile buluşması; göze ve yanaklara dağılan al al kan... Sahi Yeter abla, ketçap mı sıkıttın, ne koydun sen kafana.

Kafasını, Jack Nicholson misali kırıkların arasından dışarıya çıkartıp dünyanın en çirkin insanı olma yolunda olarak; “Yine mi sen, işe başladın hala mı zarar, götür hastaneye geberip gidecem burada.”

Halının altı ve üstü. Üstü ne kadar değersiz ise, altında bir o kadar ganimet gizli. Ustamın bağırmaları, müşterilere çay servisleri, mavi dolmuş, iki lira para ve biriktirdiğim umutlarım. Tozlanmış bu deste, siler şimdi hasreti; Yeter ablanın yüzünden silinen kanlar gibi. Yararını; cam tamiri, taksi parası, hastane masrafında gösterir, bana yar olmaz canlı ve cansız her şey gibi. Ben ise, ertesi gün Yeter ablanın gıcır gıcır camında saçlarını tararken, ağzımda ısıklık, bahis oyunları salonunun yolunu tutuyorum, bir top darbesi ile tuz buz olan emeğimin karşılığını göremediğimden.

Neden sonra, kulağıma çalınan bu ses, melekten midir şeytandan mı:

“Sahi, Remzi Ödün, emeksiz para seni bozmasın” ❀

**Tozlanmış
bu deste,
siler şimdi hasreti;
Yeter ablanın
yüzünden silinen
kanlar gibi.**

Kafka “Abartıyorum, çünkü anlaşılmak istiyorum” demişti. Biz de abartıyoruz, ben de abartıyorum. Abartacak bir şey bile bulamadığım günlerin gecelerinde ise kendimi yatağa gömmek ve ertesi gün kalkmamak istiyorum.

MUTSUZLUĞUN OTOPSİSİ

*“Mutluluk bir çimendir bastığın yerde biter
Yalnızlık gittiğin yoldan gelir”
Oktay Rifat*

Mutluluk ve mutsuzluk, hayatı kendisiyle anlamlandırdığımız ya da zehir ettiğimiz iki düşman kardeş... Hedonistler felsefenin merkezine koymuş mutluluğu, âşıklar sevdiklerinin gözlerinin içine, annem reçel kavanozlarının dibine...

Mutluluk ve mutsuzlukla ilgili yazılabilecek her şey yazılmış, söylenebilecek her şey söylenmiştir muhtemelen. Bu tespitler ormanına mütevazı bir fidan dikmek değil elbette maksadım. Ama hayatın bana dayattıklarından çıkardığım naçizane sonuç şudur ki; insanlar çocukken ve yaşlanınca küçücük şeylerden bile mutluluk damıtabiliyorlar. Yolun başında olmanın masumiyeti ve yolun sonunda olmanın umursamazlığı sanırım bunun nedeni. Bizim gibi çocukluk trenini kaçırıp yolu çoktan ortalayanlar için gerçek mutluluk o kadar ulaşılmaz geliyor ki, delirmemek için yapabileceğimiz tek şeyi yapıyoruz. Abartıyoruz!

Kafka “Abartıyorum, çünkü anlaşılmak istiyorum” demişti. Biz de abartıyoruz, ben de abartıyorum. Abartacak bir şey bile bulamadığım günlerin gecelerinde ise kendimi yatağa gömmek ve ertesi gün kalkmamak istiyorum.

Adını koyamadığım berbat bir hisle ve yorgun uyanıyorum uzun süredir. Çıkayım belki keyfim yerine gelir diye olabildiğince çabuk dışarı atıyorum kendimi. Olmuyor. Akşam olsun da diyorum, belki bir şeyler düzeler. Oysa akşamları genelde işler daha kötüye gider farkındayım. Akşam olduğunda geceyi bekliyorum çaresiz. Gün bitiyor. Hadi yatayım da belki sabah güzel uyanırım diye gömülüyorum yatağa. Günün en güzel anı da

**Hiçbir şeyin
değişmeyeceğini
bile bile gelecek
güne dair umut
beslemek... Umut
bile değil hatta,
basit ve masum bir
temenni,
o kadar!**

o an oluyor. Hiçbir şeyin değişmeyeceğini bile bile gelecek güne dair umut beslemek... Umut bile değil hatta, basit ve masum bir temenni, o kadar!

Az evvel pokemon kovalarken bir tane Snorlax yakaladım. Yaklaşık yedi sekiz top harcadıktan sonra düştü kucağıma. Derin bir ohh çektim ve sırtmaya başladım. Ciddi bir süre sırttım. Çünkü mutluydum. Cidden mutluydum.

Sonra zaman geçti abarttığımı düşünmeye başladım. Peşinden de kendime acımaya. Öyle bir zamanda, öyle bir yaşta, öyle bir travmalar ülkesinde yaşıyoruz ki ve mutlu olabileceğimiz şeylerin sayısı o kadar az ki; otur ağla. Saçma sapan bir anime karakter için bu kadar mutlu olunur mu lan? Başka bir şey yoksa seni mutlu edecek, olunur.

Gece son tramvaya ya da otobüse binerseniz insanların suratlarına dikkatle bakın. Ortak ifade mutsuzluktur hemen fark edersiniz. Çoğu gençtir; o saatte yaşlı insanlar pek görünmüyor etrafta. Çoğu az önce bardan, kafeden, sevgilisinin yanından, konserden, sinemadan vs. çıkıp evlerine gitmektedir. Çoğu az önce abartılı bir şekilde eğlenmiş ya da eğlendiğini zannetmiştir; çoğu sabah erkenden nefret ettikleri okullarına yahut işlerine gideceklerdir. Çoğu kredi kartının asgari tutarını nasıl ödeyeceğini düşünüyordur. Çoğu aslında tektir. Biziz. Benim... Bu kadar mutsuzluğa nasıl dayanıyoruz peki? Abartarak... İçilen bir bardak biranın hazzını, yakalanan bir pokemonu, dinlenen birkaç şarkıyı, basit bir ele ele tutuşmayı, kaçamak bir bakışmayı abartarak ve ölçüsüzce mutlu olarak. N’apçaz ki başka? Yoksa neden öldürmeyelim ki kendimizi? 🌟

PERİ

“İsmail Amca, özel bir adamdı. Kırıkkale’deki fotoğrafçıların fotoğraflarını babamın Ankara’daki laboratuvarına getirip bastırırdı. Keyifliydi, hep bir gülümseme tutardı dudakları ve yanakları. O kadar rahattı ki, bir noktadan sonra insan kendinden şüphelenirdi. Fotoğrafını çekmem konusunda da ısrar ediyordu. En sonunda pes ettim ve çekime başladık, baktım ki heyecanlı gidiyor, sonuna kadar gittik. İkimiz de çok mutluyduk çekimin sonunda. Galiba ben fotoğraf çekerken keyifli bir adam oluyorum, hani “İçmeden sarhoş” derler ya, işte öyle bir ruh hali. Bu fotoğrafın hazırlığını hiç unutmuyorum. O elindeki yıldızı İsmail Amca’yla beraber yaptık. O sopayı Sakarya Caddesi’ndeki çiçekçilerden bulduk, ofisteki tüllerden etek hazırladık. Sonunda da işte böyle bir peri çıktı karşımıza!” 🌟

“maksat imza olsun”

**OT Dergi
TÜYAP Kitap
Fuarı’nda**

**OT Dergi Yazarları İmzası
13 Kasım Pazar Saat: 15.00**

KASIM 2016 Sayı: 45 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi
Aylık Yaygın Süreli Yayın - **İmtiyaz Sahibi ve Yayıncı:**
MEDU YAYINCILIK TİC. LTD. ŞTİ. **Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu**
Yazı İşleri Müdürü: Nurhak Kaya **Satış ve Pazarlama:** Ömer İlergit
Kapak ve poster illüstrasyon: Aykut Aydoğdu
Poster illüstrasyon: Naz Tansel **Kitap Ayraç illüstrasyon:** Saydan Akşit
editor@otdergi.com - bilgi@otdergi.com - reklam@otdergi.com

www.otdergi.com
Adres: Bereketzade Mah. Banker Sok. No: 6 A-B Beyoğlu İSTANBUL
Tel: (0212) 232 33 09 **Baskı:** Uygun Basım, Merkez Mah. Çınar Cad. Kavak Sok.
No:34 Yenibosna-Bahçelievler İSTANBUL Tel: (0212) 451 60 90
Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22 - **ISSN:** 1308-450X

OT’ta yayımlanan tüm yazı, çizim, espri ve karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayınevi, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazılı, basılı ve görsel yayın organında ve sanal ortamda kullanılamaz.

"maksat okumak olsun"

İMZA GÜNÜ

TÜYAP İSTANBUL KİTAP FUARI'NDAYIZ.
3. SALON 3106B NOLU STANT

19
KASIM
CUMARTESİ
SAAT:
15.00

Sevgili okur,
Bu kitap, kırk yaşına kadar kendisini
babalığa hazırlamamış ve bundan
sonra da asla hazırlamayacak zavallı
bir adamın hikâyesidir.

Kronolojik olmasa da bu zavallı adamın
annelerin ve çocuklarının dünyasına
nasıl uyum sağlayamadığını, çocuğunu
büyütürken neler düşündüğünü,
çaresizliklerini, isyanını ve maalesef
bütün babalar gibi biraz manyak
olduğunu okuyacaksınız.

Ve bir de kızını ne kadar çok sevdiğini...

13
KASIM
PAZAR
SAAT:
14.00

"Baba Öyküleri"ni
anlatmayı kabul etmiş yirmi güzel
insan Jehan Barbur'un yürek sesiyle,
susamadıkları, şaşırtıcı, coşkulu, derin
sohbetler ediyorlar. Kimi babasına
sevdalı, kimi küskün, kimi yaralı. Kimi
özlüyor, kimi unutmak istiyor... Onlar
anlattıkça, yalnızlığımız azalıyor.

Jehan Barbur sordukça,
kendi öykülerimiz
dile geliyor.

13
KASIM
PAZAR
SAAT:
14.00

Okurunu,
hikâyeyi anlattığı yere götürüp yan
masaya oturtan, hatta izlerken çay
bile ısmarlayan bir yazar...

Bir şiir, öykü ya da roman okurken
"işte aynen böyle hissediyorum",
"tıpkı ben yazmışım gibi" deyip
altını çizdiğiniz tüm o 'şeyler'in bir
araya geldiği bir kitap...

Kısaca
İhlamur Günlükleri...

19
KASIM
CUMARTESİ
SAAT:
14.00

Ankara'da
bir şeyler oluyor...
Boynu kırılmış cesetler
her kör delikten çıkıyor...
Profesyonelce işlenmiş cinayetler...
Cinayet Büro polisleri,
bu bilmeceyi çözmeye çalışıyor...
Tecavüzcü ve sapıkları avlayan bir katil...
Bulunamıyor...

Angutyus yeni romanında bilmeceleyle
dolmuş bir labirente davet ediyor herkesi.
Adaleti ararken kendi adaletini
yaratmak hiç böyle ölümcül olmamıştı.

19
KASIM
CUMARTESİ
SAAT:
15.00

Bu kitap,
kötü çocuklar olmadığımızı
ispat etme ve bize verilen gazları
kolayca yuttuğumuzun hesabını
verme çabası aslında.

12
KASIM
CUMARTESİ
SAAT:
15.00

Ercan Uğur'un ilk romanı
Kıskanmak Öldürmenin Yarisıdır
şaşırtıcı derecede yetkin bir kitap.
Yaprak yaprak açılan güzel hikâyesi
kadar yazarın benzersiz dili de övgüyü
hak ediyor. Bir cinayet hikâyesi hiç bu
kadar tatlı anlatılmamıştı.

Kemal Varol

www.otkitap.com

“

Yaşamın ciddi olup olmadığını anlayana dek bunu ben de bilemeyeceğim. Onun tehlikeli olduğunu ve insanın canını çok yakabildiğini biliyorum. Ama bu illaki ciddi de olduğu manasına gelmiyor.

Tanrı bana değiştiremeyeceğim şeyleri kabul etme rahatlığını, mümkün olanları değiştirme cesaretini ve bunları her zaman birbirinden ayırma bilgeliğini bağışlasın.

İnsan daha iyi bir evrenin başlangıcıydı belki de. İnsan doğasındaki bir kusur da herkesin inşa etmek istemesi; ama kimsenin korumak istememesi. Ve en kötü kusur da su katılmamış salaklar olmamız.

Güzelim dünya, seni kurtarabilirdik, ama öyle kahrolası adı ve tembeldik ki...

”

